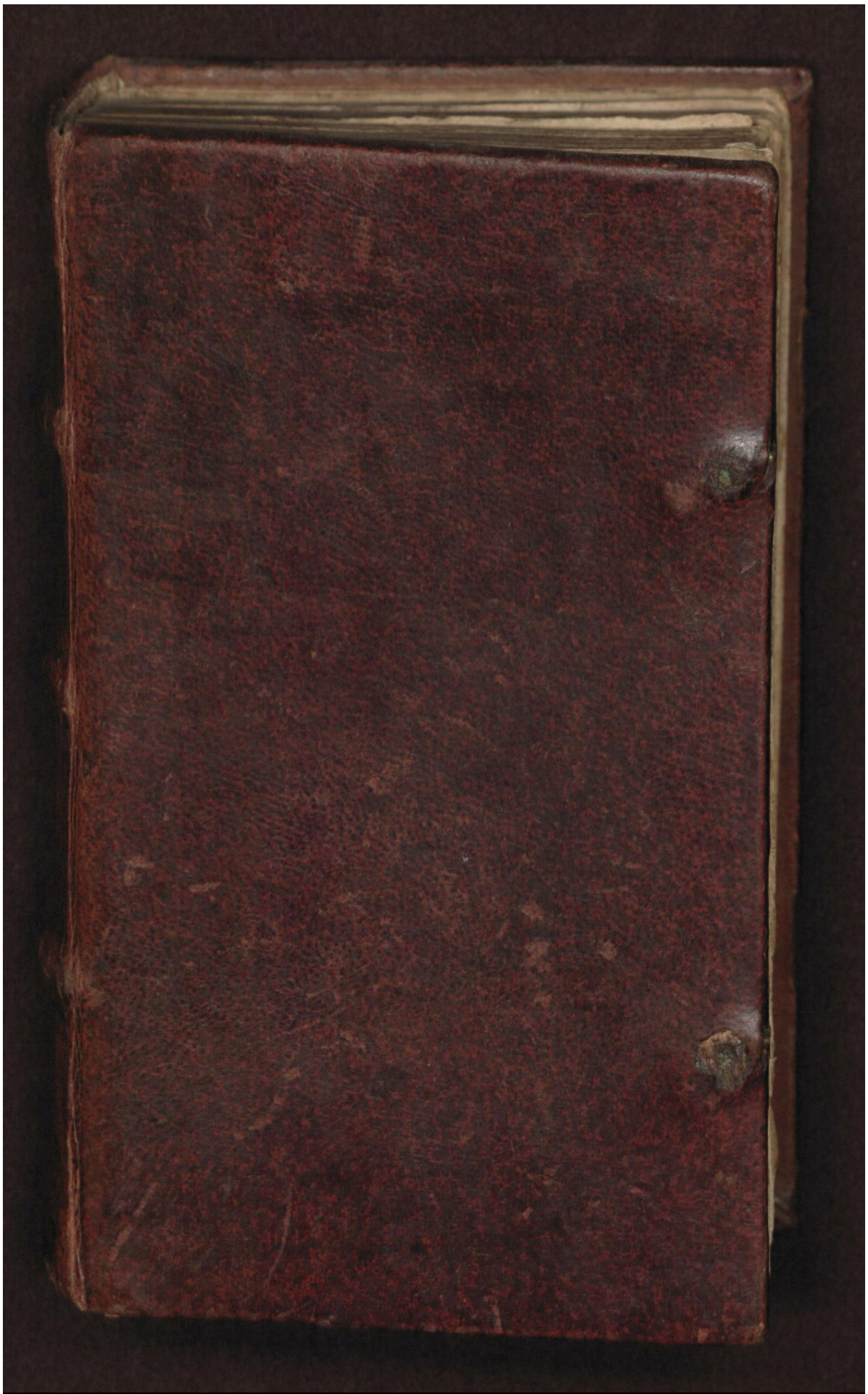

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

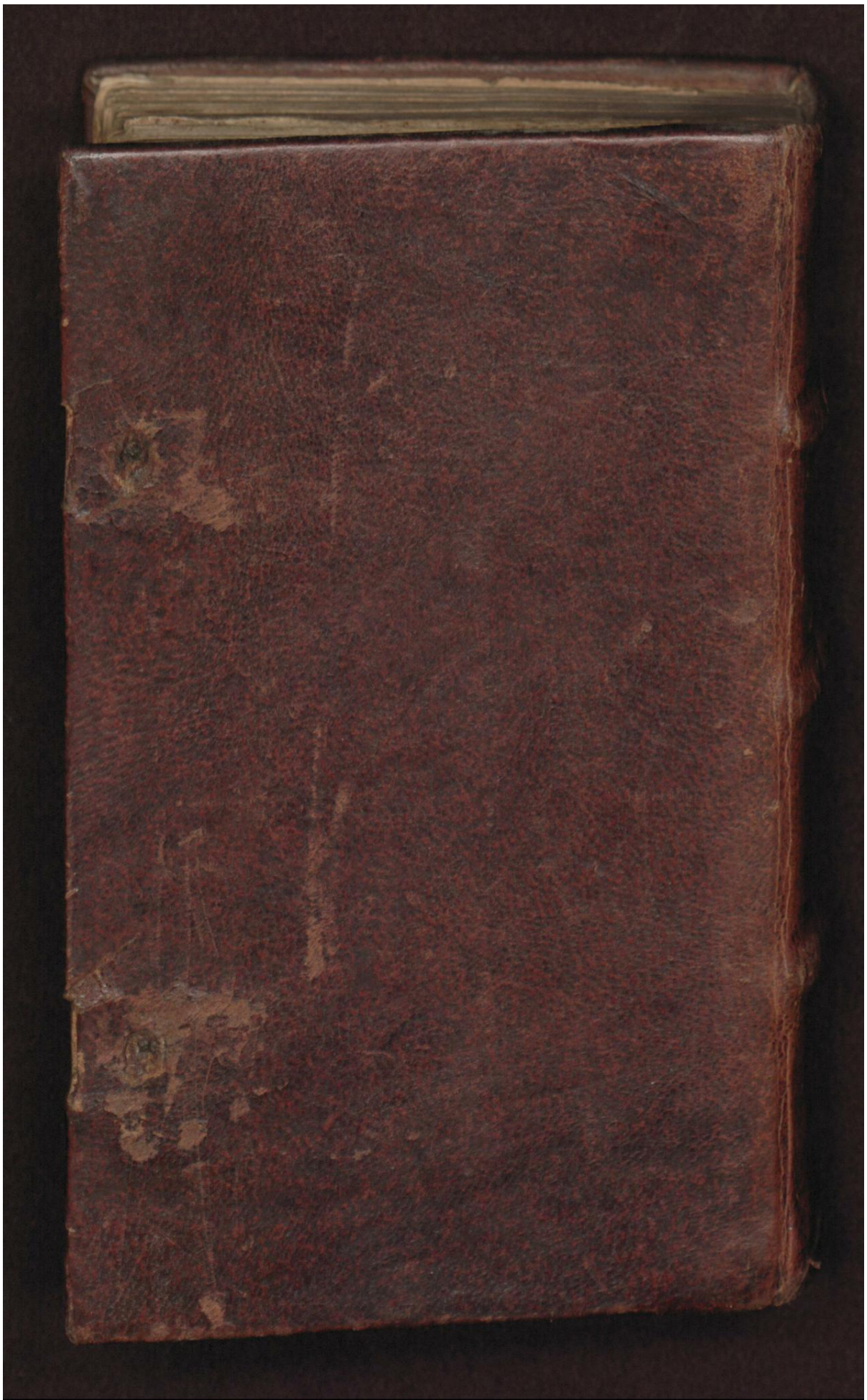

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Fimtan

Kirkiu predikaner/ Ad hafa yfer
Heim Framlidnu j christe-
legre Samkundu. Par
med meir en

XX. Themata edur Greiner
wr þui gamla Testamentenu/ sem
ad hlyda vppa sama Efne.

M. Johañ. Spangenberg.

ANNO. M. D. XL. VIII.

Þu lætur Meñena deyia/ z seiger/
Komed aptur Mañaña syner Psa. xc.

Dyrmætur er fyrer Drottne Daude
hans Heilagra Psalm. cxvj.

Anno. M. D. XL. viij.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Lectori Salutem.

Lŷkpredikaner þessar/ hefur mier þott Naudsyn vt ad leggia og prenta lata ei fyrer Almuga folk/ helldur ydar vegna/ þier Prestar og Predikarar/ so ad þier þyrftud ecke alla tijma/ ad hafa hid sama/ sem hier til skied hefur/ Eñ þo ber ydur hier med Skynseme/ ad hegda ydar Predikonum/ ecke ad taka huad sem fyr er verdur/ helldur ad vtuelia so huorn Texta eda Thema/ epter þui sem þa þiker hellst hlyda vppa þañ Framlidna hans Lŷf og Lifnad/ og Afgang/ þui ad þad hæfer ecke a eiñ veg ollum/ sumer deyia Vnger/ sumer Gamler/ sumer Skyndeliga/ sumer Langsamliga/ sumer Christeliga/ sumer ecke/ Þar fyrer hæfer ad Lŷkpredikunen hliode þar vppa/ So hun meige verda þeim sem til heyra/ til Lærdoms/ til Huggunar/ til Aminningar/ til Vidvörunar/ i Drottne. Vale.

Gudbrandur Thorlaks Son.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Formale Johañis Spange
bergi/ yfer sijnar Lijkpredikaner.

MEd pui ad pesse Heimur hñ er
giſt ẽ spilleſt Dag epter Dag
og Meñ eru sokner j pessa Hei
ms Hiegoma og j allskyns Syndum o
Glæpum/ so pad geingur eins fram/ s
sem par stendur j Bok Spekeñar ritn
Cap. Par er Blod/ Mord/ Piofnadu
Suik/ Prettir/ Otru/ Ognan Blot
Bañ/ Droe/ Opacklæte/ hropāde Syn
der/ Blodskamer/ Hordomar/ Frillulijfe
og allskyns Saurlifnadur og Hneyxlan
er/ Nallde peir Heilagt/ pa breyta peir
so sem peir være galder/ Spæe peir/ pa
er pad ecke par nema Lygar/ Peir lifa
ecke Riettferdugliga/ Peir sueria ran
ga Eida fyrer lijted/ og ackta eckert p
Heilagt er/ Og par er ecke nema Af
gudadyrkan/ og Ogudligt Framferde
peirra a medal/ So ad Gud verdur o

brigdan

Þrigdanliga/ ad lata koma Straff og Reſſing yfer þa/ Hungr/ Hallære/ Eymd og Sott/ og adrar fleire Plagur/ Þar fyrer er Þørf og Naudsyn/ad vier huxũ vm Daudañ/ z þa seinustu Burt før/ og høfum Rad Jesu Syrach/ þar hañ j vij. Cap. giører soddan aluarliga Amiñing/ Þu Madur (seiger hñ) huad hellst þu hefst ad/ þa huxa þu vm þiñ sydasta enda Dag/ þa munttu alldrei illt giøra. Þesse Amiñing er harla Naudsynlig/ so ad þeir sem Gud hefur lanad Vit og Skyn/ og þeir sem huxa vm Gud/ og nockra Rækt hafa a sinne Saluhialp/ huxe nockud fram j Veigeñ fyrer sig/ ad þeir verde einhuørn tyma ad deyia/ og koma fyrer Christi Domstol/ og standa þar Reikningskap af øllum Huxonum Ordũ z Giørdum/ Vier heyrum og siaum/ og Raungiefur Vitne/ huørsu ad Menn naliga aller ganga fram athugalauser/ huxa

eckert þar vm ad þeir hliota eitt sitt a
deyia/ hafa vnguan Motgang/ Nyg
nie Angist/ eru Nofmoduger/ Draudu
der/ þeir ed huørke hirda vm Gud ni
Men/ Lyf nie Dauda/ Sumer af þeim
þa þeir heyra talad vm Daudan/ vm
Salena/ heyra þeir þad ogiarna/ seig
ande/ Huada Daude? Huada Sal?
Þa eg dey/ þa er eg Daudur. Tale
Men vid þa vm Himerike z eilifft Lyf/
þa suara þeir sem Bureñ sagde/ Huad
a Himen/ huada Himen? Hefdum vier
ad eins Miol. Sumer hallda ad Man
sins Sal epter Daudan fare j Skym
lausar Bestiur. Adrer seigia ad þetta
sie vm litla Stund ad giora/ þad verde
ecke verre en jlkt. Nockrer meina so/ ad
Heluste sie ecke so Grimt og Heitt sem
Prestarner seigia. Sumer seigia so/
Vier vilium lifa a medan vier lifum/ z
hafa goda Daga/ og þeir huxa alldrei
einu sinne vm Daudan/ lifa so sem þeir

Epi

Epicuri/ sem seigia/ Ede, lude, bibe. Post Mortem nulla voluptas: Þad er.

Et og dreck/leik þier og vert gladur þuiad epter Daudañ eru vte allar Sæl giætis Tíder. Soddañ Ogudliger Næl sar/ Forherdter Blinder Epicuri/ kunna ecke annad enn ad forakta Guds Reide Straff og Hefnd/ Ganga fram sem Vitlauser Meñ/ edur Skynlausar Ski epnur/ hafande sngua Von tilkoman da Lífs/ trua ecke Vppriſu þeirra Da udu. Edur þo þeir true heñe/ þa giefa þeir sig þar eckert ad. Þessum athuga lausum Ogudligum Mønum/ sem so fyrerlíta Daudañ hier j Heime/ þm mū Daudeñ verda eiñ grimur Odaudligur eilífur Tyrañe/ z a þeim syna siñ Kr apt og Mætt allañ ecke eitt Aar/ tiu/ eda tuttugu/ ecke hundrad/ ecke þusund Aar/ helldur eilífliga/ æn alls Enda/ og þad sama giora/ ecke hier a Jørdun ne/ ecke a Himnum/ ecke j Paradis/ hell

dur j

dur j Helusstis Afgrune/ j Helusstr
Ellde og Loga/ par ed eckert er ann
ad sia og lysta/ enn pa hrædeligu Helu
sku Diosla og Aara/ Par ecke er nen
eymdarligt Dop og Ylfran peirra Fe
dœmdu/ Par ed er olysdanlig Fyla/
Ellde og Brennesteine/ ein ovmædl
Kusl Pyst og Plaga/ hrædeligt Dop
Tana gnistran/ og ein eilyfur Skil
adur j fra Gude og ollum Heilogum
allre Himneskre Glede. Nu vppa pa
ad nockrer mættu leidast og leysast u
Diofulsins Kiøptum/ og leggia af s
ogudligan Lifnad og Athugaleyse/ o
betra sig einu sinne/ Pa hef eg j godr
Meiningu nockrar Lyfpredikaner/ v
af Greinum hins gamla Testamentis
fruttliga saman teked/ peim til Gagn
ed piggia vilia. Jesus Christur vor L
usnare/ hann vernde oss z vardueite j sinn
Sanleiks Lærdome/ z j Gudligu Fram
ferde/ og giefe oss vm sidder epter pett
stundliga Lyf eilyft Lyf/ Amen.

Su Fyrsta
Liskpredikun. Media Vita

Fyrsta Vers.

MItt j Lyfe erum vier/ vinvafder mz Dauda/ Nuørt leitū vær so fiñ-um hier/ Nialp vid þss um Voda? Til þijn Drotteñ alleina. Ill-gierda vorra jdrunst nu/ er þui vallda ad reidest þu. Heilagr Herra Gud/ Hei lagur Styrkur Gud/ Heilagur Lyfn-samur Lausnare / þu æfenlege Gud/ Lat oss ecke falla/ j þa grimmu Daudās Neyd/ Kyrieeleison.

Vtleggingen.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Wers þetta avïsar oss og kie
er þria Hlute/ I fyrstu/ Eym
og Vesölld þessa Lïfs hier
Jördunne/ huört Lïf ad hla
ed er med allskyns Hörmungar / Eym
Freistingar / Siukdoma / Jea ad vïss
med Daudanum sialfum er vmuafed.

Þar næst j annañ mæta verdur oss
er vïssad ad þeim Lïknar fulla Hialp
ara og Huggara/ þeim Heilaga sterk
Myskunsama Gude og Frelsara/ hu
ed oss vel gietur leyst og frelsad fra F
istingum / Eymdum ↄ allre Neyd.

J þridia lage seiger hier / huörnen
med huörium hætte vier ödlumst þad/
Gud hañ verdur oss so nædugur ↄ myk
unsamur/ sem er/ ef vier vidurkiennum
rar Synder/ idrunst þeirra/ og bidi
vm Nad og Fyrergiefning.

Fyrsta Greinen.

Þetta Jardneskt stundligt Lïf er a
reikna j hia þui Himneska eilïfa Lï
ecke annad en lïttil Mynd ↄ fœnytur Sk
egge/ Jea ad vïssu/ þad er so sem ei
skeid eda fliotligt Hlaup til Daudans

huör sem fyrstur verdr ad nâ hui Tak-
marke/ og fyrstur endar sitt Hlaup/ sa
hefur best wr bytum/ hañ er frij ordeñ
og frelstur fra margre Sorg og Neyd/
Kymd og Armædu. Po ad vier lifum
inge/ þa er einskis betra ad vænta/
Af Freistingum/Areitingum og jllū Ep
erdæmum er allur Heimur fullur/ Þad
sinn og formerker huör ↄ einn godr Ma-
ur med sialfum sier/ ad þad er satt /
Þuiad a medan hñ lifer hier a Jörduñe/
þa hefur hañ huörke Roo nie Frid fyrer
Diöflenum /Heimenum ↄ sjnu eigenligu
Holldi/ Fellur j eina Synd epter adra/
Diöfulleñ astundar ad skada bæde Lijf
hans og Sal / Heimurin syner hönum
vond Epterdæme og Hneyxlaner/ Jller
Menn eru med öfund og vnna hönum ein
skis Gods/Sie hañ j harre Stiett edur
Metordum / þa lætur jllur Heimur ecke
af/fyrr en hañ fær hönum vm koll kast-
ad/ Hafe Madur Heilbrigde sjns Lijk-
ama/ goda Konu/ hlyden Börn/ dygg
Hiu/þar med adra goda Hlute/ þa ver-
da noger öfundar Menn og þeir ed hañ
hata/Elske nöckur Guds Ord og fram
fylge Sañkiannum/þa hid fyrsta hefur

hañ Andskotañ sier a halse og alla
Limu / huórier Dag og Nott pad
astunda / ad koma hónum fra Gud
um Sannleik / med Diófla Lærdo
Maña Setningum edur ódrum Villu
me / Edur ef peir tuña / pa skada
hans Lif. Petta er pad sem Jesus
rach klagar j 40. Cap. Og Job.
Og S. paull Rom. 7. Kallar vpp
seiger / Eg vesall Madur / huór mun
sa mig fra Likama pessa Dauda?
fyrer er sa gamle Adam huórge
komen eñ j Jórdena / hañ a par heim
So ad Aunden og Salen verde fry
fae lidugañ Gang til Guds Drotn
sem hana hefur skapad / so sem Sa
mon seiger j sinne Predikunar Bok /
Cap. Og j Bok Spekeñar stendur
9. Cap. Daudligur Likame pyng
Salena / og petta jardligt hreyse
prycker tuistrudu hugskote. Petta
og ad seigia sa Romuerske Cicero /
hann seiger so / A medan vier erum
byrgder med Bóndum i Limum
pessa / pa verdum vier ad lida marg
Motgang / huiad Saluñe er af
hæsta himne nidur sókt j petta Jard
ska holl

ka Holld/ſo ad Heimurenn hafe þa ſem
ſmum ſtiorne/ og þa ſem ſkoda kunne
Guds Guddomlig Verk. Gud hann hef-
r Salunne hellt j Lyſkamann/ med þui
Sororde/ ad hun ſie til reidu þa hann he
mter hana aptur/ En af þui þad er
Dyriſt/ nær hann vill hana aptur kalla/ t
þier vitum ecke/ a huoriu Deige eda Tyj-
ma Gud vill oſſ burt ſuipta/ þa eigum
þier alla Daga t Tyma ad vera vidbw-
ier og taka vara vppa oſſ/ ſo vier ſieu
ecke vanbwner/ nær kalled kiemur/ So
ſem Chriſtur optſinnis aminner oſſ/ eink-
um Matth. 21. Cap: Vaked/ þuiad
þier vited huorke Dagenn nie Tymann a
huorium Manniins Sonur koma mun.

Auñur Gretnen.

Heir Chriſtnu ſem elſka Guds Ord/
heir hafa einn nadugann Gud a Himn-
um/ bæde j Lyfenu t Daudanum/ Par
fyrer ſeiger S: Paall/ Huort helldur vi
er lifum edur deyum/ þa erum vier Drot
tins/ Petta ſama votta og eirnenn þau
huggunarfullu Ordenn ſem Chriſtur tal-
ar/ Joh. 8. Sannliga ſeigeg ydr/ Ef
nockur vardueiter minn Ord/ hann ſkal ecke

Daudañ sia eilýfliga. Og Johañ.
Eg er Vppriſan og Lýfed / huór hv
er a mig hañ mun lifa / þo hañ and
Og j Pſalmenum þeim 116. Stem
ſo / J Auglite Drottins er Daude h
Heilagra Dyrdligur. Og med ſam
um ad ſeigia / þa er þetta huggun
iña Maña. Fyrſt / ad þeirra Daude
er ecke eilýfur / helldur ſtundligur /
ad Výſſu / hañ er ecke annad enn Sue
ein Huýld / ein gledelig Burtfór til G
eiñ ender a allre Neyd og Armædu
Vpphaf allrar Glede og Fagnadar
annañ mæta / ad þeir ecke alleinaſta ſ
helldur munu þeir og eirneñ vpp a
rýſa af Daudanum. J þridia lage
þeir munu ecke ad eins af Dauda
ſtanda / helldur munu þeir og med
ſio þeirra Lauſnara vpptekner verd
eilýfs Lýfs / So ſem S. Pæll ſeig
1. Theſſa. 4. Vier munum vpp te
verda j Skyen j mots vid Drotteñ /
fa ſo hia hónum alla týma.

þridia Greinen.

Sa Hlutur fyrer huórn ad Gud h
ſtillift til Frids og verdur oſſ Mædug

ſt alleinaſta Kiettruad harmbrunged ſt
hryggdarfullt hiarta/ ſt eiñ nyr Lifnad-
ur/ nytt Fraiñferde/ Pad er/ Truen a
Christum/ Angur og Idran hiartans/
Otte og skielfing Gudligrar Reide veg-
na Syndaña / og eitt christeligt Lyf og
Fraiñferde/huad ad er Auoxtur Idran-
ariñar/Þta stiller Gud himneskaiñ Fod
ur so haiñ sier aumur a oss. Vm Truna
talar Spamaduriñ Jeremias 5. Cap.
Drotteñ/ hyn Augu alyta Truna· Og
til Rom. 5. Nu fyrst pad vier erum fyr-
er Truna Riettlæter ordner/ pa hofum
vier Frid med Gude/ fyrer vorn herra
Jesum Christum. Vm hrygd og Sorg-
fullt hiarta seiger Dauid j Psalmenum
51. harm prunged og sundurkrameo hi
arta muntu Gud ecke fyrerlyta. Og Es-
aie j sydasta Capitula seiger Gud so/
Eg alyt paiñ hiñ Auma/og paiñ sem he
fur sundurknosadaiñ Anda / og pann ed
hrædest minn Ord. Vm Idranena/Ang-
ur og Trega og Sorg hiartans vegna
Syndanna/ talar Johannes Skyrare
Marc. 1. Giored Joran/ſt trued Euan
gelio. Item/ S· Paall 2: Cor. 7. Eg
bled mig/ad pier erud hyrgguer ordner

til Jdranar. Item / Johel 2. Sund
rifed ydar Hiortu enn ecke ydar Klæd
Item / Zach: 1. Snued ydur til m
seiger Drotten Zebaoth / þa vil eg sn
mier ad ydur. Vm nyan christeligan
nad / edur god Verken talar Spamad
en Ezechiel 18. Ef sa Synduge snyr
fra sinum Syndum sem hn hefur gi
og giorer þad huad riett er / hn skal li
enn deyia ecke / og hans Ranglætis sk
ecke framar verda minst / helldur skal h
lifa / vegna þess Riettlætis sem han g
er / Meinar þu (seiger Gud) ad eg ha
þockn a Dauda hins Synduga? Nei
Eg vil helldur ad han snue sier fra sin
vonda Athæfe og Framferde. Og
aptur seiger han / Legged j fra ydur a
ar ydar Yfertrodslur / med huorium þ
hafed broted a mote mier / og giored y
ur eitt nytt Hiarta og nyian Anda / þ
ad eg hef ongua Þockan a þess Dau
sem deyr / seiger Drotten / Þar fyrer sn
ed ydur ok munu þier lifa / ecke alleina
hier stundliga / helldur og annars Heim
eilifliga / Þar til hialpe oss Gud fyr
Jesum Christ vorn Lausnara / Amen
Þad

Pad añad Vers.

NIt j Dauda ad oss slær/
Ogn af Vætis Kuslum.
Nusr peim af oss hrunded
fær? Nialp þa oss vier føl-
um/ Pad erfu Drotten alleina. Mæd-
ur Hiartans Myskun þín Mañkyns
Kusl z Synda Pín. Heilagur Ner-
andi Gud/ Heilagur Styrkur Gud/ Hei-
lagur Líknsamur Lausnare/ Þu æfen-
lige Gud/ læt oss ei ofbioda/ Ogn af
Vætis grimmre Glod/ Kyrieeleison.

Vtleggingen.

HEtta Vers framsetz z eirneñ fyr-
er oss þriar Greiner / Su hin fyrsta
er vm þa hrædeligu Mynd Heluít-
is / med huórre Diófullen freistar vor z
ognar a vorre Daudastundu.
Hin óñur Greinen er/ Huar vier skul-
um Hialpar z huggunar leita j soddañ
Freistingum / sem er hia þeim Heilaga
Herra Líknsama Gude z Frelsara.

Su þridia er / huar af þad kiem
og huar fyrer Gud hañ alýtur Man
samliga vora Neyd ꝛ Angist.

Fyrsta Greinen.

Maluerks Menn þeir mæla Helv
so sem eiñ grimligañ ognarligañ D
med opnu hrædeligu Gine / med stor
ogurligum Tönum / hañ gys wr M
sier Ellde Reyk og Suælu / j kring
þeñañ Dreka mæla þeir výdar Kollo
med torfærum storum sem eru fullar
elldligar Gryfiur og Breñesteins log
de Pyttu / Þetta allt merker vissa Fyr
dæmning og eilýfa Auruilnan / olýdan
ligañ Kulda / og odaudligañ Samvi
uñar Orm / andstyggeliga Olykt Helv
is Ellds / Heipt og Hatur vid Gud /
lýfa Bölvan og Gudlastan hans Helg
ga Nafns / eilýfañ Grat Gop og Tan
gnistran / j Heluýfskum Loga og El
de / ꝛ ct. Þessa Mynd tekur nu Dýf
ullen / og setur hana fyrer Mañsins Hu
skots augu / þa hañ skal deyia / og han
giörer hana so stora og hrædeliga / ad
ef hún Siuke grýpur ecke j Trumme adr
Mynd þessare gagnstadliga / sem
Myn

Mynd Guds Madar / himeriskis og ei-
lifs Lifs / þa er þad med þeirre Mañ
skiu vte og endad. Enn christeñ Mad-
ur / hañ skal giora sem Christur giorde /
huorium ed Gydingar fyrer Sioner settu
þessa ognarliga Mynd / þa þeir sögdu
so / Hañ hefur treyst Gude / hñ leyse hñ
nu / ef hañ vill / þuiad hañ hefur sagt /
Eg er Sonur Guds. Enn huad giorer
Herrañ Jesus? hañ ansar önguu / lætur
sem hañ heyre þad ecke / t giefur sig vn
der Vilia sins himneska Fodurs / Eins
skulum vier giora a vorre Daudastundu /
og forakta allañ Jñblastur Freistingar t
Skielfingar hins vonda Anda / og giefa
oss vnder Guds Vilia / og bifala vorar
Sæler j hendur Guds þess himneska
Fodurs. Þuiad þo vier villdum / þratt
a vid Diofuleñ t setia nockud j mote þss
are ognar Mynd / þa orkum vier þo ön
guu / Þuiad meire er Andskotans Flærd
og List / enn þad veyk Mañeskia kunne
þar vid ad sia / Þar fyrer er þad Rad /
sem S. Antonius kiende j Egipta-
lande morgum þyslaruottum / ad þe-
ir skylldu hafa aptur Augun / Og med
þessu mote hiellt hañ þeim stodugum j

Auölum og þýſlum/ ſo þeir gafu ſ
Gude j Valld j Polenmæde/ med Lý
og Sælu. Nær hin Siuke giörer nu ſo
þa mun þſſe ognar Mynd og Skielfi
ſialf burt huerfa og lýda.

Auñur Greinen.

Nær ed þier nu j Daudans Neyd þ
er ad Gud hann ſie þier reidur/ og vil
kaſta þier j Helvýte/ þa ſkalltu þad vi
eliga vita/ ad hñ er þier þa ſem nalæg
aſtur/ og vill þa vera þier Myſkunſam
ur/ þuiad ſo giörer Gud/ Þegar hañ
vill lifande giöra nöckurn/ þañ deyder
hañ fyrſt/ Þegar hañ vill læta nöckurn
komaſt j Himerýke/ þeim ſteyper hañ fy
re ædur j Helvýte nidur/ Þeim ſem hañ
vill veita Nad og Myſkun/ þañ ſamá
ſkielfer hann fyrſt med Neyd og Angiſt.
Spamadurin Abachuc ſeiger ſo j fiorda
Capitula/ Þegar Hörmungen er/ þa
miñiſt Gud a ſýna Myſkunſeme- Pſal.
30. Hans Reide varer vm eitt Augna
blik/ og a Lýfenu hefur hañ þocknan.
Hia Spamanninum Eſaia ſeiger Gud
54. Cap. Vm lýted Augnablik yfergaf
eg þig/ enn med mýkillre Myſkun vil eg

ſafna

safna hier saman/ &c. Þo hier þike sô sem Heluýsker Aarar vmkringe þig/ þa hefr þu þo ôngua Neyd/ þuiad Dauid seiger so/ 34. Psal. Eingell Drottins setur Herbwder j kring vm þa sem hann ottast/ og frelsar þa. Og j þeim 23. Psal. Þo ad eg gange vm myrkuan Dal þa hrædest eg ôngua Olucku/ þuiad þu Drottin ert hia mier.

Þetta er þad vier seigium & syngium/ huôr þeim af oss hrunded fær? Hialp þa vier oss fôlum/ þad ertu Drottinn alleina/ þuiad hann hefur lofad þui/ Psal. 91. Hann kallar a mig/ þui vil eg hialpa hônum/ hann þecker mitt Nafn/ þar fyrer vil eg vernda hann. Hann er ein sterkur Gud/ og kann vel ad hialpa/ So er hann og lýka Myskunsamur Gud/ og vill giarna hialpa. Ad auk þessa þa veit Madurin christen/ ad fyrer þau Heilôgu Sacramenta er hann jmplantadur j þann andliga Lýkama Christi/ og medtekenn til Samfielagskapar Heilagra. Þar fyrer þott hann sie nu veykur & kranker/ þa er hann þo ecke einsamall/ helldur styrker Gud hann/ og aller Christner/ til ad lýda þolenmodliga Sottena og

Siukdomen / þar med ad yferuinna sin
Dauda / Synd ⁊ Helujte.

Þridia Greinen.

Vier jætum j vorre Messu Credo / A
Gud hann er af Himnum ofan komen fy
er sokum vorrar Heilsu / Huad hefu
annad sök og efne vered til þess / ad ha
er Madur orden / vtan vor Angist ⁊ Ne
yd? So sem hier stendur / Mæder hia
tans Myskun þijn Mannkyns Kuöl o
Synda Þijn: Hann mæler so fyrer Mu
Esa. 49. Kann nockur Kuiña ad gley
ma sijnu Barne / so hun siæe ecke aumu
a Afkuæme sijns Lijfs? Nu þo hun gle
yme þui / þa vil eg þo ecke gleyma þier /
seiger Drotten. Og 48. Cap. Minna
vegna / Jæ vegna sialfs mijns vil eg þ
giöra / og eg vil ecke giefa ödrum mijna
Dyrd. Vor Herra Jesus Christus hann
kallar og eirnen vpp / seigande / Matth.
11. Komed til mijn aller þier sem erfid
ed og erud þunga þiader / Eg vil end
urnæra ydur. Þess vegna kallast hann lijkn
samur / myskunsamur / nædugur / þolem
modur / fullur Giæsku / sa ed sijna Mysk
un audsyner vr öllum mæta / rijkugliga
og

og margfalldliga/med dagligum og ei-
lijfum Velgiörningum. Hönum sie Lof
og Þackargiörd ad eilijfu/ Amen:

Þridia Vers j Media Vika.

Nijtt j Vijtis mestu Ogn Mis-
giørder oss reika/ Nuar fæum
vier þeim Nialp j giegn? Huer
kann oss Lid ad veita? Þad ertu Drott
ẽ alleina/ Þui Bloded þitt vor Chri-
ste kiær kuittad allar Synder fær/ Hei-
lagur Herra Gud/ Heilagur Styrkur
Gud/ Heilagur Lijknsamur Lausnare/
Þu æfenlige Gud/ Nialp oss þa Heim
vid skilium/ ad halda rietta Truarslod
Kyrieeleison.

Vtleggingen.

Hetta Vers setr z fram̃ fyrer oss
þria Hlute/ Fyrst þa hrædeligu
mynd vorra Synda/ huórlar Dróf
ulleñ oss fyrer Sioner setur a Daudans
Stundu.

Þar næst/ huar vier j soddan Neyd o
Angist eigum ad leita Hialpar og Hugg
unar/ Einkum sem er j hia þeim sterk
og Myskunsama Gude/ og Lausnara
um Jesu Christo.

J þridia mæta stendur hier Sök og
Efne/ huar fyrer vier skulum Hialpar
Huggunar hia Christo leita.

Fyrsta Greinen.

Tueir Hluter striþda almeneliga opt
ast a Manneskiuna/ þa hun liggur fyrer
Daudanum/ Fyrst daudliger Verker og
Kuól vegna líkamligs Siukdoms/ huór
ier Verker Mannsins Holld og Blod/ Ei
du og Limu/ Merg og Bein j gieginum
smiuga/ og vm síder slíta Sælena fra
Líkamanum/ huór Daudans Kuól og
Pínna so er hrædelig og strong/ ad bædi
Riettruader og Vantruader klaga þar
yfer.

Þar næst j annan mæta plægast Mann
eskian med andligre Sorg og Pínu Sa
larinnar og Samuiskunnar/ þutad þa
plegar Diófullenn ad setia fram fyrer
Mannsins Hugskots Augu/ þesse þrin
ognar

ognarlig Bilæte/ Syndarenar/ Dauds
ans/ z Heluſtis/ hañ ſetur þeim Siuka
fyrer Augu Synder og Glæpe bæde sial
fs hans og añara Maña/ þar med og
eirneñ þau hrædeligu Dæme ognarligra
Reſſinga sem Gud hañ hefur reſſt hin
um og ödrum sem syndgast hafa/ hañ
opnar þa fyrer hugskots Augum hins
Siuka þær Pýſler og Kualer sem aller
fordæmder verda ad lýda i Heluſte ei
lýſliga. Og med þuilýkum Freiſtingum
tiemur hañ þui til leidar/ optſiñis/ ad
Mañeſkian verdur opolenmod/ fellur i
Æfasemd og Gudlaſtan. Vm ſoddan
Kuöl og Pýnu og Angiſt talar Dauid/
Pſal. 18. Daudans Böndhafa vmkrin
gt mig/ og Belials Becker hafa skielft
mig. Böndeñ Heluſtis hafa vmkringt
mig/ og Daudans Snörur hafa mig yf
erbugad/ og i Pſal. 116. Fiötrader
Daudans vmkringdu mig/ Heluſtis An
giſt hefur snorted mig/ eg ratade i Ey
md og Anaud:

I Heluſte eru marghattadar Kualer og Pýſler.

1 Fyrst er þar ekñ eilýfur oslockuanligr ur Helvýskur Elldr/ j hvorium þeir Fordæmdu skulu breña eilýfliga/ Mat. 25.
2 Þar er olýdanligt Frost og Kulde/ huar med ad fylger Gop ag Tañagnistran/ Matth: 22.
3 Þar er olýdanlig Fyla logande Brenesteins/ Psal. 11.
4 Þar er eilýft Myrkur/ Psal. 49. Liosed sia þeir alldrei ad eilýfu.
5 Þar er odaudligur Samuiskunnar Ormur/ hvor ed þa Fordæmdu nagar ꝛ býtur eilýfliga/ Esa. j sýdasta Cap.
6 Þar er eilýf Pýna og Plæga/ Hógg og Slóg/ Pro. 19. Spotturum er Vrskurdur til buen/ og Hamarslóg a Hrygg heimskra Mana.
7 Þar er eingen god Skickan / helldur fara þar illa fram aller Hluter.
8 Þar eru ognarligar og hrædeligar Sioner Diófiana ꝛ allra Helvýskra anda.
9 Þar er eilýf Vist og Vera j Helvýskum Elde/ og hafa alldre Von til nockrar Endurlausnar/ Daniel 12. Marger sem liggia og sofa j Jordune munu vppvakna/ sumer til eilýfs Lýfs/ sumer til eilýfrar Skamar ꝛ Smanar. Og j Op

inber

Innberingar Bok Joh. 14. Huór hañ til
Bidur Dyred og þess Mynd/ ⁊ tekur þss
Teikn a sitt Enne/ hañ mun drecka af
Víne Guds Reide/og hañ mun kueilast
i Ellde og Breñesteine/og Reykur þeirra
Pýsla mun vppstýga fra Eilýfd til
Eilýfdar.

Snógt ad seigia/ I Helvýste er Hite
og Kulde/ Hungur og Poste/ Oop og
Ylfran/Vein ⁊ Kuein/Otte og Hræddsla
Eymd og Erfiude/Neyd ⁊ Angist/Myr
kur og Dimña/Pína ⁊ Plaga/Olykt ⁊
Fyla af Ellde og Breñesteine/Helvýskur
Elldur ⁊ Fyrerdæmning.

Hryggelig Harmaklógū þeir
ra Fordæmdu vegna eilýfra
Helvýtis Pýsla.
Amandus Seus.

Avvi þa Eymd og Neyd/ Oh Hel-
výste og Dauda/Oh Vesólld endanli-
ga/ Oh Daude an Dauda/ Alla týma
ad deyia/ enn fulldeyia þo alldre/ Oh
Vein og Kuein/ Oh Hógg og Slóg/
Oh plagu og Pýsl/ Oh/Oop og Ylf-

ran/ alla tijma ad veina og kueina/ all
tijma ad hropa og kalla/og verda h
alldrei Bænheyrder. Vor Augu sia(sc
ia þeir) alldrei añad em þijst og þijnu
Vor Eyru heyra alldrei annad/eñ wei
wei. O þier Biörg ꝛ Daler/epter hu
in bijde þier? Huar fyrer hylie þier o
ecke fyrer soddañ grimmligum og ognar
ligum Sionum. Oh/ huad tuent olijk
er þad/ þijst þessa heims og annars/
O þu Veralldarinñar Lyst og Glede/ hv
ad suikſom ertu / huoreñ blandar þu m
svort fyrer sætt? Auij ꝛ wei og wei/ þa
vier hliotum fra Gude ad verda rekn
an allrar Nadar og Huggunar. Vo
Osk er þesse. Ad þar være eiñ Mylnu
kuarnar Steirn so vijdur sem öll Verö
din/so stor ad hañ tæke vpp j himina
og ad þar kiæme lijtill Fugl einu sinne
huoriu hundrad þusundu Aarū lidnū/
bære burt j Nefe sier af þui stora Bj
rge/ so mijked sem er eitt Mustars korn
og þa eñ aptur ad lidnum hundrad þu
und Aarum kiæme hañ aptur og giörd
slijkt hid sama/ og so framueigis all
þar til ad hann hefde þad stora Biarg
allt j burt bored/ Þetta er vor Osk o
Hiarta

Klarkans Girnd (seigla þeir Fordæmdu) Enn þetta kañ þm ecke ad veitast. Dar fyrer þa er þetta Eyndar sóngur þeirra Fordæmdu / huór ed kiemur epter Glede ꝛ Fógnud þessa Heims:

Auñur Greinen.

Þetta Traust hófum vier a Christo / Ad hañ er vor Jesus / Lausnare Sælu-hialpare / vor Christur / vor Kongur og Kieñemadr / vor Syndaberare / sa hóggi ormsins Hófud hefur sundur mared / Da vdañ hefur dreped og Helvýte nidur brotad / hañ er vor Mædarstoll / Forlýkunar madur / Tulkur og Medalgangare / vor Verndare / vor Vardueitare / vor Hugun / vort Skiol og Hæle / vor Von / vpp a huórn vier meigum oss fullkomliga forlæta / vppa þetta hófum vier nogar Greiner noglig Dæme j Heilagre Ritningu. Psal. 46. Stendur so / Gud hañ er vort Athuarf ꝛ Styrkur / Ein Hialp j þeirre storre Neyd sem yfer oss er komañ: Og Moyses bidur so / Psal. 90. Drottañ Gud þu ert vort Traust ꝛ og alla týma / Adur enn Fiollañ vrdu og Jórdañ / og adur añ Heimureñ var skap-

adur / þa ertu Gud fra Eilyfd til E
lyfdar. Og Pſal. 91. Seiger Gud / h
hefur Girnd til mijn / þui vil eg frel
hañ / Hañ þecker mitt Nafn / þar fyre
vil eg vernda hañ / Hann akallar mig
þar fyrer vil Vbœnheyra hann / Eg
hia hönum j egeydeñe / eg vil hönū þa
añ vtryckia / og hañ Vegſamligañ gio
ra / Eg vil ſedia hañ med löngum Lif
dögū / t eg vil audſyna hñ mitt Hialp
ræde. Og Chriſtur ſeiger Matth. 11.
Komed aller til mijn þier ſem erfided
erud af þunga þreyttcr / eg ſkal endurn
ra ydur. Og hin Helge Bernhardus ſeg
er ſo / Þegar Syndernar ſkielfa mig / og
eg lyd Angiſt / þa fel eg mig j Blodugu
Særonum Jeſu Chriſti. Og enn ſeiger
Auguſtinus / Jöllum mijnum aliggiand
de Naudum / þa finn eg öngua betre Læ
ning enn Særenn mijns Drottins Je
Chriſti / þar ſef eg ohræddur / þar hui
eg mig / hafande huörke Orta nie Hrei
ſlu fyrer Synd / Dauda / Diöfle m
Heluijte.

Þridia Greinen.

S. Johañes ſeiger j ſijnū fyrſta P

le/ 1. Cap. Bloded Jesu Christi þad g
ører oss hreina af öllum Syndum. Og
2. Cap. Ef nockur syndgar/þa höfum
vier Medalgangaran hia Födurnū/ Je-
sum Christum/han er Riettlætur/ ↄ hann
er Forlätkunen fyrer vorar Synder/Ecke
alleinasta fyrer vorar/ helldur og eirnen
fyrer allar Veralldarinnar. Og Eph. 1.
Vier höfum Endurlausnena fyrer hans
Blod/sem er fyrergiefning Syndanna/
epter Rikdome hans Nadar. Col. 1.
Hann hefur Friden giört fyrer sitt Blod/
a Krossenū/ af sialfum sier til. 1. Pet.
1. Vier erud ecke endurleysster med forgei
ngeligum Hlutū/ Silfre eda Gulle/ hell
dur med dyrmæta Blode Christi/ sem er
þad saklausa og ofleckada Lamb ↄ ct.
Til Heb. 9. Christur er fyrer sitt eiged
Blod einu sinne geingen i þad Heilaga/ ↄ
hefur vtuegad eina eilifa Endurlausn/
Og so sem þad er asett/ ad aller Menn
skulu einu sinne deyia/ og þar epter er
Domuren/ So er Christur einu sinne offr-
adur/ til ad burt taka margra Synder.
Enn i annad sinn mun hann ann Synda bir
tast heim til Saluhialpar/ sem a hann
vona. Og 10. Cap. Stendur so/ Mz

irne Fornfæringu hefur hann ad
fullkomnad þa sem helgader verda.
i Openberingar Bokeñe 1. Cap. Chr
ur hefur oss elskad / ↄ hefur þueiged
af Syndonum med sínu Blode / ↄ gio
oss ad Kongum og Kieñemönnum fyr
Gude sínum Födur / Þeim enum sam
sie Heidur og Vallds vm allar Alldir
da / Amen.

Og í öllum þessum þremu
Versum / þa giorum vier eina
Bæn til Guds.

I fyrsta Verse bidium vier / ad G
hañ vilie ecke lata oss falla í þa grim
Daudans Neyd / [illegible] iad Daudeñ ham
Beiskur og gri[illegible]ugur / hañ veyker Líf
Sal / Holld og Blod / Lidu og Lim
Bein og Brioſk / og vm sídder sundur
tur hañ Salena og Líkamañ. Nu
þui ad Daudeñ er Syndareñar Laun
Verkaup / ↄ ecke er mögulegt ad vier fle
þum hia hönum / þa liggur oss stor Þ
gt þar[illegible]a / ad vier bidium Gud ad han
late oss ecke falla í þa stærstu Neyd
Angist Daudans / helldur þa vilie han

Myskun

samliga hallda oss vid j riettre
ru, og giefa oss Sæluga stund / so ad
er mættum vorar Sæler Gude Him-
skum Fodur a Hendur fela. Vier skul-
n t hugga oss hier vid / Ad fyrer Chr
um er vor Daude ecke eilifur Daude /
elldur Suefn / og fridarsamlig Burt-
e / og eiñ ende a öllum Hörmungum /
g eitt Upphaf eilifrar Glede og Sæ-
hialpar.

J þui ödru Vessenu bidium vier / ad
ud hañ vilie ei læta oss ofbioda þær
riñu Heluitis Kualer / so vier föllum
Efasemd edur Auruilnan: Eingeñ Hlu
ur kañ ad huxast ognarligre hrædeligre
elldur enn Heluite / þuiad þar er eings
ñ Endurlausn / helldur eilif Fyrerdæm
ing. Þo skulum vier kristner Menn hug
a oss þar vid / ad Jesus Guds Son
efur nidur stigged til Heluitis / og hef-
r Diofulen fiötrad og herteked / t Hel-
ite nidur broted / so þad kann nu ecke /
d hallda neinum þeim sem truer a Chr
stum / Christur hann hefur allra vorra
oegna vered þar nidre / so vier skulu ecke
urfa ad koma þar / og vera þar eilif-
ga. Hefde Christur j sine eigenligre Per

C. sony

ſonu ecke fared ofan þangad / ↄ ecke
ur broted Heluſte þa kynne ecke öll
öllden ad leyſa eina Sal j burtu þa
þo aller Heilager ſtyge ofan þanga
helldur mundu þier ſialfer huor me
rum verda ad bliſſa þar eilyfliga:
ad allra Maña Heilagleikur / allrar
alldarinnar Magt og Vellde / kann
hiñ minſta Neiſta af Heluſtis Ellde
ſlockua. Enn þa Chriſtur kom þar
flydu fyrer hönum aller Diofflarner /
forduduſt hañ ſo ſem þeirra Dauda
Banamañ / hañ ſlockte Elld Heluſt
ſo ad eingeñ Riettruadur þarf hann
framar meir ad hrædaſt.

J þridia Veſſenu bidium vier ſo /
alp oſſ þa Heim vid ſkilium / ad hal
rietta Truar ſlod. Vor Herra Jeſus
ger j Gudſpiallenu / Eg em Veguren
eingenn kiemſt til Fodurſins nema fy
mig / Nu er þad ecke neitt añad ſem
helldur a þeſſum Veige / nema Truen
Jeſum Chriſtum / Þuiad ſo hefur G
lofad / ad huor ſem truer og verdur ſk
dur / hañ ſkule verda Saluholpeñ. E
af þui ad Truen er Gaſa Gads / ↄ
inkur hins Helga Anda / ↄ kiemur ut
hey

heyrn Gudligs Ords/ so sem S. Paall
seiger/ Rom: 10: Pa liggur oss Magt
par a/ ad heyra Guds Ord rækeliga/ t
bidia Gud aluarliga vm rietta Tru.
Og þa Gud hefur hana giefed af sinne
Naad og Myskun/ þa skulum vier bidia
hann framar/ ad hann vilie auka hana med
oss/ og j henne oss vernda og vardueita
allt til Æfeloka. Truen hun er frabær-
liga rykur Fiesiodur/ Hun seiger oss hu-
ers vier eigum ad vænta og vona hia
Gude/ sem er alls Gods/ bæde stundliga
og eilyfliga/ og ad sydustu Arftoku ei-
lyfs Lyfs. Fyrer Truna saum vier og
eirnen Fognud og Frid j Samuiskū vor-
um/ og erum oskielfder/ huad sem a gei
ngur/ og yferuinnum allar Astrydur og
Kreistaner med Polenmæde. Þuiad Tru
en hun er ecke olyk Palmuidar trie/ þess
meire Morgangur sem a hana stryder/
og vill hana nidur kiefia/ þess meir reis-
er hun sig þar vpp a mote/ og verdur
þar af styrkuare t kroptugre: Med einu
Orde ad seigia/ Truen er vor Skiolld-
ur/ huorn vier eigum ad setia j mote oll-
um elldligum Skeytum þess hreckuysa
Og huor hann hefur þessa Tru honum er

eckert omöguligt/ Hun giörer oss nyt
Mañeskiur/ so ad vier reiknust fyrer G
de Fromer/ og þocknust hönum/ t ö
unst fyrergiefning Syndaña og þad a
fa Lýf/ Þad veite oss Gud/ sa sem
Blessadur ad eilýfu/ Amen.

Auñur Lýkpredikun.

OG Drotten liet koma Drepso
yfer Israel þria Daga j samt
so þar dou siotýge þusund Ma
na/ Og þa ed Engelleñ vtriette sýn
Hönd yfer Jerusalem/ angrade þa
Drotteñ/ og hañ sagde til Engelsins/
Þad er nog/ Þýn Hönd lætte af. S
añare Kongabokiñe j sýdasta Cap.

Vtleggingen.

ÞEsse Malsgrein hefur tuo Hlute sýn
ad halloa. Sa fyrre/ Hvar fyrer
Gud lætur Pestilentiu og Drepsotter ko
ma yfer Menn/ sem er vegna þeirra
Synda.

Þad

Þad annad / Huörnen Gud verdur ap-
ur blýdkadur / og til Myskunar hrærd-
ur / Einkum sem er / fyrer Angur ꝛ Jd-
ran Syndana / og ef Men̄ betra sin̄ Lif-
nad ꝛ sitt Framferde:

Fyrre Greinen.

Þeir sem skrifa vm natturlig Tilfelle
allra Sluta / og aller Lækninga Meist-
arar / þeir reikna þriar Greiner / huar
fyrer ad Drepsott og Pestilentia kome.
Fyrsta Sök og Efne til Drepsottar / er
ecke epter Natturu / helldur skiedur þad
þegar Gud han̄ lætur koma Pestilentiu
Drepsott edur adra faheyrda Krankdo-
ma / vt af Reide sinē / til Straffs og
Refsingar vegna margfalldra Misgiór-
da og Synda og Glæpa sem hann ecke
leinge lýda kan̄. Og til slýkrar Refsing
ar yfer oss / þa sender hann Bæde goda
Eingla og Vonda. Vm þa godu Eing-
lana höfum vier hier liost Dæme. Vm
þa vöndu Eingla höfū vier Epterdæme
i Bokine Job 1. Cap. Og i Psal. 78.
Stendur so skrifad / Gud hū i sinē Heip
tar reide vtsende Illsku Eingla a medal
þeirra / og liet þa æda og olmast / og

Illt af sier giöra.

Aunn Ordsök hvar fyrer Drepsott eda Pestilentia kiemur/ hun er Nætturlig/ kiemur af krapte og Verkan Himneskra Höfudskiepna/sem er Sol/Tungl/Stiörnur/ og af illu Alite Planetaña sijn mille/einkum Saturni og Martis/lijka eirnen af Formyrkuan Solar ϗ Tungls eda af añare Verkan Loptsins.

Hin þridia Ordsök til Pestilentiu Onætturleg/ so þar verda snögg Vmskipte bæde Tijmans og Loptsins/ af nöckru sierligu Tilefne/ So sem ad er/ þa Sumar er ofkallt og vott/ þa Vorar tijme er ofheitur og votur/ Sömuleidis þa a Vor og Haust er onætturlig Vedratta/ hvar af ad Lopted verdur fwlt og kallt med vonda Vökuan/ þessi Vökuan kiemur og þa lijka wr Dyktum og diupum Pyttum/ og slær sier vppi Lopted/ þar til kiemur og illur Daun af hræum ϗ ödrum Eiturligum Dyrū. Nær þetta ber nu so vid/þa er ecke mjog guligt ad eñ þar kome Sott ϗ Krank lake. Þviad Lopted er framar varmt og vott eñ adrar Höfud skiepnur/ þar fyrer tekur þad fliotliga til sijn Olykt ϗ

adrar

ǫdrar skadsamligar Vǫkuaner. Eñ mz
þui vier hǫfum af Loptenu Lýf ꝛ And-
ardrætt / þa kann ei añars ad skie / enn
þad / ad þegar Lopted er spillt / þa er
miǫǫ̃um vijs Skade / og þad leider af
sier / ad þar kiemur Sott og Siukdom-
ar ꝛ Dauden:

Auñur Greinen.

So sem Gud hañ er hardur og aluar-
ligur j Refsinguñe þa vier syndgũst / So
er hañ þar þuert a mote godur ꝛ Blýd-
ur og til Myskunar hneygdur / ef ad vier
lætum af Syndonum og betrum oss.
Gud er godur Giæskufullur og Nædug
ur / hañ hefur sitt Nafn af Godu / Hañ
er sa riette Nædarstoll / Og Myskunse-
men er hans Haleitasta Nafn / Ad vij-
su / Ef Guds Nad Giæska og Myskun
ylle ecke / og ef hũ villde hǫndla vid oss
epter sýnu stranga Riettlæte / þa kynne
ecke Heimureñ ad standa eina stund / vier
yrdum aller eilýfliga glatader. Spama
durinñ David hũ prýsar ǫngua Dyrd mz
Gude so storliga / so sem Myskunsem-
ena. Þuiad j Psal. 145. Seiger hañ /
Nædugur og Myskunsamur er Drott-

en / Polenmodur og miög liknarsam
Drotten er öllum Naudugur / ↄ hñ my
unar sig yfer öll sijn Verk. Par fyr
liggur Magt a yfer alla hlute fram
þa Sott og Pestilentia geingur / ad vi
fyrst leitum Andligrar Lækningar / þ
Liknarfulla og Naduga Guds / ↄ kö
um oss j Satt og Forlijkum vid hann
medkiennum vorar Synder og Misgiör
er / hiörtar ed vallda soddan Reffing
um / og bidium vm Nad og Fyrergiefn
ing. Ad sönu / þa er eingen betre ↄ hialp
samligre Lækning j Sott og Sukdo
me / j Neyd og Naotgange / enn þess /
ad snua sier fra Syndonum / laata af þ
im / ↄ giöra rietta og sanna Idran / hia
vppa höfum vier nu Epterdæme Davi
ds Kongs fagurligt j þessum Texta /
Þuiad so stendur hier / þegar Daud sa
Eingelen / ad hann slo Folked / sagde hñ
til Drottins / Sia / Eg hef synogad /
eg hef misgiört / huad hafa þser Sau
der giört? Snuest þijn hönd a mote mi
er og mijns Födurs hwse. Sia / strags
epter soddann Jaatning og Vidurkienning
Syndareñar / þa sagde Drotten hann /
fyrer Spamannen / kuittann / Og plage
uma

ſine lintes Alÿka Iesum vier hia Spa-
manenum Jona vm pa j Borg Niniue
ad iafnſnart sem peir heyrdu pad til-
komanda Straff sem Gud ætlade ad
leggia vppa pa/pa trwdu peir pui/og
giordu Idran og yferbot. Par fyrer tal
ar so Jesus Syrach/ 38. Cap. Son
minn/ Pegar pu ert ſiukur/pa bid pu
Drotten/pa mun hann lækna pig/ Lættu
af Syndonum og giör hendur pijnar o-
straffanligar/og hreinſa hiarta pitt af
allre Miſgiörd/ Sÿdan lættu Læknar
an koma til pijn/ Puiad Drotten hefur
skapad hann/ huor hann syndgaſt fyrer
sÿnum Skapara/ hann verdur ad koma
vnder Læknarans hendur. Og er petta
Jesus Syrachs Meining/mz ſtuttu Ma-
le ad seigia/Pegar Madur hefur forlÿt
ad sig vid Gud/pa skal hann ecke for-
sma Lÿkamliga Lækning/ Puiad Læk-
ningen er komen fra pinn hæſta/t Drott
en lætur hana vaxa af Jördu̇ne/og einn
Skynſamur Madur forsmar hana ecke.
Enn huornen Menn eiga sier ad skicka j
soddan efnum/verdur annarstadar kient/
Enn petta er pad sem vier skulum at-
hyngia af pessum Texta/ ad med pui vi

er vitum þad / ad vier höfum so N
ugañ milldañ Giæskurÿkann myskun
mañ Gud og Födur / þa lætum oss a
Kapp og alla Kostgiæfne þar a leggia
ad vier mættum fa og audlast sodd
Nad i Myskun / Þad verdur þegar
er giörum rietta og saña Jdran og Y
bot / og lætum sia Auöxtu Truareñar
sem er Myskunar Verken i Kiærleik
vid þañ naudstadda Naunga / þad er
ad sedia þañ hungrada / ad giefa þei
þyrsta ad drecka / klæda þañ Nakta /
ia þess Siuka / hugga þañ harmþrun
na / þa mun Gud verda oss aptur nad
ugur og myskunsamur. Þuiad so seig
er Christur Matth. 5. Cap. Sæler er
Myskunsamer / þuiad þeir munu Mysk
un hreppa. Þar j mote seiger S. Jac
2. Cap. Eimm omyskunsamur Dom
mun falla yfer hñ sem ecke hefur Mysk
un öðrū audsynt. A hinum sydasta Da
ge / þa sa riettlæte Domare Jesus Chr
stur kiemur / þa bregdur hañ þeim O
gudligu og Fordæmdu ecke vm neina
Synder adrar / nema vm Myskunarley
ed / og kastar þeim þar fyrer j eilÿsam
Elld. Eñ Myskunar Verken þrra Fro
mu

nu og Vtuöldu/ vill hañ launa med ei
liöfre Glede og Sæluhialp/Til huörrar
oss leide sa himneske vor Fader fyrer
Jesum Christum vorn Lausnara/ Añ.

Pridia Liskpredikun.

MAdur af Konunne fæddur lifer
skamma stund / z er fullur Eym
dar/ Hann vpp vex sem annad
Blomstur/ og fellur af/ og liödur burt
sem añar Skugge/og hefur ecke Sam
astad/ Og pu vpplætur þin Augu yf
er soddanz Hañ hefur sin asettan Tö
ma/hans Manadar tala er j hia þier.
Pu hefur sett eitt Takmark/ yfer pad
kiemst hañ ecke/ Job. xiiij.

Vtleggingen.

MEd þessum Ordum vtmalar z skrif
ar Joß Eymd og Vesölld Mañskie
nnar/ og skipter henne j prent/ J vpp
hafed/ J framgangen/ Og j æseloken/
Pad er/ Hann talar fyrst vm Fæding

Mannsins / þar næst vm Lyf hans
Framűferde / I þridia lagie vm Daud
og Afgangeñ. Fyrst er Fædingen hörm
ulig / Þa eru Lyfdagarner haskasam
er / og Daudeñ hrædeligur / Vm þess
Greinar skal vera vör Rœda ad siñe.

Fyrsta Greinen.

Madureñ hann er gieten og fædd
Syndeñe / so sem David klagar i Ps
51. Sia (seiger hañ) eg er af syndsam
ligu Sæde gieteñ / og i Syndonum hef
ur mijn Moder teked vid mier. Þar næ
kiemur hañ naken i Heimen so sem Jo
seiger 1. Cap. Nakeñ kom eg af mijn
Modur Lyfe / nakeñ fer eg þangad aft
tur. Og jafnsnart sem þad Madure
kiemur i þessa eymdar Veröld / þa tek
ur hann til ad grata særliga / og æpir
Fall Adams og Euu / Og þar er eck
anad a ferdum i þañ tijma / nema Ney
og Hörmung / So sem Spekemar Bo
en seiger vnder Personu Salomonis Bo
ngs / 7. Cap. Og eg fieck eirneñ (þa eg
þar fæddur) mijn Andardratt af almeñ
ligum Vinde / Og eg fiell eirneñ a Jörd
ena / sem oss alla ber / Og Graturen
þad

þar mitt fyrsta hliod/ liúfa sem allra
mæra/ og eg var j Reifum vppfæddur
med Sorg/ þuiad eingen Kongana hef-
ur annad vpphaf Fædingar/ helldur ha-
fa þeir aller eins Jnngang j þetta Lyf/
og eins Vtgang. Adrar Skiepnur j Het
menum/ sem er/ Fuglarner j Loptenu/
Fiskarner j Vötnonum/ Dyren a Jörd-
ine/ þegar strax þau koma j Lios/ þa
eru þau fleyg og fær/ Manneskian alla
einasta verdur langa tijma ad nærast og
vardueitast/ Og ef þar verdur nockur
Brestur a/ og hun er ecke vppalen j fost
rud sem best/ þa er vijs von Skada og
Fordiörfunar.

Aunnur Greinen.

Þa Madurenn er nu vaxen j komen til
Alldurs og Aara/ þa hreyfa sier jafnsn
ert med hönum vondar Lystingar j Sir
ner hins Gamla Adams/ og þess synd-
uga Hollds/ Og þui meir sem Aaren
vaxa/ og Madurenn elldist/ þess meir str
yda a hann Syndernar· þuiad Mannsins
hiarta j þessum Heime/ þad er ecke o-
likt Skipe velltanda a Sio vijdum/
hvört ed drifed verdur af Bylgium og

C vij. Storm-

Stormum og hrekst hingad ✝ þang
j ymsar ætter. Hier er Otte og Hræd
fyrer okomeñe Ogiæfu/ Þar j ödrū st
er von okomeñar Lucku og Velgeingn
Af þemañ strÿder Dramb og Metn
ur/ Hinn annar verdur fyrer Agirnd
freistingu/ Eiñ freistast af Losta ✝ M
adsemd/ Annar af Hatre og Aufund
Soddan Astrÿdum og Stormum lun
alldrei a medan Mañeskian lifer hier
Jördūñe. Ad auk þessa þa er Mañs
Lÿkame vnderlagdur og orpeñ meir
þriu hundrud Krankdœmum/ fyrer
an allt þad sem hid ytra kann til
falla/sem er Angist/ Hörmung/ Neyd
Motgangur/ Hite/ Kulde/ Sorg og
hyggia/ huad allt eitt med ödru j gie
um geingur Æder og Sinar/ Merg
Bein/ og Mañeskiuma veyker og Mat
lausa giörer/ og vm sÿder sundur sli
Aundena fra Lÿkamanum/ mz beisku
Skilnade. Hier fyrer soddan margfall
da Eymd vppkallar S. Pæll Rom.
Og seiger/ Eg aumur Madur/ hu
mun leysa mig fra Lÿkama þessa Dau
ans? Og Jesus Syrach seiger 40. C
Þad er eiñ aumligur hörmuligur Hlut

ym allra Maña Lyff / allt fra Modurs
lyfe / allt til þess þr eru j Jordena graf
ner / huor ad er Moder vor allra / þar
er ætyd Sorg ⁊ Ahyggia / Otte ⁊ Von /
og med sydasta Daudeñ / þar er jafnan
Reide Vanlæting / Motgangur Ofridr /
og Daudans Haske / þar er Aufundseme
og Þræstur / ⁊ ct. Slyett skiedur aullu
Hollde / bæde mönum og Fienade / enn o-
Gudligum mañe siofalldliga framar.

Þridia Greinen.

Mañeskian veit ecke fyrer sinn Endas
dag. Vier erum j þessum Heime j Ryke
Diofulsins / j soddan Giestaherberge þar
Herrann og Hwsbondeñ er eiñ Skalkur /
eiñ Diofur / eiñ Ræninge og mordinge /
Og med þui ad vier j soddañ Herberge
og Giestahwse etum og dreckum / tokū
Hufild og Suefn / þa er ecke kostur a od
ru / enn vier verdum vm sydder ad bitala.
Þesse Hwsbonde hañ giefur ongua adra
Fædu fram vtan Pestilentiu Koldu og
allskyns Siukdoma og Sotter / hñ gief
ur og ecke ad drecka vtan Eitur / Olyfā
og Dauda. Slykrar Fædu og sodd-
an Dryckiar meigum vier vænta j þessu

herberge/ Pad hlytur so til ad ga
ga/ ꝛ ct.

Nu med þui ad vort Lyf er so f
uallt og veykt/ og hanger alla tyma/
a huorin Augnabragde/so sem a ein
veykum Prœde/ Og vier vitum ecke
orsu leinge vier þui hölldum/ og hu
eñ vier þad enda munum / Þar med
eirneñ þa kiemr Diofulleñ a Daudas
dunne/og stryder vppa oss mz þeirre o
ar mynd Syndariñar Daudans og
nytis/ og skielfer oss / þa hrœdest hu
madur Daudañ/ og aller menn hafa
og hallda fyrer eiñ grimligan hrœdeli
an hlut.

Enn Drotteñ Gud vor Lausnare Je
sus Christur / hañ hefur oss Aumum
sölum manneskium giefed nogliga Hugg
an og Lœkning fyrer öllum þessum
mur hlutum.

So myked sem ahrœrer þa fyrstu v
ra syndsamliga Fœding / þa lœtur ha
oss verda hreinsada þuegna og endu
fœdda j Skyrneñe. Þar þuœr hñ og hr
insar af oss allar Synder/giörer oss a
Guds Bornum ꝛ lofar oss eilyfu Lyfe.

Þar nœst so myked sem ahrœrer/ vor
Lyf

Lyf og Lifnad og Framferde hier j Heimenum / þa setur hañ fyrer oss Form æ mæta / huörneñ vier eigum ad hegda oss vid Gud og Naungañ / og þetta sama giörer hañ fyrer Predikun Lögmalsins æ Euangelij / seigiande / Elska þu Drottñ Gud þiñ af öllu þijnu hiarta / æ þiñ Naunga so sem sialfañ þig. Og huad þier vilied ad menn giöre ydur / þa giöred þeim þad hid sama / Þad er giöruallt Lögmaled æ Spameñerner.

J þridia mæta / huörneñ vier eigum ad hugga oss og hughreysta j motgangenum / Offsokneñe / og allskyns Neyd plagu æ Pijnu / þad kieñer vor Herra Christur Matth. 11. Komed aller til mijn / þier sem eruided og erud af Þunganum hreyttir / eg vil endurnæra og lijfga ydur / Taked mitt Ok vppa ydur / og læred af mier / huiad eg er hoguær og af hiarta lijtelæfur / þa munu þier finna huild ydrum Sælum. J mote Daudanũ giefur hañ oss eina agiætliga huggan Joh. 8. Ef ad nockur helldr mijn Ord hñ mun ecke Daudan sia ad eilijfu. Þui ad ef vier a Dandastundueñe grijpum Gods Ord / og höllum oss þar vid / og deyum

D. uilj

um vppa þad / og bifölum Gude og v
um Lausnara a Hendur Sæler vorar
þa mun oss hvörke skada kuña Sy
nie Daude / Diöfull nie Helvijte / Hel
mum þad Orded færa oss þangad sem
Christur sialfur er / til eilijfs Lijfs / þa
til hialpe oss öllum Gud himneskur Fa
er fyrer sijn Son Jesum Christum / Am

Fiorda Liikpredikun.

Daudans Dagur er betre eñ Fæ
dingar Dagurenn / Pad er betra
ad ganga j Sorgar hws / enn j
Dryckiu hws / J Ninu er allra Man
na æfelok / z þeir Lifandu setia þad sijn
j Hiarta. Betre er Nrygd eñ Hlatur /
Þviad Hiartad betrast af Nrygdenne.
Þetta eru Ord Predikarans Salamo
nis j. vijf. Cap.

Vtleggingen.

J þessum Ordum setr Predikareñ Sal
omon fraiñ fyrer oss þriar Greinir /
Fyrst setur hañ hvört a mote ödru Fæd
ingar

Gude og v
aler vorar
kuña Syn
ajte/ Helld
angad sen
Lifs/ Þa
nneskur Fa
istum/ Am

kun.

tre eñ Fa
ad er betr
hws/ enn
ira Man
ia þad sie
ñ Hlaatur
rygdenne.
Salamo

earen Sal
Greiner/
ðru Fæð
ingar

ingartijmañ og Daudadageñ/ og seiger ad Daudadagurenn sie betre eñ Fædingar Dagurenn.

J annare Greineñe setur hañ + huórt a mote ódru/ Sorgarhwsed og Dryckiu hwsed/ Og seiger ad betra sie ad ganga j Sorgarhws eñ j Dryckiuhws.

J þridia mata þa setur hañ huórt a mote ódru Hlatureñ og Grateñ/ og seiger ad betra sie ad grata eñ hlæia.

Fyrsta Greinen.

Þesse Ord hyda Holldliga/ og so sem hefde þau eins Heidinge talad/ ad Daude skylde vera betre eñ Lifsed/ þui ad Gud hann hefur skapad oss til þess ad vier skulum lifa/ So sem hañ talar fyrer Munn Spamannsins Ezechiel seigande/ So sannarliga sem eg lifa/vil eg ecke syndugs manns Dauda/ heldur ad hañ snue sier og life. Þar fyrer skulum vier þessa mals Grein skilia og utlegg ia ecke uppa Guds Verk/ so sem ad sie Daudeñ betre eñ Lifsed/ Heldur er þetta talad epter vorre meiningu Manna og epter þui sem Mönnum er til Giedo um Lif og Dauda/ hier a Jordunne/

einkum þa Kross og motgangur eda
ómur þyngsl a liggia. Þuiad ef ad þ
villt spyria nockurn mann ad / sem v
ed hefur vid Predikunar embætted / eda
leinge hefur lifad j Buskaparlage / eda
ur annad Embætte hefi haft / t med all
re godre astundan þar jnne staded / Vill
tu þessa ad spyria / huória Þóck þei
hafe forþient med allre þeirra Armæd
og óllu Erfide / huórt þeir villdu ecke
helldur vera dauder helldur enn ad lifa
leingur j soddan mædu / erfide / Sorg og
Áhyggiu / og vid mesta Óþacklæte þes
arar Veralldar? Þa munu þeir vissuli
ga giefa þetta Aósuar / Ad betre sie
Dagur Daudans enn Fædingarennar.
Þuiad j þessum heime sie ecke annad enn
mæda og Erfide / Eymd og Neyd / þar
med Óþacklæte / Fyrerlitning / Reide Ó
þolenmæde / huar fra Menn verda fyrer
Daudai leyster / t koma j Huijld t Frid.

Em þesse Mals grein er ein Aminn
ing / ad vier j motgange og Meinsemd
um þessarar Veralldar / t þessa Lyfs
skulum ecke giefa oss / og verda stadlau
eu / helldur skulum vier j óllum hlutum
vera med godu Giede / lijda og vm bera

allt

allt hvad vppa kann ad koma/So sem
villde Predikarenn so sagt hafa/Pu skal
lt lyda og peigia/og hafa Polenmæde
t lat eckert motfall pig yfirstyga. Ef
kiemur nockr Motgangur a sik ecke/Held
dur hert pig vpp/ t gack jamot honum
hraustliga. Menn hallda myked af sym-
um Fædigar deige/hafa pa stort Priæl
og mykla fagnadar Glede/ So sem les
ed verdur af Kongenum Pharao/ Gen.
40. Og af Kong Herodes Matth. 14.
Enn j raun og sannleika/ pa er Andlats
dagurenn betre/enn Fædingar dagurenn/
Hviad a Fædingar deigenum er Madur
borenn til Syndarennar/ til Hungurs og
Porsta/til Kita og Kulda/til Eymdar t
erfidis/ Jæ/ ad vyssu til allskyns Vesall
dar og motgangs/Enn a Andlats deig
enum verdur Madurfrelsadur t leystur
fra allre Lykamligre Eymd sorg t mot
gange. Par af er komenn sa sidur/ sem
hofdu pær Pioder er kolludust Thraces
Fædingar dag mannsins hielldu pær med
hrygd Sorg og Grate/Enn Andlats
dagenn med storre Glede/Giefande par
med ad skilia/ad fyrer Fædingena koma
menn j Eymd og motgang/en fyrer Dau

dañ verda Þr þar j fra leyster/ Þar fyr
er hafa þeir Job og Jeremias Spama
dur formælt sijnum Fædingar deige.
Og j. 3. Cap. seiger Job so/ Huar fyr
er do eg ecke ? Modurlijfe? Þui hafa þ
lagt mig sæl j Skaut? Þui hafa þei
giefed mier Briost ad siuga? Þa lægge eg
nu ? være kyrr/ suæfe ? hefde huijld ætt
Og einn af þeim vijssu hefur so sagt/
Añad huórt er betra/ ad va alldrei fæd
dur/ eda ad deyia sem fyrst ? snarast.

Aunur Greinen.

Þesse Mælsgrein/ ad betra sie ad gan
ga j Sorgarhwsed enn j Dryckiuhwsed/
hun hliodar og einnen j mote allra man
na Meiningu og Dome/ Þuiad huór er
sa/ ad hañ vill ecke giarna helldur gan
ga j Dryckiustofu/ þar sem er Glaumur
og Gaman/ helldur eñ j þad Hws sem
ecke er fyrer nema Sorg og Hrygd? Eñ
hier j mote talar Predikareñ Salomon
is og seiger/ Ad betra sie ad ganga j
Sorgarhws/ eñ j Dryckiuhws/ Huar fyr
er? Þuiad Angust og Neyd Sorg ? hór
mung kiema Manne ad hyra til Guds.
Eñ j Dryckiuhwsenu og Suallaraskap
num

num gleymer madur allre Angist ✝ Sorg og hvar ecke par vm Gud nie hans Dom/ So sem ad talar Spamadurenn Esa. 5. Cap. Og ljka so sem ölkroen ✝ Dryckiustofan er sa Skole/ huar menn læra ad gleyma Gude og hans Dome/ So par þuert a mote er Sorgarhwsed sa Skole/ huar Menn læra ad þeckia Gud/ og minast hans/ og hvar vm alla manna Afelok/ sem er Daudenn. Þui ad þetta bregst ecke/ ad hvor sa Madur sem hann liggur hier vnder Krosse ✝ mot gange/ Pijslum og plægum/ honum verdur þetta Ljf leitt vm sijder/ og hin verdur feigen ad deyia/ og honom er Daudenn ecke beiskur. Enn hin annar sem hefe dagliga Glede Lyst ✝ velgeingne Holldsins / og þar vid er vanur/ og hefur onguan Kross nie Freistne/ og hefur ecke Sorg og motlæte lided neitt/ hann deyr ecke viliogur/ og hann geingur tregt vnd er Daudan. Þar fyrer vill Predikarenn so mijked hafa sagt/ Þu godur Christen madur/ Lat þier vel lynda og ljka/ þo þu lijder meire hrygd enn Glede/ meire morgang enn medlæte/ Kome Krossenn/ Ja/ Daudenn sialfr/ þa vertu obraddr/

tak þad allt til þackar / og med godu
Bid þu Daudañ ad koma / biod hönum
til Giests / giör þier hann kunnugañ / þ
mun hañ ecke verda þier beiskur / hyg
ga þig med Ordum S. Pals þar hann
seiger til Rom. 14. Huört helldur vi
lifum edr deyium / þa erũ vier Drottins

Þridia Greinen.

Maals Grein þesse / ad betra sie ad sy
gia / enn ad hlæia / hun er og lijka eirn
j mote allra Manna meiningu / þuiad þ
ta hurar huör og eiñ madur / ad hañ v
ie betur og gudligar lifa þa hönum v
geingur og þa hañ hefur goda Daga /
helldur eñ þa hañ lijdur Neyd og mot
læte / Huör og eiñ meinar ad hañ kunn
betur Gude ad þiona / j Rijkedæme / Val
de og metordum / helldur eñ j Fatækt
fyrerlitningu. Eñ hier a mote talar Þr
dikareñ j þessare Grein / og seiger / Þ
betra sie ad vera hryggur enn ad hlæia
Eñ fyrer huöria Grein talar hñ þetta
Þess vegna / ad med þui sa gamle Þ
dam hañ loder so fast vid oss / og ham
helldur mijked af Glaum og glede / dryc
ku og epterlæte og öörum Vellystingum

Holld

Holldsins/og standar pad alleina/ ↄ vill
ecke lata vijkia sier par j fra/ Pa setur
Predikarenn hönum fyrer pessa mals
Grein/ so ad hañ helldur briote af sijnu
Sinne, Par vm ber og Raum vitne opt
sijnis/ Ad peir sem eru hærre Stiettar/
so sem ad er Predikunar Embætted/
Veralldlig Valldstiorn/Bwskaparlaged
eda huada Kall og Embætte madr hef
ur/ ef hañ vill ottast Gud/og vera holl
ur og trur par jnne/ pa dregur af bæde
Hlæturen og Gamaned/so ad opt hur
ar madurem so/ Fiandem sialfur hañ ma
vera hier eiñ Predikare/hañ ma vera hi
er Hwsbonde/ Madur fær öngua Pöck
nema jlla fyrer sijna Tru ↄ dygd/ Eing
em skeyter/ eingem hirder vm nöckurn hl
ut/eg vil lata pad vera sem pad er/pre
dike annar/siae adrer fyrer enn eg ↄ ct.
Ecke so/ Ecke so seiger Salomon/ hell
dur skalltu hallda fram vpptekinum hæ
te/ Stattu j pijnu Kalle og Embætte
so sem hier hæfer/ lat ecke yfirbuga
pig pad hid Vonda/ Hugga pig vid
Ordem vors Herra Jesu Christi sem hñ
seiger Joha. 16. Ad pesse Hrygd og
petta sorgfulla Lijf skal ecke ad alijfa

vara nie blÿfa/ helldur skal Hrygd o
hörmung þessa heims smaast j eilÿfa G
ede: Til þeirrar Glede hialpe oss Gu
Bleſsadur Fader fyrer Jesum Christum
sinn Son vorn Drotten ꝛ Herra/ Amen.

Fimta Litkpredikun.

MAdureñ veit ecke sinn Tÿma/
Helldur lÿka sem Fiskureñ hann
verdur veiddur af skadsemun
Ongle/ og Fugleñ næst j Snørunne/
so verdur og Mañenum burt kipt a von
dum Tÿma/ seiger Predikareñ Salo
mon j. jx. Cap.

Vtleggingen.

Enn þo ad þesse Predikarans Salomo
nis Ord ahrære allt Mañligt kyn/ J
þann mæta/ad eingeñ veit huad a huór
re stundu kann yfer hañ ad koma/ og O
luckan og ofalled er alla tÿma vÿsst/ og
kiemur yfer manneñ þa hañ minst varer
og hann er sem vest vid laten/ Þa samt
meigum vier þessa Grein vnderstanda ꝛ

skilia

skilia vm Daudan/ þuiad Dauden hann kiemur yfer oss sliotliga og oforuarand is. Enn tuo hlute kiesier Predikarenn j þessare Grein. Fyrst þad/ad Daudenn hann er vijs/ enn Daudastundenn ovijs. Þar næst sannar hann og beuijsar þetta med tueimur Epterlijkingum/ Fuglanna ⁊ Fiskanna.

Fyrsta Greinen.

Sa sem skrifad hefur Pistilen til Heb. hann seiger so j. 9. Cap. Aller menn eiga eitt sinn ad deyia. Og j annare Kongabokenne 14: Cap. Stendur so skrifad/ Vier deyium aller/ og so sem Vatn renn um vier j Jordena/ þui sem ecke er haml ad. Aller saman erum vier Gude vm eirn Dauda skylduger / Og nær hann kallar oss/ sieum vier vte eda jnne/ a Tune eda Torge/ edur huar vier erum/ þa verdum vier ad ganga med.

Nu er þessu so hattad/ ad alla tijma erum vier vanbuner/ og jafnan kiemur Daudenn yfer oss ovart. Vier seigium ad vijsu/ Ja/ þa eg hef þad og þad gior. þad ⁊ þad fullkomnad/ þa vil eg giarnan deyia. Enn vier suikium og a talar

drögum sialfa oss/ og þetta er af öng
Alvöru talad/ Vniad þá Dauden kie
ur/ þá þiker oss so sem vier höfum a
tijd nöckud epter ögiört/ sem vier vill
um þo giarna giört hafa. Og ad sön
ef være þetta j voru Valde/ og ef Gu
Hann giæfe oss kiör ad vtuelia oss. þa
edur þañ Siukdom/ edur þann ↄ þá
Dauda/ þa munde oss ei olykt fara/ o
Þm sem sagt er fra/ hñ matte ad vtueli
fier þad Trie a Vöriu hñ skyllde hein
dur verda/ Enn hañ liest þad alldrei fra
j þui heila Lande. Eins mundu vier g
ra/ Vier vitum ad vier eigum ad deya
Enn samt drögum vier vndan/ ad bre
oss til Daudans/ Aar epter ar/ Manud
epter manud/ Viku epter viku/ Dag ep
ter Dag.

Þar af kiemur þad/ ad þa oss sem
sijdst varer/ og þa vier erum sem mes
vm oss obrædder og athugalausaster/
og vier meinum ad eingen vode sie a ferd
um/ þa er Gluckan sem næst/ ↄ Dauden
fyrer Dyrum vte.

Aunur Greinen.

I annare Grein setur Predikaren fram

ſnær Epterlikingar af Fiſkũum ⁊ Fugl
onum/ ſeigande/ So ſem pad geingur
til vid þa fæmda Fiſka og Fugla hier
a Jördunne/ Eins geingur þad til med
oſſ aumar Manneſkiur/ þegar Fiſkyreñ
glepſar epter Beitunne eda madkenum/
þa er hann ſtrax oforuarandis faſtur a
Aunglenum/ og fangeñ/ Þegar Fugleñ
hann flygur vt og leitar ſumar Atuiñu/
þa er hann faſtur j Snörunne/ riett a
beirre ſtundu/ þa hann matte ſier einſkis
Orta von.

Eins geingur þad til med oſſ aumar
Manneſkiur/ Þegar vier meinum/ ad vier
lifum ſem allra beſt/ og eñ glader og
luſtugier/ þa kiemur Daudeñ/ og yferfell
ur oſſ ſkyndeliga. So ſkiede Kongenn
Baltaſar j Babilon/ Daniel 5. Þa ed
hañ hafde tilreidt eina herliga Maltijd
⁊ dyrdligt Gieſtabod handa ſijnum Vill
dar mönnum ⁊ Höfdingium/ og hañ liet
frañbera þau heilögu Kieren/ ſem hñs
Fader Nabagudonoſor hafde teked burt
vor Muſterenu til Jeruſalem/ og giörde
ſig drucken af þeim/ og laſtade Iſrael-
is Gud/ þa ſkiede þad ſo/ ad hañ vard
drepeñ a þrre ſömu Nottu. Eins gieck

þad Aman / so sem skrifad er / Ester
Cap. Þa ed hann meinte ad hann haf
sem best vtriett sijna Sök / ⁊ væra j m
re Virdingu og Vinattu hia Kongen
Asuero og Drottningunni Ester / ⁊ þ
hañ villde vegna Mardochei afma all
Gydinga / þa kom Gluckan skyndeliga
er hann / so ad hann vard heingdur
þeim Galga / sem hann hafde fyrerhu
ad Mardocheo.

Eins alijka gieck þad þeim rijka m
ne / vm huörn skrifad er Luc. 12. Þa
hañ hafde nu saman safnad Vijne ⁊ V
um til margra Aara / og hañ hugde s
nu ad eta og drecka / og hafa goda D
ga / þa mællte Gud til hans / þu Dar
Á þessare Nottu verdur þijn Sal fr
þier teken / Huörs skal þad verda s
þu hefr safnad?

So seiger ⁊ Christur vm þañ otrú
þion / Matth. 24. Sem meinte / a
hans Herra munde ecke koma heim
snart / þui tok hañ til ad beria a sijnum
Samþionum / drack og russade Dag
Nott / og var gladur og ohræddur vi
sig. Enn Christur seiger / Herran þess
Þions hann mun koma a þeim Deige
og

og a þærre stundu sem hañ minst varer/
og mun skipta hönum j sundur/ ℞ giefa
hönum hlut med Hræsnörum/ þar ed ve
da mun Gop ℞ gnystran Tañaña. Og
S. Paall hañ seiger 1. Thess. 5. Dag
ur Drottins hañ mun koma so sem þio
fur a Nottu/ þuiad þa meñ seigia so/
þar er Fridur/ þar er eingeñ Vode a fer
dum/ þa mun Fordiörfunen skyndeliga
yfer þa koma. Dauid hañ klagar j 39.
Psal. Seigande/ Huörsu fanyter eru all
er Menn/ þeir ed so athugaleuser lifa:
Þeir lijda j burt sem Skugge/ og giöra
sier marga oparfa mædu/ Þeir safna
saman og vita ei huör þess mun niota.
Og med þui ad vort Lijf er so fall-
vallt/ veykt og ostödugt/ og hanger alla
tijma/ jæa a huörju Augnabragde/ a ein
um veykum Prædе/ þa viduarar og a-
minner Christur oss ℞ Matth. 25: Og sei
ger/ Vaked/ þuiad þier vited ecke Dag
eñ edur tijman/ a huörium Mannsins
Sonur mun koma. Og hia Luc. j 12.
Seiger hañ/ Vakted ydur/ ad ydar Hiör
tu ecke þyngist af ofæte og ofdryckiu/ ℞
af ahyggiu þessarar Næringer/ ℞ kome
Dagur Drottins skyndeliga yfer ydur/

Þuiad lijka so sem Talsmara mun h
koma yfer alla þa sem a Jördunne bu
Og j þeim 90. Psal. Biður Moy
so/ Drotten/ Kiendu oss ad hugleida
ad vier hliotum ad deyia/ so ad vier
dum forsialer/ Þuiad þusund Aar
fyrer þier so sem Dagurenn sa j giær
vmlijden/ t so sem ein nætur Vaka/ þ
lætur þa burt lijda so sem Strauma
þeir eru so sem Suefn/ Lijka so se
Gras þad sem snemma blomgast/ og s
rt velkist/ t ad kuollde verdur vpphög
ued t þornar: Og S. Jacob seiger/ o
Þier vited ecke huad ad skiedur a mor
un/ Þuiad huad er ydart Lijf? Ryk
þad/ sem litla stund varer/ og huerf
þar epter j burtu: Þar fyrer liggur o
mægt þar a/ ad vier lifum j otta Dro
tins/ so ad nær Herran kiemur/ ad vie
mættum þa verduger finnast / ad stand
framme fyrer Mannsins Syne/ og verd
med hönum hluttakarar hans Rijkis
eilijfu Lijfe/ Þar til hialpe oss Gud/
Amen.

Siötta Liikpredikun.

Hvort sem Eiken fellur/ Falle hun j Sudur edur nordur/ og j hvorja Aatt sem hun fellur /par liggur hun/ So seiger Predikareñ Salomonis xj. Cap.

Vtleggingen.

I þessare Malsgrein vtmælar Predikareñ/ og oss fyrer Sioner setur/ Veyke vors Lýfs/ og vissan Dauda/ eñ þo Dáudastundena oviſsa/ Og vill hañ þar fyrer hafa oss amint med þessare Eptirlýtingu vm Tried/ ad a medan vier lifum ✝ a medan vier erum hrausster ✝ heil Brigder/ þa skulum vier giora gott af oss/ ✝ lata sia Auoxtu Truareñar/ Þad er/ Vier eigum ad jdka oss j Kiærleikans giordum og mýſskunar Verkum vid Naungañ/ Þuiad a medan vier lifum hier j Heime/ þa er erfides týmen/ Anns Heims er sa týme/ nær Erfided verdur launad/ Nu er sa týmen a huoruum vier eigum ad sa nidur Sædenu/ eñ j odrum Heime þa er Kornskurdar týmen/ þa vier vppskierum þad vier hofum bi er j Heime nidur sad. So sem Herrann

E. Christr

Christur sialfur vor liufe Lausnare ha
lyker og samjafnar Euangelij tym
Heime pssū vid Sædis tyman Matt
13. Og pui okomna Lyfe añars Heim
jafnar. hañ vid Haustyrkiu † Kornskur
ar tyma/ Enn Himerike jafnar hañ v
Kornhlodu/ j huoriu hañ safna vill H
itenu/ pad er Otuoldum synum/ E
Agnernar og Illgresen/ pad er peir D
truudu og Ogudligu/ pa vill hann vp
breña med eilyfum oslockuanligū Ell
Nu larger eru peir/ sem vilia draga v
dan Bot og Betran syns Lifnadar/ o
ad giora god verken/ til pess peir
siuker/ edur til annars Heims/ og segi
so/ pad er ecke olyket Manneskian/ † d
Bogmadur edur Bissuskyttare/ pegar
hañ stendur fyrer Merkenu/ † skytur vi
af/ pa fer hū ecke a miss marked/ Lyfe
so eirneñ/ pegar Manneskian a sine b
nasæng giorer Bot og Betran/ pa dey
hann vel/ huorneñ sem hañ hefur lifad
pangad til.

Eñ heyrdu godur Madur/ † drag pig
ecke sialfañ a talar/ Konst og Kunnatt
ens Bogmans edr Byssuskyttara er ecke
komen alleinasta j pui/ ad skiota af/ hel

dur j þui ad hallda Byssuñe edur Bogan
um Kyrrum / og lata ecke skialfa mie ske
a hingad og þangad / þuiad skialfe ed
ur skeike Byssan edur Bogen / j þui þu
skytur af / þa hæfer þu ecke a marked.

Líka eins vill þad tilganga hier / Ef
ad mañeskian vill forlata sig vppa þad
sijdasta afskot / og lifer alla sijna Daga
j Syndum og athugaleyse / og dregur vn
dan gott ad giora til seinustu stundar /
þa skiedur þad visseliga / ad hañ misser
marked þess eilijfa Lijfs. Þuiad Mad
ureñ j sijne Banasott og a Daudastundu
ma ecke nockurneigen skeika j Truñe / ed
ur skialfa / edur falla j hinar og adrar
villeiningar / helldur vera viss vppa sijna
sök fyrer rietta Tru og saña: Eñ huar
vill hañ þa a sinne Banasæng og j sijd
esta tijma fa og odlast Truna? Þar hñ
hefur alla tijma þad forsomad og fyr
erlitid huar med Truen fæst? Hñ hefur
ecke viliad ganga til Predikunar / ecke he
yra Guds Ord / ecke lata af Syndeñe /
eda betra sinn Lifnad. Huornen skal nu
sodan Madur vænta sier nockurs gods
hia Gude? Og hafa huggun af Guds
Orde / a sijdasta tijma / þa Lijf og Sal

skulu ad skilia? Þviad so seiger Gud
Samuelis 2. Cap. Huór hann heidr
mig/þann vil eg og heidra/ Huór h
foracktar mig/ þañ vil eg og lýka e
en forsma/ Villtu ecke þeckia mig r sk
ta vm mig þa þu ert med heilbrigdum
Lýkama/ þa vil eg og ecke þeckia þig
þa þu ert veykur og siukur. Hafer þ
ecke medkient mig fyrer þiñ Lausnara
Lýfenu/so blýf nu an miñar Hialpar
Daudanum. Epter godan og gudliga
Lifnad kiemur jafnan godur og chriſt
ligur Afgangur/ Eñ sa ed illa lifer h
fær illan Afgang/ Psal. 34.

Ad výsu þa eru Gude aller hlute
mógulíger/ Hañ kann ad hialpa a þr
sýduſtu Stundu/ og þann Synduga a
giöra Riettlætan/so sem hñ giörde v
Rœningiañ a Krossenum. Eñ þad Ep
terdœme/ er ecke þad sem huór Madu
skal epter breyta/ og draga þui vnda
sýna Jdran til sýdaſta týma/ og forla
ta sig vppa þañ sýdaſta Týma/ Est Ex
emplum Conſolationis, non Imitationis.

Þetta er Guds Vilie og skickan/ þad
hañ sýna Nad og Myskun/ sýnar Gal
ar/ Syndaña fyrergiefning/ eilýfft Lýf
og

og Sæluhialpena frambyde fyrer Predikun þess Heilaga Euangelij/ so sem S. Pæll seiger/ Rom. 10. Truen hun kiemur af Predikuneñe/ enn Predikun fyr er Guds Ord. Og hia Lucas j 11. Ca. Seiger Christur so/ Sæler eru þeir sem heyra Guds Ord ↄ vardueita þad. Nu med hui ad þetta er so/ þa skulum vier j ongvan mata vora Idran ↄ god verk en allt til sijdasta tijma ↄ seinosstu stud ar vndandraga/ Helldur so/ A medan vier lifum/ og hofum stund ↄ tijma ad giora þad gotr er/ þa giorum þad. Og þegar Nad og myskun Guds hun verdur oss framboden fyrer munliga Ptedikun Heilags Euangelij/ og fyrer þau Heilogu Sacramenta/ þa skulum vier hana ecke fyrerlijta/ eda lata hia oss hlaupa/ Helldur med allre Reuerentiu Virding ↄ þacklæte taka til vor/ ↄ betra vorn Lif þad/ treysta Gude af Hiarta/ og hegda oss og skicka vid Naungañ so sem Gud hefur boded.

Þetta kallar S. Pæll rijkugliga og j Blessan nidur ad sa/ Þar vill epterfylgia enn sæleg og rijkuglig Kornskiera/ Þuiad so seiger hñ Gal. 6. Huad hellst

Eitt. madur-

Madurenn nidur sæer/ þad mun hañ vp
skiera/ huor j holldenu nidur sæer/ hã
mun af holldenu fordiorfun vppskiera
Enn huor hañ nidursæer j Andanū/ s
mun af Andanum eilifft Lif vppskiera
Preytunst ecke gott ad giora/ þuia
þar mun koma/ ad vier munum o þrio
ande vppskiera. Þar fyrer a medan vi
hofum tijmann/ þa latum oss giora
gott huorium Manne/ þo hellst þm sem
eru af Truarennar heimkynne. Og 2
Cor 9. Seiger hann/ huor hann sæe
sparliga/ sa mun t sparliga vppskiera/
Enn huor hañ sæer j Blessan/ hañ mu
og med Blessan vppskiera. Þad vill s
ganga til sem hier seiger.

Quod sibi quisq; serit, præsentis tempore Vi
Hoc sibi Messis erit, quum dicitur, Ite, venite.

Þad er/ huad hellst Madur nidur sæer
illt edur gott hier j heime/ þad mu
hañ finna og vppskiera a Doms Deige
So er nu Jenhalld og meining þssara
Greinar þetta. Þegar Tried þad fellu
falle þad hingad edur þangad/ þar ligg
ur þad/ So er og/ med huorium hætt
Madur hañ fer af þessum heime/ so
kiemur hann fyrer Domenn/ so sem þa

seiger

seiger/ Qualem te jnuenio, talem te judico.
Þegar Madur hann er andadr/og hann
er dæmdur annad huórt til Lýfs edur ei
Lýfs Dauda/þar blýfur hañ/þar hiala
þar þa eingen Jdran/eingen Yferboot/
helldur so/huór hañ fer burt j riettre
Tru/og forlætur sig vppa Guds Ord/
hañ verdur dæmdur til Lýfsins. Eñ hu
ór hañ burt fer hiedan j Vantru og an
Guds Ords/ hann verdur til Daudans
dæmdur. Hier a mille er eingen vegur/
huiad Christur hañ seiger/Joh. 3. hu
ór hañ truer a Guds Son/ hañ hefur þ
tilýfsa Lýf/ Eñ huór hañ ecke truer Syn
enum/hñ mun ecke sia Lýfed/helldr blý
fur Reide Guds yfer hónñ. Og Math.
7. Cap: setur Christur tuo vegu/ ok sei
ger/ Sa Vegur er breidur/sem liggr til
Glötunar/og þañ Veg ganga marger/
Eñ sa Vegur er þraungur sem ligur til
Lýfsins/og þeir eru faer sem hañ siña/
Gud hañ giefe oss sýna Nad/ ad vier
Þongum þañ rietta Veg/huór Vegr ad
er Christur sialfur/ og ódlunst vm syder
og naum herberge þes himneska Fóda
ur lands/ Amen.

Siötta Liikpredikun.

MInstu Madur a Skapara þin
a þijnum æsku Alldre/ædur en
þeir vondu Dagarner koma/
Aaren nalgast ad þu seiger/ þau þo
ast mier ecke/ Aadur eñ Solen Tun
ed og Stiørnurñær verda myrkuar/
Skyen koma epter Regned. A þeir
tijd þa Vaktarar j Hwsenu skielfa
og þeir Sterku verda beygder/og M
unar standa tomar/þui þær eru ordn
so fær/ og Synen er myrk j giegnu
Gluggana/Og Dyrnar a Stræturn
blijfa til luckt ar/ z Rausten heñar sc
Kuornena dregur verdur lijtil/ og h
vaknar vpp nær Fuglen syngur/ og þ
allar Dætur Saunguarañ a beygia sig
Og þa þeir storu ottast og hrædast
Veigenum. Nær Mandeltried blom
ast/ z Grashoppurnar þyngiast/og
Lystingen forgeingur/ Þuiad Madur

eſa fer þangad sem hañ skal vera eilijf-
liga/ Og þr ed Narmagrætana þylia/
ganga vm kring a Strætonum/ Aadur
eſa Silfur snuran brestur j sundur/ og
su Gullkiellsan hleypur fraã/ og Vatz
skiolurnar leka vt hia Bruñcnum/ og
Niolen j sundur brotna hia Brunñen-
um/ Þuiad Dupted hlytur ad verda ap
tur ad Molldu/ sem þad adur var/ Eſa
Lijfed og Andeñ kiemur aptur til Gudz
þess sem hañ gaf/ Þesse eru Ord Pre-
dikarans Salomonis j sijdasta Cap.

Vtleggingen.

HJer vtskrifar og malar Predikareñ
Elle Mañsins/ med morgum kieñing
ar Ordum/ og prydum Orda Atkuæd
um/ og med morgum Epterlijkingum/
og Tilferlum/ huar med hañ vill oss
aminna/ ad vier skulum rietteliga hura
vm Mañsins Alldurdom/ t huad þũg
Ellen er/ og ad lifa vel/ og ad giora
god Verk Gude þægelig a medan vier er
um Vnger og Askutijmen er/ og draga

ecke vndan ad betra vorn Lifnad/ a
til sijduſtu Daga. Þuiad þetta er ein
meñelig Plæga a Jördumme/ Ad fleſt
fiölde Manña vndan dregur sijna Jor
og Yferbot Lifnadarins/ allt til Ell
dagaña/ Þetta er huörs mans aſetni
ur/ ad neyta þeirra vngu Daga/ og a
sijna Æsku med Glede/og Hölldsins e
tælæte/ Huör og eiñ meinar/hann ha
ñogan tijma ad verda godur/og ad lif
gudlijga/þa Synden sialf lætr af og yf
ergiefur hañ. So kiemur þad til ad m
dur lætur þann gamla Adam hafa sinn
Vilia/og giefur hönum allañ Taum la
usan/ ǂ ottaſt ecke j sinne Æsku ad frem
ia Synder og ſtrakſkap/ er ohlydeñ
þuerbroten/sparar öngua Pilltmenſku
lifer j Lausung og ödrum Löſtum/ o
lætur sier önguan Pilltſkap oflijten þi
ia/ Kallar vpp og hropar med þeim o
gudligu/ j Bok Spekennar 2. Cap. Nu
vel/ Höfum goda Daga a medan tijm
en er/og neytum vors Lijfs j Vngdomen
um/ Vier vilium fylla oſſ af þui beſta
Vijne ǂ dyrdligum Smyrſlum/Vier vil
ium ecke gleyma voru Æskublomſtre/
Giörum oſſ Kranſa af fögrum Lilium
aduk

mædur eñ þær visna / Eingen af oss læte
nockurn hlut vanta a neina Ofneytslu /
so menn meige j alla stade frietta / huór-
su vier hófum glader vered / þuiad vier
hófum ecke annad af Heimenum eñ þet
ta / Sem þeir villdu sagt hafa / Neyt-
um vorrar Æsku og Vngdoms / mædur eñ
vier elldumst / og verdum kallder / ↄ til all
ta hluta oduganliger ↄ ↄ.

Enn Predikareñ hañ setur hier annañ
Lærdom framñ fyrer oss / seigande / Þu
godur Madur / huór þu ert / drag ecke
vndan ad betra þiñ Lifnad / til þess þu
ert gamall ordeñ / helldur hyra þu til
þijns Skapara j Vngdomenum / Min-
stu þar a ad þu ert af Gude skapadur
til þess / ad þu skuler vera fromur / ↄ lia
fa riettferdugliga / So þu meiger vm
sijder / fyrer þm stranga riettlæta Dom
ara standa godan reikningsskap af þijnu
Lijfe og Framferde / Þar fyrer betra og
bæt þinn Lifnad / a medan þu ert vngr /
adur eñ þeir vondu Dagarner koma / ad
þu seiger / þeir þocknast mier ecke / Þad
er ad skilia / Aadur eñ su þunga og leid
enliga Elle kiemur / huória þungt er ad
bera. Þuiad Ellen er ein þung Byrde /

og þo aller hana girnest/ þa þockn
hun ónguum þa hun er komen. Og J
sus Syrach seiger 17. Cap. Snu þu
er til Drottens/ t yfergief þin syndsa
ligan Lifnad/ Bid þu Drottin/ og l
af illu. Og j 18. Cap. seiger ham
Drag ecke vndan þijna Yferbot/ par
þu verdur siukur/ helldur betra þig
medan þu gietur eñ nu syndgast/ Dr
þu ecke a frest godur ad verda/ og b
ecke med betrum þijns Lifnadar allt
Daudans: Og vilier þu Gude þiona
þa lat þeir þad vera Aluóru/so þu
ijst ecke Guds/Minstu þeirrar Reide
koma mũ a sijdasta tijma/ t a þa
dena þegar þu hlytr j burt ad fara. þ
ad þa Madr er saddr/ þa skal hñ þe
kia ad aptur ad nyiu kann hñ hungra
ad verda/ Og þegar Madr er rijkr/ þ
skal hñ hura ad aptr ad nyu kañ hñ fa
kr ad vda/ Þuiad þ kañ ad kuólldtijm
ódruvijs ad vda eñ þ var vm morgun

Enn vm mañsins Elle þa seiger nu
Predikaren/ Þu Madur/betra þiñ Lif
ad/ madur enn Solen/ Tungled og Stj
urnar verda myrkuar/ Þad er/ mad
enn þu verdur gamall/ Þuiad j Ellen
missa

missa Augun synena / verda glamskygn so ad Solen Tungled Stiörnurnar skýa fyrer þeim ecke skiært.

Og Skyen koma epter Regned / Þad er ad skilia / Ellefe fylger ecke glede me Þognudur / helldur Gratur og Anduarp en / Vein og Kuein / þar kiemur eymd ein a adra ofan / eitt Vedurlag epter annad. Stundu er dögg þa Taren falla af Augum / Stundum koma Sky / þa Augun verda diñ / myrkur og illa siaande. Þar kiemur og ad Vaktarar j hwsenu skielfast / Þad er / hendurnar / þær sem eru so sem Vaktare Mañeskiuñar / þær taka til ad titra og skialfa. Og þeir Sterku bogna / þad eru Fæturner sem bera Mannsins þunga / þeir veykiast. Og Mylnurnar standa tomar / af þui þær eru so fær ordnar / Þad eru Teñur mañsins / med huörium Meñ tyggia t maten mala / þær kuña ecke leingur ad tyggia / þui ad þær eru fær ordnar.

Og Synen er myrk j giegnum Gluggana / Þad er / synen Augnaña (huör Augu ad eru gluggar Lykamans) verdr myrk t diñ / t sorgeingur:

Og Dyrnar a Straætonum hlyfa til

lucktar/ Pad er/ Ellen hleypr ecke la
Hun lætur Mañ blijfa heima/ rijda
vt nie reña/ hiker heima best.

Og Kausten heñar sm̃ Kuórnena dre
ur verdur lijtil/ Pad er/ þa Mann
munur/ huór ad er so sem Mylnan/ s
Kuórnena dregur/ hefur ecke stort hl
þa Varernar titra/ geflan sijgr/ wr h
senum kiemur vesallt hliod og veykt/
Madur hefur ongua Lysting huórke
kueda nie ad tala:

Og hun vaknar vpp/ nær Fuglen sy
ur/ Pad er/ þa Ellen kiemur/ gietr m
ur ecke sofed halfa Nott/ vaknar sner
endis þegar hanen galar/ þa þeir Ung
þar a mote pumpa og sofa/ og herr
huórke hana gala nie hunda giollta

Þa Dætur Saunguaranna beyia sig
Pad eru Eyrun/ þau sem giarna hafa
heyrt kuódid og sunged/ enn med Ellen
eru nu orden dauf/ heyrnarlaus/ ed
lijtt heyrande: Og þr gomlu eru hrædd
a Veigenũ/ ttaast osliettan veg t ad
rar torfærr/ t gãga þar fyrer hrædd/ t
gieta ecke geiget bratta t órduga Gótu

Nær Mandeltried blomgast/ þad er
þegar hæred a hófdenu verda gra t hu
hjr

kt. Og Graſhoppan þyngeſt/ þad er/
Degar Hryggurenn bognar/ og madur gel
ngur halfbiugur/ og mannſins Lykame
Lyf er ecke nema Skinn og Bein/ ecke
þoruvyds ad sia enn sem Fraunliden madr.
Da öll Lysting fellur nidur/ þa þeir
gömlu og þruasa sia fyrer sier Daudann
og Grafena/ og vilia giarna deyia
ta j Grafenahuar þr huyla skulu han
Gad til ad Gud vppuekur þa af dauda.
Og þr ed Harmakuæden syngia gan
ga vm kring a Straatonum/ Pad er ad
skilia/ Med Sorg og Harme/ med Vei
ne Graate bera Menn hann til Grafar
innar. Þa þeir gömlu verda greptrader/
þa fylgia Fraendr Viner þeim til Gra
farinnar/ ausa hinn Dauda Molldu/ og
hafa storan Harm hia Greptraneñe:
Þu skallt og betra þinn Lifnad (seiger
Predikarenn) madur enn Silfursnuran ser
burt/ og madur Gullkiellan vpp þornar
og Vatsskiolan er vt leken/ og Vinduhio
len sundur brotna a Brunnenum. Þetta
er so ad skilia/ Betra þig madur enn sa
kostulige Dyrdmaete Alldur lijdur burt
þa Matur og Dryckur smackast ecke/
þa Andardrattenn styttir/ þa Magenn

manſins veykeſt/og aller adrer Limer
allur Lykamen geingur til þurdar/i
re Daudanum. Þad er alment Ma
tæke/ Fatan fer ſo leinge til Bruns
hun brotnar vm ſyder/ Þad er ad ſe
ia/ Eingen Hlutur er ſo langiædur h
a Jörduñe/ ad hañ eydeſt ecke vm ſyd
og hafe enda: So geingur þad og
hia Mönnonum/ þeir verda og ad de
ia/ So ſem Gud hefur ſagt og talad
Gen. 3. Þu ert Molld/ og ad Moll
ſkalltu verda aptur/ Og Aunden/ſa
ande Ande/ huörium ad Herranm bliæ
Manſins Andlit/ hañ hlytur ad huer
til Guds aptur/huör ed hñ giefed hefu
Suña og Innehalld alls þeſſa er
myked/ Madurem hañ hlytur ad deyia
og miſſa þann lifande Anda/ Þar fy
er ſkal hañ med fyrſta/a Æſku Alldr
um taka til ad betra ſig/ ſitt Lüf o
Framferde/ſo ad Æferboten kome ec
offeint fram/þa Madur er ordeñ gam
all. Þad er vyſt og ſatt/ad Drotteñ vi
ſkwfar ecke nöckrum/huört hañ er ung
ur eda gamall/ Þo er þad einka Rad
ad taka a ſig Herrans Ok/ ſtrax j Ung
Dome ſijnum/ Þuiad Daudenn er jafn
uijs

dijs heim Vngu sem heim Gömlu/ og eingen veit sijna Stund fyrer. Og med þui ad aller Menn hliota eitt sinn ad drecka Daudans Skal/þa er gott ok harla naudsynligt/ ad huor Madur reide sig þar til j godan tijma/ hrædest Daudann ecke/ giöre hann sier kunugan/ so ad hann mætte fordast ok vmflyia þann eilijfa Dauda/ Þetta skiedur allcinasta fyrer Trunna a vorn Herra Jesum Christum. Þui ad so seiger hann Joh. 8. Huor hann heldur mijn Ord/ og vppa þau burt fer af þessum Heime/ hann mun ecke Daudann sia eilijfliga/ helldur skal hann fa og öölast eilyft Lijf/ Þar til hialpe oss Gud/ Amen.

Attunda Litkpredikun.

EN þo hinn Riettlæte deye offt ema/ og verde af Daudanum yfer fallen fliotliga/þa er hann þo j Huijld/ seiger Spekeñar Bok iij. C.

Vtleggingen.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

HJer seiger sa vijse madur/ huilijk
ad sie stundligur Daude eins christ
Mans/ hañ kallar þañ eñ Christna ri
lætañ/ Nu er eingeñ madur a Jörd
riettlætur/ vtan alleinasta Jesus Chr
us. Enn sa christne kallast þui riettl
ur/ af þui ad hañ truer a Jesum Chr
um/ Su Tru reiknast hönum til Rie
lætis/ so sem Ritningen seiger vm Ab
ham Rom. 4. Abraham trwde Gud
ᵹ þad er hönum til Riettlætis reiknad
Og enn talar Gud fyrer Esaiam Sp
mañ 53. Cap. Minn Pion hiñ Riettl
ti (Christur) hañ mun marga riettlæ
og sæluholpna giöra/ med þui/ ad þe
þeckia hañ/ Pessa meining hefur ᵹ Ch
istur sialfur/ þar hann seiger Joh. 17
Petta er þad eilijfa Lijf/ ad þeir þe
þig/ ad þu siert alleinasta sañur Gud/
Jesus Christus sa sem þu hefur sent.

Gud hefur Mameñ j vpphafe skap
ad riettlætañ og syndlausañ/ og hef
skapad hañ epter sinne Mynd/ ad ha
skylde vera lijkur hönum/ so sem hañ
og lifa eilijfliga / so sem stendur j B
Spekennar 2. Cap. Enn af Diöfull
hatre ᵹ öfund þa er Daudeñ komeñ j h

heñ / ↄ fyrer þañ heluꝛſka Orm / fyrer
hans Slægd og Suꝛt þa fiell manneſk-
an / og hefur fyrer ſitt Lagabrot miſt
það vppruna Riettlæte ſem hönum j
ndverdu var med ſkapad / ↄ er nu ordeñ
englætur / daudligur / ↄ verdugur eilꝛfs
Dauda. Og þetta er ſkied þa j þann
ema tíma / þa þau Adam ↄ Eua ætu
f þui fyrerbodna Trie j Paradꝛs / og br
tu af Guds Bodorde / Af þeſſum bita
r yfer Adam og allt hans Afkuæme ko
heñ Daudeñ / mæda og erfide / ſorg og
uꝛdomur / og allſkyns Eymd ↄ Neyd /
entit adhuc proles Quod comiſere parentes:
Grꝛſer giallda / Gömul Suꝛn vallda.
Daudeñ hefde ónguañ riett haft til
manñſins / hefde hañ ecke ſyndgad. Þar
fyrer ſeiger S. Paull Rom. 6. Daudeñ
er laun / edr Verkkaup Syndareñar. En
med þui ad Madureñ ſyndgade ecke af
ſialfs ſyns eigen hreckuꝛſe / ↄ af tilſettu
Raade / helldur var hañ felldur og ſuꝛk-
eñ af Diöflenum / þa villde Guds Mæd
og myſkun ecke ad Manneſkian ſkylde ei-
ꝛfliga verda fordæmd / helldur ſende
hañ og gaf ſinn Son Jeſum Chriſtum
bingad j þeſſa veſlu aumu Veröld / vpp

a þad ad hañ skyllde med sijnū sæklæ
Hollde og Blode / oss aptur vtuega þ
meinlyse og Riettlæte sem vier höfd
mist / t stilla so Födursins Reide / so
skrifad er. Huör hann nu truer a h
elskuligañ Son Jesum Christum af
Hiarta / og þad sama jatar t medt
er med muñenum / sa same er fyrer G
riettlætur / Og huör hañ andast j þ
Riettlæte / huört sem hñ deyr vngur
gamall / j Tijma edur otijma / skyndel
edur langsamliga / þa kann hañ ecke
ad deyia / helldur er hañ Sæluholpe
hujlest j Gude / Þuiad so seiger
Pæll / Rom: 14. Huört vier lifum
ur deyium / þa erum vier Drottins /
vier erum nu Drottins / þa er ecke mö
ligt ad vier kunum jlla ad deyia. Þa
so stendur skrifad Apoc. 14. Sæle
þeir Daudu sem ad andast j Drott
Hier ad auk þa hefi vor liufe Lausn
Jesus Christus lofad oss Joh. 17.
huar hann er / þar skulum vier og v
hia hönum / t skulum hafa so gott
hans Himneska Födur / so sem hañ sie
ur. Hañ vill vtuega oss soddan Herr
ge / þar eingen Olucka eda meinsemd

Motgangur skal snerta oss/ þar vier fyr
er öllum heluðskum Aarum og öndum
skulum vera ohræddder/ þar Englar Gu
ds koma/ ad bera oss j Skaut Abraha
ms. Þetta er vor huggun allra Christ-
inna manna:

Nu med þui ad vor elskuligur Med-
broder M: hefur vered riettur Elskare
Christi ↑ hans heilaga Ords/ og hefur
alla tijma hegdad sier so sem ein chris-
ten Madur/ og j Guds Samkundu og
christeligre Kirkiu lofad Gud og hönum
þacker giört/ og sinne Kuinu Börnum ↑
Hiwum trulega hallded til Guds Ords/
þa skulum vier fullkomliga trua/ ad þo
Gud hafe hann so skyndeliga burt kall-
ad af Heimenum/ þa mun hann þo vera
hönum nadugur og myskunsamur. Þess
vilium vier hönum af hiarta vnna og
oska: Þar med bidium Gud/ ad hann vil
se vnna oss og veita þad/ huar med vier
kunnum ad fa og edlast þad sanna Jesu
Christi Riettlæte/ og þa eilifu Salu-
hialp/ sem er eina rietta flecklausa Tru
til Guds/ ein sannan brodurligann Kiær-
leika til vors Naunga/ Polinmædi
Krossenum og Morgangenum/ og stöd-

uglekia j Guds Orde/eina sælig Dau
stund/og vm sijder eilijft Lijf/Amen.

Niunda Liikpredikun.

Sæler Rietttlætra eru j Gudz Ri
de/ og eingeñ Pijna kiemur vi
pær/ Fyrer peim Heimku synd
pad so sem peir deyie/og peira Afgan
gur verdur fyrer Pijnu reiknadur/ o
peirra Burtfør fyrer Fordærfun/ Æ
peir eru j Friide. J Bokeie Spekinn
ar iij. Cap.

Vtleggingen.

J pessum Ordum kiennur sa visse Ma
dur vid tueggia handa Lijf: Pad eina
er Stundligt/ fallualt/fullt med Kuid
og Pijnu Neyd og Angist: Pad annad e
eilijft Lijf/ par ecke er nema Fridur og
Fognudur Glede og Farsæla/ eilijf Hu
ijld og Sæluhialp.

Fyrsta Greinen.

Petta stundligt Lijf/ pad er fwllt og

Hladed
Armæd
nu/ Di
Jördun
skotans
Bölvar
lætanlig
ka Lijf
ma og
uda. G
annad e
strijd vi
Holld/
Motga
Deyke/
Kulde/
mtan/
gamall
ecke stor
sijdu st
rei af l
Heluijte
ka sijdu
vonder
od/ fy
Daglig
bñ hefu

hladed med Sorg og Swt/ Kymd og
Armædu/Neyd og Angist/Plægu og Pij
nu/ Vier christner Menn höfum hier a
Jörduñe aumligt Lijf/ erum spott And-
skotans/ Fotaskinn Heimsins/ Hrak og
Böluan peirra ogudligu Manna/Gaf-
latanliga erū vier stadder j voda t Has-
ka Lijfs og Lijkama/ meigum alla tij-
ma og stunder vona t vænta vors Da-
uda. Og ad sönnu þa er þetta Lijf ecke
annad en sijfellur Bardage/ og daglegt
strijd vid Diofulenn Heimeñ t vort eiged
Holld/ þar er ecke annad enn Astrijda/
Motgangr/Offsokn/Hrygd og Harmur
Veyke/Vanheilsa/ Hungur/ Þorste/Hite
Kulde/ falluöllt glede/ofullkomen skie-
mtan/Huört sem Madureñ er vngur eda
gamall/ rijkur eda fatækur/ þa hefr hñ
ecke storañ Frid Roo nie Huijld/ A eina
sijdu strijder a hann Andskoteñ/sa allda-
rei af lætur/ þar med Daudeñ/ Synden
Heluijte/ þesser andliger Qviner: A ada
ra sijdu strijder a Manneñ Heimur þesse/
vonder Menñ/og vort eiged Holld t Bla
od/ fyrer vtan oteliande Tilfelle/ sem
Dagliga Dags falla til/ So ad Job
hñ hefur ecke an Tilefnis sagt 14. Ca.

Madurenn af Konunne fæddur lifer lit
stund/og er fullur Eymdar/ þannen er n
Manssins Lijf hier a Jordu.

Annur Greinen.

Ef ad vier þetta auma vesæla stund
liga Lijf endum j Trunne vppa Gud
Ord ꝛ Fyrerheit/ꝛ bifolum vorar Sal
er vorum himneska Fodur j hendur/ꝛ
hans Syne Jesu Christo Lausnara vor
um/ Þa meigum vier vissuliga forlæt
og ræda oss þar vppa/ad Gud hann h
ur oss og helldur fyrer Riettlæta/ꝛ hell
dur oss fyrer sijn Born/og vill veita o
giefa oss eilijfft Lijf/þar saum vier hu
yld j hans Guddomligum hondum/ o
þar huijlum vier j Fride og Fognude e
lijfum/og þar mun eingen Kuol nie þ
na snerta oss/Gud hann mun af þurk
oll Tær af vornm Augum/ Og þar mu
eingenn Daude vera framar meir/e
Motgangur/ecke Hareyste/og eingen pij
na/þuiad þad fyrsta er vmlided. Vier
munum so sem truer Pionustumenn Gu
de þiona/ꝛ sia hans bljda Andlit/þ
mun eingenn Nott vera/og ecke Lios sol
ar/ þuiad Gud Drotten mun vpplys
oll

oss/ og vier verdum med Christo ríkklan-
de/ í fra Eilýfo til Eilýfdar/ Amen.

Tiunda Líkpredikun.

Sa Riettlæte verdur burt teken wr
þessu Lýfe/ og hønum verdur í
burt suipt/ So ad Ranglæted
skule ecke vmsnua hans Skilninge/ og
ei fals Lærdomur suikia hans Sæl/
Þuiad vond Epterdæme villa og for-
diarfa fyrer einum þad hid goda/ z su
kitlande Lysting vmsnyr Hiortum sak-
lausra/ Nañ vard snart algiordur/ og
hafde fyllt morg ær/ Nans Sæl pock-
nast Gude/ þar fyrer tok hann hana so
snart fra þessu vonda Lýfe/ Bok Spek-
inmar iiij. Cap:

Vtleggingen.

I þessum Ordū avýsar sa výsse Mad-
ureñ/ huór ad sie sók og efne þar til/
huar fyren so marger vnger Meñ andast
þa Sott eda Pestelentia geingur yfer/

edur huar fyrer Gud hann burtu kalla
þa enu vngu / sem Nattturuñar vegn
hefde vel mætt leingr lifa / Eñ þetta s
ger hañ so kome til / Gud / sa sem þeck
er allra Maña hiörtu / og ransakar all
ar hugreñingar / hañ veit vel / og hönum
er kuñugt huilijk þesse verölld er / ok huör
nen hun hegdar sier ok breyter. Vier finn
um og eirnen til / huör Eymd og Neyd
mæda og erfide fylger þessu auma fall
uallta Lijfe. Vier meinum vijst vel / ad
vier vilium Dag epter Dag betra oss og
verda fromer / Eñ heimureñ er ofmiög
breckujs / hneyxlaner giörast ofmargar
vond Epterdæme fara ofmiög j vört
Vier siaum ok heyrum eckert þad gott er
heimureñ hann er fullur med Andligar
snörur / og fotaungla / sem fyrer oss er
lagder / ad vier valla þorum haskalaus
ad færa einn fot yfer annañ fram. Auk
þessa þa er vor eigen Lijkame vnderlag
dur meir enn þriu hundrud Sottarferla
(þuiad so mörg Sottarkyn reikna þeir
Lækninga meistarar / ad strijde a mann
sins Lijkama) fyrer vtan þad sem hid ytr
ra kañ til ad falla. So ad S: Paall hi
kallar ecke vpp forgiefens Rõ. 7. Seig
and

ande: Eg aumr Madur/huór mun frels
sa mig fra Líkama þessa Daudans?
Það er/fra Sorg og Neyd þessa auma
Lífs/ ꝛ ct.

So er nu mannsins Sæluhialp ecke ko
men í löngum Lífdögum/ helldur í eins
ne sælegre Daudastundu. Enn sa deyr
sæluhialparliga sem viliugur andast/og
vel deyr: Þuiad ad vilia deyia/ það giö
rer Truen: Ein vel ad deyia/ það giöra
Auexter Truareinar.

Þuiad huór hellst sem ad treyster a
Gud/ og vænter sier af hönum alls go
ds/ og helldur hann fyrer sinn nádugan ꝛ
myskunsamann Födur/ hann deyr vel vil
janliga: Þuiad hann veit vel huórt hann
fer/ sem er í sijns Himneska Födurs ska
ut. Og so líka/ huór hann audsyner og
í liose lætur sijna Tru med Kiærleikans
verkum/og lifer christeliga og gudliga/
og skilur so vid Veröldina ad hann for
lætur sig vppa Guds Ord/ sa deyr vel ꝛ
luckusamliga: Þuiad omöguligt er/ ad
sa sem vel ꝛ christeliga lifer/ ad hann deye
illa: Epter christeligt Líf og Fram
ferde/ kiemur Farsæll og sæligur Dau
di og Afgangur.

Þegar nu so ber til/ad Gud Almätt
ugur/hñ hefur hier a Jörduñe eitt gott
hlyded Barn/eitt meinlaust Hiarta/ ein
riettlatañ Mañ ᵵ fromañ/ sa sem ecke
hefur eñ nu saurgad sig med Syndum
Glæpum þessa Heims/ og hañ sier þad
fyrer/ ad hañ mune med tijdenne meig
mañspillast af vondra Maña epterdæm
um og Hneyxlonum: Þa er Gud so god
ur og giæfkufullur/ ad hañ verdur fyrir
eñ Heimureñ/hñ kipper þui goda Barne
burt/ ᵵ slijtur þad wr Andskotans vall
de og vielum/kallar þad burt a sijnum
æsku Alldre/ j fra þessum vonda Heim
og tekur þad j sitt Ryke til sijn. Og til
þessa þa hefur hañ opt sitt Fodurlegt
hryjs/ einkum Sotter og Pestilentiur/
med huórium hñ opt mijken fiolda mein
lausra saklausra Manna burt tekur wr
þessum eymdar dal: Huórier ef hefde
þeir lifad leingur/ þa hefde þeir vissu
liga spillst af þessare vondre Veröllde
Þui seiger sa enn vijse hier/ hönum er
burt supt/so ranglæted skule ecke vm
snua eda spilla hans skilninge.

So hæfer nu/ad þa so til fellur/þ
skulum vier ei wr mæta gremia oss/ n
sorg

sorgfuller vera: Helldur mykla framar
þacka almattugum Gude/ ad hañ hef-
ur þ fraṁ koma lated sem þeim Fraṁ
lidna er fyrer bestu orded/ og hefur so
myskunsamliga burt teked hans Sal
(edur heñar) vr þessare vondre Veröllde
til sijn/ jñ j sitt eilijfa Ryke: Hvörs vier
af hiarta vilium þssa Mans Sal oska
og vnna: Og bidia Gud/ ad hann vilie
vera oss og eirneñ myskunsamur/ ᵗ gie-
fa oss þa Nad/ ad vier blijfum styrkuer
og stödugier j Truñe allt til Æfeloka/ ᵗ
saum vm sijder Arf og Deild med Chri
sto j hans Ryke/ j eilijfu Lijfe/ Amen.

Ellefta Litkpredikun.

Sv sannarliga sem eg life/ seig-
er Drottinn Drottinn/ eg hef
engue þocknan a Dauda hi-
ns ogudliga/ helldur ad sa o-
gudlige snue sier fra sijne illre breytne/
og life/ Ezechielis xxxiij. Cap.

Vtleggingen.

Fvij. Þesse

Þ Esse Grein hun er ein af þeim hugg
arsamligu greinum heilagrar Ritnin
ar / j huórre Gud hañ til seiger og lof
med einum Eide / ad hann vilie ecke v
hella sinne Grimd og Reide med óllu y
er þañ Synduga / og sla hañ j hel / hel
dur vill hañ myklu framar / ad hañ bæ
re sig / so hañ meige lifa.

Vier finnum j Heilagre Ritningu / a
þar verdur talad vm þriggia handa
Lýf: Eitt er syndsamligt Lif / añad e
þrande mans Lýf og christeligt fram
ferde: Þad þridia er eilýft Lýf: Vm
þetta þriggia handa Lýf / vilum vi
nu tala.

Fyrsta Greinen.

J þetta syndsamliga Lýf hefur oss
vpphafe komed vor Fader Adam / þa
ed hñ j Paradis vard af Dóflenumsui
ken / so ad hann braut af Guds Bode og
bifalningu / og at af þui fyrerbodna
Eple. Sa Bite hñ hefur komed Adam
og óllum hans Nidium og Epterkom
endum j Sorg og Neyd Eymd og alla
Angist. Þuiad adur en Adam braut af
Guds Bode / þa var hañ hreinn og sak
laus

laus af allre Synd / frij og frials fyrer allre Pijnu og Neyd. En jafnſnart ſem ad hañ braut af Guds Bodorde / ha fell hañ j allar Synder og gloepe. Og par med j alla Neyd / eymd t hormung: So ad Adams Born og Nidiar eru nu ecke annad enn ſyndſamligar Manneſkiur / j Syndene gietnar / j Syndene faeddar / t kan Syndar kunna paer j onguañ maeta ad lifa.

Soddan Nidiar (ſem eru Adams Hold og Blod) eru af Art og edle og allre Naatturu fuller Vantruar / gudloſtunar / oblydne / fuller af agirnd / Otugt / Reide Hatre / ofund / elſka ſig ſialfa framar enn Gud / briota og ſyndga jafnan Gude a mote / Giora onguum Manne gott hialpa onguum / piona onguum / hugga onguañ / eru fuller heiptar / Deilna / miſſattis / koma vpp m3 Fiandſkap manna a mille / fara med Rog / Lygar og Bakmaelge / t etia par med Monnum til ſamans / koma af ſtad mordum og Manndrapum / t hafa glede og gaman par af pegar illa til geingur / Petta t allt ad huilijkt er art og edle hins gamla Adams / ſem huorium einum Manne er

medfæddur af Nátturuñe til / Og hö
ld og Blod kann ecke ad yfergiefa sod
an Art / nie af hęñe ad laata / Nema þ
ad eins / ad Madureñ fædest ad nyiu /
verde endurboreñ fyrer Vatn ok Heilag
Anda / Johañ. 3. og vpphefie einn m
kan Lifnad.

Auñur Greinen.

Nu med þui ad sa eilyfe Almattug
myskunsame Gud sem ransakar ok þek
er allra mańa hiórtu / hań visse vel / a
Adam vor fyrste Fader fiell j Synda
ecke af sialfs sins Drambseme og hro
uyfse / helldur var hań þar til tældur o
suiken af Diófletum / þa villde Gud ecke
ad Madureñ skylde verda eilyfliga fo
dæmdur / helldur tok hań þad Rads
ad hań skylde eitt sinn senda sinn Son
eingietenn j Heimeñ / hań skylde taka
sig mandomliga Natturu / og j mańlig
hollde og Blode þa skylde hñ a Kross
einum lyda eiñ bitran beiskan Dauda / o
þar med afma ok plana Synd Adams.

Þessu lofade Gud Adam / þa hñ sag
de til Hóggormsins / Gen. 3. Eg mun
festia Fiandskap a mille þyn ok Kuiñun
ar /

ar / og a mille þíns Sædis og hennar Sædis / Þad sama skal sundur mola þitt Höfud.

Enn af þui / ad Manneskian er (þui verr) so sinnud ordenn og fordiörfud / ad hun kann ecke og gietur ecke af sialfre sier til peckt sijna Synd og syndum spillta Naatturu / Þar fyrer þa gaf Gud henne sitt Heilaga Lögmæl / þau tiu Guds Bodord / a Fialle Sinai / og vill ad þau skule vera huörium Manne Sionargler og Speigell / huar inne hann skal skoda huörnenn hann a ad lifa so Gude lijke / og so lijka huad hann vantar og brestur þar uppa. Nu þo ad Menn vite þennann algiörda Guds Vilia / hans Heilögu Bodord / og heyre huörsu myklu godu Gud hann heiter og lofar þeim sem elska Gud og hans Bodord halda / og lijka huad hræddeliga hann ognar og hotar þm sem ad syndga a mote hans Bodordum: Þa er þo samt Mannsins Naattura so spillt og fordiörfud af Syndenne / ad hann skeyter ecke þar vm Guds Ognaner og hotaner / lifer og anar fram so sem þar være eingenn Gud / eingenn Doms dagur / eingenn Diöfull / eckert Helvijte / og fellur so

og hrapar j eilyfa Glötum ✝ Fyrerdæm-
ning. Panneñ fer nu mestur fiölde Man-
kyns fraiñ a þann breida veg sem liggr
til Glötunar. Þar fyrer giörer Gud o
nu/so sem einn godur Fader og Tyftun
ar meistare/ hañ tekur sier Vönd j Hend
ur/ og hirter þar med þau ofyrerlan
sömu Börn. Þesse Vöndur er hans Fö
urlig Hirting ✝ refsing/sem er Sotter
Siukdomar/Hungur ✝ hallære/Arm
og fatækt Blods vthelling og Bardæg
ar/ og adrar Plægur sem hann leggr
vppa sitt Folk/ecke til þess ad fordia
fa þad/ helldur þar til/ ad þad skul
snua sier fra Syndonum/ giöra idran
yferboot/✝ lifa eilyfliga.

Til soddan idranda mans lyfs/✝ bet
runar Lyfdagaña/ þa hialpar oss eing
enn hlutur so vel sem Guds Hirting og
nadarsamligt Straff. Þuiad so er vor
Nattura/Þo Gud hñ ogne/þo hñ hæ
te/✝ leinge vid heitest/ þa skeytum vid
þar ecke myked vm/ Helldur verdū vid
þui argare og verre/ og vm syder so o
gudliger og athugalauser/ ad vier skeyt
um huörke vm Gud nie Menn/ So ad
Gud hann neydest til þa vm syder/ ad

leggia

leggia Hönd á oss / og straffa oss með Sottum og Sárum / mz Hungre ⁊ hall ære / með Neyd ⁊ fátækt / með Kulldá og Klædleysi / og allskyns annare Eymd og Desölld.

Vier siaum það og reynum / þegar Gud tekur burt Refsingena / ⁊ lætur hana ecke jafnt á oss liggia / þá spillumst vier aptur / giörum eckert gott. Enn jafnsnart sem það vier hittum j Neyd og motgáng / Sott edur siukdom / edur adra eymd / so Kroseñ tekur til ad liggia þungt á oss / Sia / þá ed fyrsta tökum vier til ad kalla til Guds og bidia hann vm Hialp. Þá skiedur það / ad Gud hann hrærer vor Hiörtu / so ad þau taka til ad ottast og hræddast Guds Reide / vegna giördra Synda / og fá angur ⁊ trega og idran j sitt Hiarta / og þar med trua ad Gud hann mune fyrergiefa Syndarnar / fyrer Jesum Christum / Þá eptera fylger ⁊ eiñ nyr lifnadr / nytt Lyf ⁊ framferde / so ad Madureñ tekur allt annad sinne fyrer sig enn ádur hafde hañ / hañ huxar / talar og giörer allt öðru vys eñ ádur hefur hañ huxad talad og giört / So sem vier höfum eigenlig lios Dæme

af S. Pæle/ Matthéo/ Zacheo og öd-
rum fleirum.

Pridia Greinen.

Soddan sdrande Mans lifnadur og nytt Framferde/ sem nu er sagt/ verk-ar mz Mañenum þad eilifa Lyf. Pui-ad riett sdrande Madur/ hann truer ad Herrañ Christur hafe hans Synder bor-ed/ hañ veit ad Christur hefur Daudañ sigrad og yfervnned/ Hañ truer ad hann hafe Heluitte midur broted/ Jæ/ hann medkiennir hañ fyrer sinn Lausnara og Frelsara. Ad þeckia nu Christum j þeñ-añ mata/ þad er þad eilifa Lyf/ þad er þar vnderkomed/ so sem sialfur Chri-stus seiger Joh. 17: Þad er þad eilifa Lyf/ ad þeir þecke þig ad vera alleina sannañ Gud/ og Jesum Christum þann þu hefur vtsent.

Til Dæmis ad taka/ Huad hialpade Mariu Magdalenu/ vtan heñar Idran og Yferbot? Huad hialpade Petre vtan hans beisku Gratur? Huad hialpade Ræningianum jñ j Paradijs/ nema hans Hiartanlig medkienning. Þesser hafa sett sitt Traust til Guds/ þad hefur þeim

hialpad

hialpad til eilýfligrar Sæluhialpar:
Þar þuert a mote huad hefur skadad
Cain / Saul / Judam / vtan þeirra Van-
tru ✝ idranarlaust Lýf ✝ Fræmferde?

Giordu so þu syndugur Madur / Kla-
ga fyrer Gude þýna Neyd / medkienn þý
nar Synder ✝ misgiörder / tak þar vppa
Aflausn af Guds Alfu / og trudu henne /
og treystu Gude / ad hann fyrergiefe þier
Syndernar / Þar næst skaltu verda einn
nyr madur / vpp byria nytt Lýf ✝ fræm-
ferde / þad ódru vtis sie enn fyrr hafder
þu / hallt þier vid Guds Ord og Læ-
dom og Skickan Jesu Christi / höndla
vid þinn Samkristenn ærliga og vel i öll-
um hlutum / Gief þeim hungrada ad
eta / þeim þyrsta ad drecka / klæd þann
nakta / Þa muntu a sydasta Deige / i
Vppriisu riettlætra heyra þesse Ord til
þýn tölud / Komed Blessader mýns Fö-
durs / erfed þad Ryke sem ydur var fyr-
er bued fra vpphafe. Þad sama Fridar
ins Ryke / Fagnadarins og eilýfrar Sæ-
luhialpar og Farsælldar / veite oss öll-
um og giefe Gud Fader fyrer sinn Son
Jesum Christum / Amen.

Tolfta Líkpredikun.

DAude/ Eg skal vera þin Bane/ Helvíste/ eg skal vera þýn Plaga/ Hosee. xiij. Cap.

Vtleggingen.

ÞEsse Greinen kienner oss tuent/ Fyrst/ Hvadan Daudenn er komenn/ og hvörnenn hann er kröptugur ordenn.

Þar næst hvörnenn Daudenn sie yfer vinnenn/ ok hvörnen hann hefur mist sinn Krapt.

Fyrre Greinen.

So stendur skrifad j Bok Spekenmar/ j 2. Cap. Gud hefur skapad Mannenn til eylýfs Lýfs/ og hefur giört hann epter sinne Lýking/ ad hann skyllde vera eins og hann er: Enn fyrer Diófulsins öfund er Daudenn komenn j Heimenn. Hann vnte ecke mannenum þess Fagnadar sem hann var fra reken/ og leitade þeirra Bragda hvörnenn hann gieete komed mannenum til falls/ for j Höggormenn/ og talade so vm fyrer Enu/ ad hún braut af Bodorde Guds: Med þessum hætte þa er

mn

um Daudeñ komen fyrſt vr Paradis/ af
þeim bita forbodens Auaxtar/ Þad er
af ohlydne vorra fyrſtu Forelldra. Þeſſe
Ohlydne er ſu ſtora mykla Synd/ huórs
ia aller menn hafa erfdt/Þar afer kom
ed/ ad Gud hañ hefur j ſinne Riettlætis
reide dæmt og vrſkurdad allt Mañkyn
ed til Dauda og Helutytis/ So þad ſie
fra Gude vtreked og fra hónum ſkiled
ad eilyfu.

Þeſſe Guds Reide/ hun er ei ſo ſliett
ſ lyftils verd/ſo ſem Heimureñ aktar/ ſ
þeir Ogudligu halda/ Helldur er hun
ein aluarlig Grimd/ og hrædelig þyng-
dar byrde/ huória eingen Madur kañ ad
bera/ſ þar er eingin ſem ecke vnder heñe
verdur ad falla og fordiarfaſt/ So ſem
Moyſes klagar j. 90. Pſalme/ Þad gi-
órer þyn Reide/ ad vier ſo forgóngum/
og þyn Grimd ad vier verdum ſo ſkynde
liga burt ad fara.

Samt og adur meinar þeſſe galde
Heimur/ ad hañ mune gieta med ſynum
godum verkum ſtillt Gud til frids/ og
forbienad af hónum eilyfft Lyf. Em
huórnen er þad mógulegt? Þuiad aller
Menn eru j Syndeñe gietner/ j Syndeñe

fædder/ og ân Synda kunna þeir e
ad lifa/ Og eru fyrer Guds Reide
Dauda dæmder/ og yfergiefner til eilÿ
rar Fyrerdæmningar. Hvörnen skuli
vier þa kunna fyrer vor aum verk/ a
slÿta oss fra þeim eilÿfa Dauda? S
sem ad kiendu ꝛ trudu Mukar ꝛ Kla
ra menn j Pauadomenum. Aller verdu
vier ad deyia/ ꝛ þad sama skiedur veg
na Syndaña/ Þviad ef syndeñ være e
þa være og eingeñ Daudeñ. Enn hva
fyrer Synd er þad? Ecke alleinasta hö
ud synder og glæper/ sem er Mord m
drap/ Heipt/ Hatur/ Agirnd/ Dramb
md/ Lostagirnd og adrar soddan Syn
er/ Þviad þeir deyia og lÿka sem sod
an höfud synder hafa ecke framed/ o
kunna ei ad fremia/ sem eru sma Börn
j Vöggunne/ so ꝛ þeir Heilögu Proph
tar/ Postular/ Johañes skÿrare og a
rer. Enn þetta er Synden/ sem þau dy
ygdu Adam og Euua/ þa þau brutu a
Guds Bodorde/ þa Synd verdum vi
aller ad bera/ hennar hliotum vier alle
ad giallda/ Þesse kallast Vpprunasynd
þar af er Daudeñ komen/ ꝛ allt þ vo
da sem er j Heimenn. Allt athæfe heim
sins

sins / og öll hans Athöfn er eckert anad
enn Daudans mynd / Daudans verk og
sijfelldur gangur ↄ rensla til Daudans /
allt til Doms dags / par jafnam burt
geingur ↄ fer og andast ein epter annan /
enn hiner sem epter lifa / peir hafa ad
fylla nog j pessu auma Lijfe / Og ad
bera huor annan til Grafareñar / sijdan
ad koma sialfer par epter pa minst var
er. Petta er hattur pessa heims / Ad
fædast / ad deyia / J Dag er madur heill
og hraustur / a morgun veykur og siuk /
J dag er hañ lifande / morgun Daudr /
hier er stutt Ynde / laung Vesölld j pess-
um Heime.

Auñur Greinen.

Aller meñ eru fyrer Adams fall kom-
nerj Rede Guds / aunguum vndan tek-
num / par fyrer var eingen hialp nie hug
gun nia betre Skiepnu / Gud sialfur
hañ vard ad sia aumur a oss / og finna
eitt huad Rad / huernen hann kynne ad
frelsa oss / Pad / med pui Gud hann er
Syndareñar Ouinur / og par var einn
eilijfur ovmbreytligur Vrskurdur falleñ
Yfer alla menn / ad peir skylldu deyia ei-

lijfliga/Þa giördeſt hier ſoddan fördr
ga/ad þar ſkyllde einhuör eiñ verda til
ſa ſem þeſsa Guds Reide tæke vppa ſig
ꝛ bitalade fullum Bootum fyrer Synd
ena/ſo ad bæde Reiden ꝛ Synden Dau
eñ ꝛ helujſte yrde burt teken/ ꝛ ct. Þet
gat nu eingen Skiepna giört/eingeñ m
ur/eingeñ heilagur. Þar fyrer hlaut S
nur Guds ſialfur ad ganga fraṁ ꝛ k
ma j vorn ſtad/ og ganga vnder vor
Neyd/ꝛ verda Madur/ꝛ vppa ſig ta
þeſsa eilijfa Guds Reide/ og þar fyre
ad vtgiefa ſinn eigen Lijkama/ og ſi
eiged Blod til fornar/ſo ſem þad er all
ſkied a Kroſsenum. Med þeſsu Offre
med ſoddan Bitalinge hefur Chriſti S
nur Guds burt teked Syndena/ Daud
og helujſte/og komed oſſ j ſatt vidſiñ
himneſka Fodur/ Þuiad ſoddan Cyfur
ꝛ ſoddan Bitalingur er fyrer Gude Fod
ur ſo koſtuligur og dyrmætur ad hann
þar fyrer tekur oſſ til nade/ og fyrer
gefur ſyndernar ollum þeim ſem trua a
þeñan hans elſkuliga Son.

Þanneñ nu verdum ver aumer Synd
arar niotande þeſſa dyrmæta Bitalings
Chriſti hans Pijnu og Dauda og Blods

vthell

hellingar / Og af sialfum oss til / hæ
fum vier alls eckert / huar af vier kun
ad hrooſa oss / Helldur skulum vier
ed Fögnude ꝛ Glede packa hönum hi
fyrer eilyfliga / og seigia hönum Lof /
hann hefur so dyrmætum Fiesiod kosta
vppa oss / til ad leysa og frelsa oss
fordæmdar Mañeskiur / j fra Diöflen
m Daudanum Syndeñe ꝛ Helluyte. En
esse er hann / vm huörn Hoseas seiger
ier / so og lyka S. Pæll / hañ sem so
ælar / Daude eg skal vera þin Bane /
eluyte / Eg skal vera þyn Plaga.
So sem villde Christur so hafa sagt /
u Diöfull / mz þui ad þu hefur so hr
ggeliga fellt Mañeskiuna / og med syn
erme hana eitrad / so ad hun verdur ad
eyia / og fara j Helluyte / þa skal eg hef
a þss a hier / ꝛ eg skal keyra aptur of
en j þinn Hals þitt Eitur / þyn O
hreinninde / þyna Böluan / Helluyted og
Daudann / sem ad þig ad eilyfu skiffi
uelgia og drepa / En Mañeskian sem
a mig truer / skal þar j fra eilyfliga leyst
ꝛ frelsud verda:

Soddan Hiartans hyggum hofum vier

m og örugt Traust j hia vorum H
neska Födur/ad hñ fyrer sinn sæta S
Jesum Christum vilie vera Diófla
Daudanum og helutte Bane/ Eitur
Pestilentiá/og skeinkia j fyrer hañ
sama sem hañ hefur j fyrer oss skein
og læta hañ sialfan swpa þad hañ h
ur oss giefed/ ✝ hella ofan j hans K
kar alla þa Pestilentiu Plægu/ og all
citur/ sem hañ skeinkte j fyrer Adam
Enu/ og alla þeirra Nidia og epter
mendur/ so þad verde hans Bane ad
lyfu. Og hier mun framkoma alme
ligt Maltæke/Eitt Eitur vtdryfur
ad/Ein Plæga drepur adra. Og so
sunged verdur vm Paskatýman/j B
iume: Eitt Stryd var miog vndarlig
þad attu Lyf og Daude: Lyfed sur
hañ sinne Megt/ og sigrade hans bey
Nauder: Jesus Daude eydde hier/ þe
eilyfa Deyd/sem Skripten tier/eit g
af Daudanum giordest þa/ ✝ ct.

Jesus Christus Guds Sonur/ hañ
þad heilsusamliga Antidotum/ þad
su hialpar Læknig/ þad dyrmæta T
iak/ edur Triehakl/hñ giefur oss j s
hreinlaga Euangelio og j Sacrament

vorum
sinn sæta
ra Diofle
ane/ Eitur
fyrer hañ
er oss skein
þad hañ h
j hans K
agu/ og all
yrer Adam
a og epter
ns bane ad
oma almen
vtdrifur
r. Og so
man/ j K
g vndarleg
Lyfed sup
hans beyg
e hier/ þe
tier/ eit g
t ct.
onur/ hañ
tum/ þad
rmæta T
r oss i sy
crament
gu

m eina kostuliga Lækning/ eina heilnæ
na Purgation/ og eina goda præseruati
a j mote vorum sælar Qvinum/ so ad
ier saum vel vtdrifed vr hiortum vor
m þad Diofulsins Eitur og þa Plagu
sem hañ hefur hellt j vora Nattura/ so
d vier verdum ohræddder og fyrer öllu
ondu vel foruarader. Þa mun koma
fram su gledeliga Hrooſun/ þa vier mz
S. Pæle hælunst vm vid Diofsul Dauda
og Helujte/ seigande t syngiande: Dau
de: Huar er nu þin Broddur? Diofull:
Huar er nu þitt Eitur? Helujte huar er
nu þin Sigur? Vered nu reider og grim
er: Eted oss nu vpp og suelged: Huar
eru þier nu þier grimmar mañætur: Læ
ted sia huad þier gieted nu giort? Tæ
at sie ydur öllum saman/ ad þr gieted
nu Beygt hid minsta hær a höfde voru.
Sia/ Med soddan mote/ þa munum
vier añars Heims verda spottande Diofs
ulen Daudañ og Helujte: Og þetta er
alla reidu fyrer Christum vppbyriad/ hñ
hælest vm vid Diofsul Dauda og Hel
ujte/ og kuedur þeim þessa spottujsu:
Diofull þu hefur freistad mijn/ þu hef
ur skeytt skape þijnu a mier: Enn kom

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Þu nu og reyndu til eitt sinn. Þu Da
Þu hefur mig Lijfe suipt / og j Grof
undur lagt / og med Fotum troded og
er mig geinged / og þu meinter ad
hefder mig med öllu jeted ✝ vppsuel
Enn komdu nu aptur og reyn til j ann
tijma: Þu helujte: Þu villder h
hallded mier / Eñ sia / huörneñ hefur
er geinged? Allar þijnar Dyr / Læsar
Lokur eru sundur slegnar ✝ brotnar /
ad þu hiedan j fra skallt huörke hal
mier nie öorum þeim sem a mig tru
ad eilijfu.

Þetta er nu vor huggun Christi
manna / Þa munum vier syngia og s
ia med S. Pæle / Lof og dyrd og þa
er sie Gude / sem oss hefur Sigur
giefed fyrer vorn Herra Jesum Chris
Jæ / Gud sialfur hñ mun þa ✝ seigia
Þu Diöfull þu Daude / vtrietted nu
ar Erende / plaged pijned og j hel sla
nu allt huad fyrer ydur kiemur / Enn
hinum sijdasta Deige / þa skal eg bita
ydur aptur / og soddan Processiu hall
ad eg vil vpp vekia alla Menn af Daud
og kasta yckur med öllum Ogudligum
þañ helujska elld / Enn mijn Börn /
mijn

ſnijna vtualda Christna vilieg taka meo
mier inn j mitt Ryke/ j þad eilijfa Lijf
Amen.

Prettanda Liikpredikun.

DRag ecke vndan ad ſnua þier til Drottins/ og ſkiot þui ecke a frest fra einum Deige til annars/ Þuiad hardla ſkiott kiemur hñs Reide/ Syrach v. Cap.

Vtleggingen.

ÞAd er eiñ aumur hörmuligur hlutur/ ad j hia oſſ daudligum Manneſkium hialpar eingeñ bon/ eingeñ gratbeidne/ eingen hootan/ og enn ſijdur Guds truligar amtiñingar t viduaraner. Vier vitum ad ſönu/ad eckert er vijſara eñ Daudeñ/ og eckert ovijſara enn Daudaſtundin/ So höfum vier og fyrer Augunum daglig Dæme/ huörſu Gud hann kallar burt eiñ epter annañ ſkyndeliga og oforvarandis/ Eiñ hælsbrotnar/ añar druckner j Vatne/ þridie fellur fyrer Vopñū/ eiñ hrapar til Dauds/ añar verdr bradda-

knaddur / Einn fer so ad deyia / ann
med ödrum hætte / ꝛ ct. Og allt þet
lætur Gud skie oss til Fyrermyndar
Epterdæmis / ad vier skulum þar af l
ra / ad læta af Syndonum og hyxa
vorn Dauda og Afgang / En þad hi
þar ecke þar. Vier lifum samt athug
lauser / so sem skynlausar Skiepnur /
um fram epter Mune og maga / ꝛ hy
um alls eckert vm huad epter vill kom
allt þangad til vier verdum ꝛ eirnen
danса med / Jafnsnart liggiū vier þa
og meigum oss alls eckert / Og ad
vier siaum oss vm kring / þa erum vi
kallder og dauder ꝛ j burtu. Slyk D
me siaum vier ꝛ spyrium huad epter
ad / so þad ma reiknast fyrer stor vnd
ad vier gietum vered nockurn tyma gl
er. Enn Heimur þesse hañ er heimur
og blysfur Heimur / Og valla er þad v
vonar / ad hañ mune batna eda ödru vis
verda / Hann vill hafa sijna sidu / ha
batnar ecke vid neinar predikaner edur a
miningar. Lyka þar þuert a mot vi
Gud hallda sijnum sidum / og vill ec
vegna þessa galda Heims breyta af sin
Stickan / edur giöra ödru vijs en hönum

Ber epter sijnu Kiettlæte. So geingur þ
til/ ad Heimur þsse hñ steyter sig a Gu-
de/ vill hónum ecke hlyda nie læta vnd-
an hónum/ So þad verdur vppa vm
sijder/ ad hañ med óllum sijnum Vinum
og Fylgiórum fer til Olucku/ enn Gud
hañ er Gud/ ✝ blijfr Gud ad eilijfu.

Vid soddan Skada og Ogiæfu vill
nu sa Hálage Ande setia skordur/ ✝ þt-
ta afvenda (ef mógulegt være) og læt-
ur þui fyrer þesse Jesus Syrachs ord/
oss vm tuær Greiner verda aminta.

Fyrra Greinen.

Hun er þesse/ Ad vier j tijd og tijma
snuum oss til Guds/ og lætum af synd-
onum/ ✝ giórum bot og Betran/ eñ dróg-
um þad ecke vndan/ til þess ad vier er-
um gamler ordner. So sem Syrach seig
er og eirneñ j ódrú stad 18. Cap. Drag
ecke vndan þijna Yferbot/ þar til þu
verdur siukur/ Helldur betra þig a med-
an þu kant enn ad syndga. Skiot þui
ecke a frest ad verda godur/ og lat ecke
Betrun þijns Lisnadar bijda allt til
Daudans. Minstu þeirrar Reidar sem
koma mun a sijdasta Deige/ og a þa he-

fnd

fnd þegar þu hlytr j burtu ad fara
Aller Guds Spamenn kalla vpp
hroopa/og aminna ad Menn skule gio
jdran/og lata af þui enu vonda/ok vp
byria nytann lifnad. Esaias seiger so
Snued ydur til mijn/þa munu þier h
þner verda/ allar Ætter a Jordune/þ
ad eg er Gud og eingenn annar/45. Cap
Joel seiger so 2. Cap. Snued ydur t
Drottins ydars Guds/þuiad hann er nad
ugur/þolenmodr/myskunsamur/giæfk
riikur/ Hann angrar fullsnart þa Refs
singen kiemur. Zacharias seiger ok eirn
1. Cap. So seiger Drottenn. Snued yd
ur til mijn/þa vil eg snua mier ad yd
Og Christur seiger sialfur Matth. 24.
Vered vakande/ þuiad þier vited ecke a
huorre stundu Herrann mun koma.

Auñur Greinen.

Hier setur Syrach sok og efne/ hua
fyrer vier skulum snua oss til Guds/ og
lata af Syndonum/ og betra vorn Lif
nad/ sem er þesse: Ad vier mættum
sleppa hia Reide Guds sem miog skyndi
eliga yfer kiemur og oforuarandis fellur
yfer oss. Hier ym talar Dauid j 7. Ps
seiger

seigande/ Drottenn er riettlatur Dom-
are/ og einn Gud sa ed dagliga hootar/
Dilie menn ecke betra sig/ þa hefur hann
þt dreiged sitt Suerd/ og spannad sinn
Boga/ og sett ór a Streng/ og hann hef-
ur lagt þar a daudleg Skeyte/ sijnar
Pijlur hefur hann bued til fordiórfunar.
Og S. Paall hann vottar so 1. Thess.
5. Þier vited ad Dagur Drottins mun
koma/ so sem þiofur a Nottu/ Þviad
þa þeir seigia so/ Nu er fridur/ Nu er
eingenn vode/ þa mun Glótunen ovarliga
yfer þa koma/ alijka so sem Jodsott
kiemur yfer eina þungada Konu/ so þeir
munu ecke forda sier nie vndann flued gieta.

Ef vier erum nu so blinder/ ad sodd-
an aminningar og greiner Heilagrar Rit
ningar kunna oss ecke til hiartans ad
ganga/ og til jdranar ad vppvekia/ Þa
giætum þo ad þeim hryggeligum og
hrædeligum Epterdæmum/ sem Gud læ
tur oss sia ok spyria/ þa Menn verda brad-
kuadder/ og eru a eirne og sómu stundu
heilbrigder og dauder/ So ad vier syng
jum ecke fyrer skóffram/ Mitt j Lijfe
erum vier vmuafder med Dauda.

Dauid hann nefner Lijfsdaga vora eina

huerhönd / Moyſes kallar þa Sueſ
Jobs Skugga / S. Petur Gras og vi
ad Blomſtur / S. Jacobs kallar þa R
ſem ſnart liýdur burt. Þetta finnum vi
ſo i ſamleika ad vera / Þar fyrer la
oſſ til Hiartans ganga þeſſar Greinu
heilagrar Ritningar / og adrar truliga
aminningar og viduaraner Herrans Chr
ſti / og drögum ecke vndan vora jdran
yferbot til hins ſijdaſta tijma / Helldu
ſnuum oſſ til Guds / a medan Gud han
giefur oſſ ſtund og tijma þar til / og bijd
um ecke þangad til ad ſynden yfergiefu
oſſ / enn vier ecke hana / þad ſkiedur / þa
vier gietum ecke leingur ſyndgaſt / Þa
fyrer ſnuum oſſ i tijma til Guds / þui
ad hann er milldur og myſkunſamur / og
kaſtar oſſ ecke fra ſier / Helldur ſo / Nær
ed vier ſnuum oſſ til hans / og gjörum
jdran t yferbot / t bidium hann af Hiar
ta vm Nad og myſkun / þa vill hann
fullkomliga taka oſſ til nadar og myſk
unar / og fyrergiefa Syndernar / t vnna
oſſ eilijfs Lijfs / hönum ſie lof og dyrd
heidur og prijs ad eilijfu / Amen.

Fiorlanda Liikpredikun.

Margr

MArgur er ſinkur og ſpar/ z verdur þar fyrer rÿkur/ og huxar hÿ̃ hafe nog fyrer ſig dreiged/ og ſeiger/ Nu vil eg hafa goda Daga/ Mat og Dryck af mÿ̃nu Gotze/ Enn hañ veit ecke/ ad ſo nær er komed hans tÿ̃ma/ og hañ hlytur allt ſaman ödrum epter ad lata z deyia/ Syrach xj. C.

Vtleggingen.

ÞEtta er oſſ öllum af Nætturunne til medfædt og groed og plantad j vora Holldi/ vegna falls og yfertrodſlu vorra fyrſtu Forelldra/ Adams og Euu/ Sem er/ ad vier æ og allar ſtunder huxum og leitum meir og framar epter þeſſum ſtundligum forgeingeligum hlutum/ helldur enn epter þeim Himneſku og eilÿfu Giædum/ Men̄ hafa meire aſtund an þar a/ ad ſafna ſaman jardneſkum Rÿkdome/ helldur enn þeim Himneſka. Med mÿklu ſtærra omake og erfide forſorga Menn Lÿkamañ/ og þetta ſyndſamliga Holld/ þ̄ gamla auma Adam ſem þo er daudligur/ helldur en̄ Salen ſem

sem eilijfliga skal lifa / annad hvørt m
Gude j Himerijke eilijfliga (hvad G
veite oss) ellegar med Diofslenum j Hel
vijte æfenliga j Helvijsskum ellde (hva
fra Gud oss forde)

Med soddan mote er nu Manneskia
fyrer fall Adams spillt t fordiórfad mj
ollu / So ad vt af sijnum eigen Krapt
um formegnar hun eckert gott / helldu
er hun fra Vngdome hneigd til alls hins
vonda. Og pessar Synder hafa manne
eskiuna so herteked / ad par er ecke anad
a ferdum / enn pad ad hun hlytur ad dey
ia. Pesse Sott vpprunanligrar Syndar
er so komen j giegnum Holld og Blod
Merg og Bein / ad eingen madur verdur
par laus vid nie knittur / fyrr enn pesse
fynda seckur / sa gamle Adam / Holld t
Blod vort / visnar og verdur ad Molldu
og Ausku aptur.

Enn a medan pad skiedur ecke / pa ei
um vier allt kapp og alla astundan par
a ad leggia / a medan vier erum hier a
Jordunne / j pessu daudliga Lijfe / Og
Gud hann hefur veitt oss pa Naad / ad
vier høfum hrept pa heilogu Skijrn / t
erum komner vnder merken Christi / pa

Syriar

Byriar oss so sem truum strÿds Mönnum og Riddörum Christi ad strÿda/ og standa manliga j mote Diöflenum/ Heimenum og Syndene/ og þessar medfæddar og jngronar Synder nidur ad þryckia/ sem er dramböseme ꝛ agirnd/ so sem vier ꝛ j vorre Skÿrn lofad höfum/ Og eigum vier ad vaxa ꝛ proast j gudligu athæfe ꝛ godum verkum Dagliga/ vppa þad/ ad nær sem ad Daudastunden kiemur/ og vier skulum hiedan j burtu/ ad vier mættum þa med riettre Tru Von ꝛ Kiærleika ꝛ Polenmæde fundner verda/ Og j Vppriſu Riettlætra/ mz einu glad uæru hiarta ꝛ godre Samuisku meiga standa fyrer vorum Lausnara Jesu Christo/ og med hönum sÿdan ad fagna og gledias j eilÿfu Lÿfe/ Amen.

Fimtanda Likpredikun.

Allt Hollt slitnar so sem Klæde/ Þui ad þad er sa gamle sattmalē/ Þu verdur ad deyia/ Lÿka so sem gron Lauf a einu fögru Trie/ sum falla af/

ſum vaxa aptur/ Eins ſo geingur þa
til med Mońonum/ Sumer deyia/ Su
mer fædaſt. Syrach xuij. Cap.

Vtleggingen.

SA heilage Ande/ hann giórer hier ſo
ſem konſtrijkur Mælare / og lætur
Jeſus Syrach mæla oſſ vpp Mannſins
Dauda og Vppriſu / ſo meiſtarliga / ad
eingen Mælare ſkal þad betur gióra/ hu
ſyner oſſ j ſierhuórium Jardareñar Gro
oda og Averte og fyrer ſioner ſetur/ bæ
de Daudan og Vppriſuna/ r ſeiger: Lijf
ka ſo ſem Laufen græn a fógru Trie/
þau falla ſum af/ eñ ſum vaxa/ ſo gan
ge þad til med Mońumum. Sem hann
villde ſo ſeigia: Þu godur Madur. So
mórg Korn þu ſier vaxa j Akrenum/ ſo
mórg Grós ſem þu ſier j Mórkenne/ ſo
mórg Blomſtur ſem þar eru j Allden
gardenum/ og ſo mórg Vidarlauf ſem
þu ſier j Skogenum/ ſo marga lifande
vitniſburde og avijſaner hefur þu vm
Vppriſu þeirra Framűdnu. Nær þu
ſier Akurmañeñ/ ad hañ ſaer ſijnu Korne
j Akurenn/ og einn Jurtra gards Mann
hañ

hañ plantar sýnar Jurter/ og þu sier í Skogenum/ hvórneñ ad Laufed a Vidunum það vex/ og fellur af/ og kiemur aptur a Vortýmanum/ þa þu hugleider nu þetta/ þa sier þu vndur ó storlig Guds Verk/ og kant ad læra þar af ad skilia þa Hófud grein vors christeligs Lærdoms/ vm vppriſu Framűlidiña. Soddañ Meistare er nu Heilagur Ande/ ad hñ vt af þeim hlutum/ sem fyrer Heimenum eru Dauder/ þar af smýdar hañ mynd t lýking Lýfsins/ Og hañ vtmælar fyrer oss Daudañ og Vppriſuna/ j miók audurdeligum hlutum/ sem er Korn/ Kiarne/ Lauf og Blomstur/ og óñur þuilyk Sæde sem kastad verdr j Jórdena. So ad vier hliotum ad medkiena. Ad þegar vier deyium t verdum grafner j Jórdena/ þa er þad ecke so sem vier sieum dauder og fordiarfader/ helldur nidr sæder og plantader: J soddan mæta: Ad nær þad goda Sumar kiemur/ sa sýdaste Dagur/ þa komum vier vpp aptur so fagrer/ so skrydder og prydder/ ad allur Heimureñ: Jæ/ þeir godu Guds Englar munu hafa lyst og glede ad sia oss. Þuiad ef Gud hañ gietur vt af einum

um daudū Kiarna / lated vara eitt skor
herligt Trie / og af einu hueitis korne /
sem kastad er j Jordena / þa lætur han
fraⁿ koma fagraⁿ nylaⁿ Auðrt / hua
myklu framar skal haⁿ þa kuña ad giöf
ra slykt vidur oss? Þuiad ecke kastar hv
oss so j Jordena / ad vier skulum blyssa
þar eilyfliga og fordiarfast / heldur til
þess / ad vier skulum fwna þar / og fa
sydan fegre mynd eⁿ adur / og vppryssa
fra Daudum a sydasta Deige / ᵗ lifa ei
lyfliga / So sem vor herra Jesus hann
talar vm hueitekorned Joh. 12. Seig
ande / Nema so sie ad hueitekorned falle
j Jordena / og deyie / þa er þad einsam
allt / Enn ef þad deyr / þa færer þad
mykeⁿ auðrt. Nu lyka so sem ad eitt
þurt vised hueitekorn / nær þui er kastad
j Jordena þa fwnar þad / eⁿ þo vm sye
der verdur þad aptur lifande / so þat
vex vpp af þui fyrst lyted gras / þa hal
mur / ofan a halmenum vex Axed / og i
þui fiolde Korna / Eins skal þad ganga
til vm vora Lykame / Petta sama hol
ld sem hier andast og verdur jardad / þ
rotnar / þ fwnar / og mz huðrium hætte
sem þad ferst og fortæreſt / þa mun þad
ryssa

eilÿſa vpp aptur/og koma fram̃/og vera
da lifande j ovmrædeligre Dyrd ok birte/
Þviad þeir Riettlætu munu j Ríke Gu-
ds lioma so sem Solen/ Matth. 13.
Og munu lifa mz Gude eilÿfliga/ þeir
munu ecke framar meir verda varer vid
nockra Synd/ helldur munu þeir hafa
eilÿfan fögnud ok glede/ ok Sælubialp.
Þa verdur Daudenn vpp suelgdur og ad
ongvu/ þa heyrest huörke Kall nie Hæ-
reyste/þa er eingenn Kuöl nie Pijna: Þad
okomna eilÿfa Lÿf mun vera soddan
Lÿf/ j huörju ad vier leyster og frelsad-
er fra Diöflenum Daudanum/ Syndenne
og Helvÿte ok öllu illu/ munum eilÿfliga
lifa/ j eilÿfu Liose/ j eilÿfre Birtu/ og
þeckia Gud so sem hann er/ og j hönum
fagna og glediast j eilÿfre oendanligre
Glede og Sælubialp.

Og nu med þui/ad vor elskuligi mz-
Broder M. Huörs Lÿkama vier nu hier
iardad höfum/hefur j sÿnu Lÿfe elskad
vorn Herra Jesum Christum/ og hafst
kiært hans Ord/ og er vppa þad sama
Burt daenn/ ad mztekinu þui Heilaga Sa-
cramente og Testamente Christi/og er so
sem eitt Hueitekorn fyrer naturligann

Dauda † Afgang j Jördena lagdur/ p
ſkulum vier j öngvan mata efaſt j hu
helldur vita fullkomliga/ad Gud Fad
er mun hafa teked hañ til nadar/ fyre
ſiñ Son Jeſum Chriſtum/ Hefſ vilium
vier hönum af hiarta oſka og vña/ O
bidia Gud par jafnframt med/ ad h
vilie og eirneñ vnna oſſ og veita/ad vi
j riettre Tru/ j Kiærleikanum/ Vonen
Polenmædenne ſieum ſtadfaſter/ allt ti
vorra Æfeloka/ og ödlunſt vm ſijd
er mz Chriſto eilyfft Lyf/
Amen.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Themata

Edur Mals greiner og Sententiur/ sem saman eru teknar vr Bokum hins gamla Testamentis/ med huörium ad Menn meiga auka þessar Lykpredikaner.

Mold erttu/ ok ad Molldu skalltu verda aptur/ Gen. 3.

Abraham jardade Sara Kuinnu sijna j þm tuöfallda Heller/ a Akrenum/ Gen. 23.

Þar jördudu Abraham Syner hans Jsaach og Jsmael/ j þeim tuöfallda Heller/ a Akre Ephron/ Gen. 25.

Dauid sagde (þa Barned sem hann atte vid Berhsabe var andad) Mun eg gieta feinged þad aptur? Eg fer þang ad sem þad er/ en þad kiemur ecke aptur til mijn/ 2. Samu. 12.

Aller deyium vier/ ok so sem Vatn renum vier j Jördena/ þui sem ecke er hamlad/ 2. Samu. 14.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Eg geing Götu allrar Veralldar/ sa-
de Dauid j mote Daudanum/ J prid-
Bok Kongaña 2. Cap.

Ezechias var daudsiukur/ t Spama-
ureñ Esaias kom til hans seigande/ So
seiger Drotteñ/ Giör skipan fyrer þin
howse/ þuiad þu skallt deyia t lifa ecke
fiorda Konga bok 20. Cap.

Drotteñ hañ endar mina Lyfdaga/
og sliter mig j sundur / so sem þa eim
Vefare hann sundur sliter einn veyk-
þrad/ Esa. 38. Cap.

Gief Aulmosu af Braude þinu t Vi-
ne/ j hia Greptran þeirra Gudhræddu/
t et ecke nie dreck mz syndugū/ Tob. 4.

Þa þu giörder Bæn þina/ t jardada
þa Daudu/ þa flutta eg Bæner þinar
fyrer Drotteñ/ Tobie 12.

Af Hiobs Bok.

Nakeñ er eg komeñ fra miñar Mod-
urlyfe: Nakeñ kiem eg þangad aptur:
Drottenn gaf/ Drottenn burt tok/ Sie
Nafn Drottens Blessad/ Hiob 1.

Fyrst vier hofum medteked af Drot-
tne þad goda/ þui skylldum vier þa ecke
lyda þad hid vonda? Job. 2.

Þad

Pad eg ottadest pad er yfer mig kom-
ed/ t par huar eg kuidde fyrer/ pad hen-
te mig/ Job 3.

Mijner Dagar eru fliotara lidner/ eñ
Vindan Vefarans/ og eru so vmlidner/
ad peim vdr ecke hãlad. Minstu Drot-
teñ/ ad mitt Lijf er sem Vindr/ Job 7.

Mijner Dagar hafa vered fliotare
enn nockur hlaupare/ peir hafa floged
i burtu/ og hafa einskis gods askynia
orded/ Job 9.

Minstu Drotteñ/ ad pu hefur skapad
mig af Dupte Jardar/ og ad Molldu
giörer pu mig aptur/ Job 10.

Madur af Kuinnuñe fœddur/ lifer litla
stund/ Job 14.

Eitt Trie pad vonar: Enn mannsins
Von er glötud/ Job 14.

Mijn Aara tala er framm komeñ/ t eg
fer burt pann veg pann eg kiem ei apt-
ur/ Job 16.

Mijn Andardrattur er veykur/ og mij-
ner Dagar eru vtgiörder/ Graufen er ein
epter/ Job 17.

Eg veit ad miñ Endurlausnare lifer/
og epter petta pa mun hann mig vpp
vekia af Jörduñe: Og eg mun j klœdast
hõ viij. par

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

þar epter Hwd og Hörunde mīnu/ ög
mīnu hollde mun eg Gud līfta/ Job 1
Frægden hins Ogudliga stendur e
leinge/ og Gleden Hræsnarans/ var
augnablīk/ 20.
Þesse deyr j burt kaskur og heilbrig
ur/ j öllum ríkdome/ og hefur fulla n
gd: Enn hīn annar deyr burt vtj beisk
ka sīnar Sælar/ t hefur alldrei med gl
de mat eted/ og þo liggia þeir til sam
ans huör hia öðrum j Molldunne/ o
Madkarner hylia þa: 21.
Helvīte burt tekur þa sem syndg
Līfka sem Hiteīn og Þurkureīn burt þur
ar Snjovatned/ Job 24.
Þa hinn Ríke leggur sig (þad er þ
hann andast) þa tekur hann ecke par bur
med sier: Hann mun vpplypta sīnum
Augum/ t þa er ecke par/ Job 27.
Eg veit þu munt ofurselia mig Dau
anum/ þad sama er þad Hws sem ö
einkad er öllum Liföndum/ Job 30.

Af Psaltaranum.

Drotteīn er mīn Hirder/ hann endurnæ
ar Sæl mīna/ Hann leider mig a þann
rietta veg/ vegna sīns Nafns/ Og þo g
ra

afade j myrkuum Dal/ Pſal. 23.

So ſem Hiörteñ langar epter ferſkū Vatne/ So langar Sal mijna til þijn Drotteñ/ Pſal. 42.

Lat þad ecke hneyxla þig/ þo nockur verde rijkur/ Þuiad j Daudanum tekur hañ ongvañ hlut med ſier/ Pſ. 49.

Vier hofū eiñ Gud ſem hialpar/ Og þann Drotteñ Drotteñ ſem frelſar fra Daudanum/ Pſ. 68.

Þu latur Meñena deyia/ ⁊ ſeiger: Komed aptur Mañaña Syner/ Pſ. 90.

Drotteñ/ kieñ þu oſſ ad hugleida/ þ vier hliotum ad deyia/ ſo ad vier verdum forſialer/ Pſ. 90.

Dyrmætur er fyrer Drottne Daudenn hañs Heilagra/ Pſa. 116.

Mañſins Ande verdur burt ad fara/ ⁊ hañ ſialfur hlytur ad Jordu aptur ad verda:/ Þa eru allar hañs Rædagiörder ad ongvu ordnar.

Greiner af Bok Spekeñar.

Gud hefur ſkapad Mannen til eilijfs Lijfs/ ⁊ hañ giörde hañ epter ſiñe Mynd/ ad hañ ſkylde honū lijkur vera/ ſo ſem hañ er: Enn fyrer Diofulſins Hatur er

Daudeñ j Heimeñ komen 2. Cap.

Sæler Riettlætra eru j Hende Drott-
ens &c. 3. Cap.

Hañ er burt tekeñ wr þessu Lýfe/ o
hönum er burt suipt: 4. Cap.

Huar med nöckur syndgar/ þar m
verdur hañ refstur 11. Cap.

Þar græder huörke Krydd nie plæst
helldur þitt Ord Drotteñ/ þad græde
allt: Þuiad þu hefur valld bæde yfe
Lýfenu & Daudanum: Þu leider allt a
Hlidum Helvýtis/ & þu leider burt þad
an aptur. Enn madureñ/ ef hañ drepu
nöckurn af illsku sinne/ þa kann hañ ec
ad giefa aptur þañ vtfarna Anda/ o
ecke helldur ad kalla aptur Sælena/ sem
burt er faren 16. Cap.

Greiner af Jesu Syrach.

Drag þu ecke vndan ad sinna þier til
Drottins/ 5. Cap.

Huad hellst þu giörer/ þa minstu a Da
udañ/ & muntu allorei illt giöra 7. Ca.

Þegar Madureñ deyr/ þa finur hann
(& verdur var vid) huörneñ hañ hefr lif
ad/ 11. Cap.

Þu Madr/ Minstu þar a ad Daud-
ann

enn duelur ecke: Og þu veist vel hvörn Sattmæla þu hefur vid hañ giört/ 14.

Allt Holld slitnar so sem Klæde: Þui ad þad er hinn gamle Sattmæleñ: Þu hlytur ad deyia. Lýka so sem græn Lauf a fögru Trie/ sum falla af/ sum vaxa aptur/ so geingur og Mönnum: Sumer deyia burt: Sumer fædast/ 14. C.

Gud hefr skapad Mañeñ af Jördu̇ñe: Og giörer hañ aptur ad Jördu/ og aetladur hönum týma/ hvad leinge hann skal lifa/ 17. Cap.

Lofa þu Drotteñ a medan þu lifer/ og ert heilbrigdur/ 17. Cap.

Drag ecke vndan þýna Yferbot/ þar til þu verdur siukur: Heldur betra þig/ a medan þu gietur syndgast. Skiot þui ecke a frest ad verda godur/ og lat ecke Betrun þýns Lifnadar bída allt j Daudañ/ 18. Cap.

Vilier þu þiona Gude/ þa lat þad vera þýna Aluöru/ so þu freister ecke Guds/ Minstu þeirrar Reide/ sem koma mun a sýdasta Deige/ og a þa hefnd/ þegar þu hlytur j burt ad fara/ 18. C.

Ogudbræddir meñ þeir ganga a slettu golfe: Eñ ender þess er Helvýtis afgrunn

gruñ/ 21. Cap.

Hugsa þu Madur vm þitt Endadæg/ og lat Fiandskapeñ fara/ sem ad leitar Daudans og Fordiörfunareñar: Og bid iſt j Bodordum Drottins/ 28. Ca.

Betre er Daude eñ ſiukt Lijf og ſijfellt Krankleike/ 30. Cap.

Son minn: Þegar ad nockur andaſt/ þa graat þu hañ og harma/ſo ſem þier hafe mijked a mote geinged/ og ſueipa hans Lijkama epter venjuligum hætte/ ↄ veit hönum ærligañ Groſt. Þu ſkalt beiſkliga grata/ og af hiarta hryggur vera/og bera harm/ epter þui ſem hañ hefur vered/ hid minſta eñ Dag edr tvo ſo ad Menn meige ecke neitt vont til þijn leggia: Og hugga þig aptur/ ſo þu hryggeſt ecke: Þuiad af hrygd tiems ur Daudeñ/ og hiartans Sorg minkar Mañſkapeñ.

Lat hrygdena ecke koma j þitt hiarta. Helldur hrind þu heñe fra þier/ og hugsa þu vm Endañ/ ↄ gleym þui ecke: Þuiad þar er ecke Apturkomu von/ þ hialpar hñ eige/ ↄ þu giörer þier ſkada. Hugsa þu vm/ad lijfa ſo ſem hñ er dauður/ ſo hlycur þu og ad deyia. Jgiær

miet

mier / j dag hier. A medan sa Daude liggur j huijld / so gief þu eirneñ vpp til hans ad hura / og hugga þig aptur yfer hönum / fyrst hans Aund er hiedan vid skilen / 38. Cap.

Þad er eiñ herfelizur aumligur hlutur vm allra maña Lijf / fra Modurlijfe allt til þss þr vöda j Jördena grafner / huör ad er vor allra Moder: Þar er jafnan ahyggia / Otte / Von / og med sijdsta Daudeñ: So vel hia þeim sem j storū Heidre sitia / so sem hia þeim minstu a Jörduñe: Jafn vel hia þeim sem Silke og Koronu bera / so sem hia hinum siñ klædder eru grarre Hempu / Syr. 40.

Allt huad af Jördunne kiemur / þad hlytur ad verda aptur ad Jördu / Lijka so sem öll Vötn þa renna aptur j Sioeñ / Syrach 41.

O þu Daude / Huad beisk ur ertu þeg ar nöckur Madur miñest a þig / sa sem goda Daga hefur / og alls Nækter / og lifer fyrer vtan ahyggiu / ↄ þeim sem vel vegnar vm alla hlute / ↄ eiñ er vel matbres / 41. Cap.

O Daude / huad giörer þu vel vid þañ Fatæka / sa sem ad er veykur ↄ ga-

mall / sem vesst j allre Sorg og hefu
ecke neitt betra til epter ad vona / nie
bijda / 41. Cap.

Ottast þu ecke Daudañ: hvar þu ad
þad er so af Drottne til skickad yfer alle
holld / bæde þeirra sem fyrer þig hafa
vered / t hiña sin epter þig munu koma /
Og huad mæler þu j mote Guds Vil
ia? Lifer þu tiu / hundrad / eda þus
und ar / þviad epter Daudañ spyria men
ecke ad / huórsu leinge huór hefur lifad?
Syrach 41. Ca.

Gledied ydur af myskun Guds / og
skaiñest ydar ecke j hans Lofe / Gióred
þad sem ydur er boded / a medan þier
hafed tomstund / þa mun hañ ydur þad
vel launa a sijnum tijma. Vr Bæn Je
su Syrach j sijdasta Cap.

Greiner af Spamaña bok um

Þijner hinu Framlidnu munu lifna / t
m3 Lijkómonum vpp aptur rijsa. Vak
ned vpp / Seiged Lof þier sem ligged j
Jórduñe lukter / Esa. 26.

Daudeñ er jnn falleñ vm vor Vind
augu / t komẽ j vor herberge / hiere. 9.

Grated ecke yfer þeim Daudu / t gre
mied

mied yd: ecke peirra vegna/ Hierem. 22.
Meinar þu ad eg hafe þocknan a Dauda hins Ogudliga? seiger Drotten/ Og ecke myklu helldur/ ad hann snue sier fra sijne jllre Breytne/ ok lifer? Ezech. 18.
So sannarliga sem eg life/ seiger Drotten Drotten/ Eg hef ongua þocknan a dauda hins Synduga/ Helldur ad hann snue sier/ ok life/ Ezech. 33.
Jtem/ Les 37. Capitula Ezech. halfann/ vm Vppriſu peirra Framlidnu.
Marger af peim sem eru j molldu Jardareinar og sofa/ munu vpp vakna/ sumer til eilijfs Lijfs/ sumer til eilijfrar Smanar ok Skamar. En peir sem gott hafa kient/ munu skijna sem Geislar Himens/ Og peir sem morgum hafa hialpad til Riettlætis/ so sem Stiörnur/ vm Allder og ad eilijfu/ Daniel 12.
Daude/ Eg skal vera þin Bane/ Helvijste/ Eg skal verda þier ein Plaga/ Hoseas 13.
Framm vndan honum gieck Daude og Drepsott/ Og Plagan gieck þar hann foor fram/ Habacuc 4.
Dagur Drottens er ein Dagur Reidenar/ Dagr Hormungar ok Eymdar/ Dag-

ur Storms og Vindar/ Dagur Mæ
urs og Dimm/Dagur Skyaña ꝛ Pok
ar/ Dagur Lwdranna og Basunuñar.
Sophoniæ 1. Cap.

Sia/Drotteñ Zebaoth hañ kiemur/
Og huór mun þola Dag hans tilkom
Og huór mun þad standaſt þa hañ bi
eſt? Þuiad hñ er ſo ſem Elldr eins Gu
ſmids/og ſo ſem Sæpa Þuottakuenn
Hañ mun ſitia ꝛ hræda/ꝛ Silfred hrei
ſa/ Malach. 3.

Sia/ Þar kiemur Dagur Drottins/
hann mun brenna ſo ſem einn Ofn/ þa
munu aller Forſmanarar og Ogudlige
vera ſiñ Halmr/Og ſa tilkomãde Dag
ſkal vppbreña þa/ſeiger Drotteñ Zeba
oth/og hann mun huórke læta epter a
þeim verda Root nie Kuiſtu/ Enn þi
ſem hræddeſt mitt Nafn/ ydur ſkal vpp
reña Solen riettlæteſins/ Malach. 4.

Ender a Mals greinum vr þui gamla
Teſtamentenu/huóriar ad hlyda vppa
Þſſar Lýkpredikanir/vt af huóriu men
meiga ſialfer gióra Predikaner og A
minningar/þeir ſem þad vilia.

Eo langt hefur Spangenberg ſkrifad.

Enn

Eñ eg hef hier vid auked/nöck-
rum Greinum peim sierligustu wr pui
nyia Testamentenu vnder sömu Meinin-
gu/Ad þr Prestar ꝛ Predikarar/sem so
eru mentader/meige taka godar Grein-
er/til ad styrkia þar med þeirra Predik-
aner og Aminningar. Bid þu Gud/þu
godur christeñ Lesare/ad hañ oss öllum
fyrer sinn Son Jesū Christum giefe Sa-
luga stund/ꝛ epter þetta auma vesla
lyf eitt eilyft Lyf j Himerýke/Amñ.

G. Th. S.

Mnls greiner wr ny-
ia Testamentinu.

SAñliga Sañliga seige eg ydur/huor
hañ helldur mīn Ord/hñ mun ecke
sia Daudañ eilyfliga/ Joh. 8.

Lazarus vinur vor hñ sefr: Joh. 11.

Huad skualldre þier ꝛ grated? Stul-
kan er ecke daud/ helldur sefur hun/
Marci 5.

Eg hef girnd ad skilia hier vid/og ad
vera hia Christo/huad eirneñ myklu bet
ra være: Phip. 1.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

J Heimenum hafe þier hrygd. Enn
verid med godu Giede / eg hef Heimen
yfer vnnid / Joh. 16.

Christur er mitt Lijf: Og Daudenn er
minn avinningur / Philipp. 1.

Holldid girnest j mote Andanum / og
Anden j mote Holldemu / Galat. 5.

Sannliga sannliga seige eg ydur: Hver
minn Ord heyrer / ⁊ truer heim sem mig
hefur sent / sa hefr þad eilijfa Lijf: Og
hann kiemur ecke fyrer Dom / helldur er
hann komenn fra Daudanum til Lijf
sins / Johann. 5.

Þad skiede so / ad hinn Volade andad
est / og var boren af Englum j Abra
hams skaut. Luc. 16.

Eg er Upprisan og Lijfed: Hvor hann
truer a mig / þo ad hann deyie / þa skal
hann lifa: Og hvor hann lifer og truer a
mig / sa mun ecke deyia eilijfliga / Joh. 11.

Christur hann hefur suipt Daudann sinne
Magt / og hefur j lios leidt Lijfed / ⁊ o
forgeingeliga veru / 2. Thimot. 1.

So sem aller eru j Adam dauder:
So verda aller lifande j Christo Jesu
1. Cor. 15.

Christur seiger / Eg life / ⁊ þier skulud
og

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

og eirneñ lifa/ Joha. 14.

Ef vier lifum/ þa lifum vier Drottne/ Deyium vier/ þa deyium vier ✝ Drottne/ Þar fyrer huórt vier lifum edur deyium þa erũ vier Drottins/Rom. 14.

Huór hañ truer a Soneñ/ sa hefur þ eilifa Líf/ Eñ huór sem ecke truer Synenum/ hañ mun ecke sia Lífed/ Joh. 3.

Þar til er Christur daeñ og vppriseñ/ ✝ lifande orden aptur/ ad hñ sie Drottñ yfer Lifóndum ✝ Daudum/ Rom. 14.

Eg er þess fullvijs/ad huórke Daudeñ nie Lífed/ ecke Einglar/ ecke Hófdings stiettir/ eckert Maktar vellde/ ecke hid nalæga/ ecke hid okomna/ ecke hæd nie dypt/ nie nockur ómur Skiepna fær oss skiled fra peirre Elsku Guds/ huór ad er j Christo Jesu/ Rom. 8.

Huór ed Christum hefur vpp vaked/ hann mun og eirneñ vppueckia oss fyrer Christum/ 2. Cor. 4.

Þui er nidur sad j vansemd/ eñ þad mun vppriss j Vegsemd/ 1. Cor. 15.

Þad þu sæer/verdur ecke lifande/ nema þad deyie ædur/ og þad þu sæer er ecke sa Líkame sem verda skal/ helldur bert Korn/ Eñ Gud giefi þui Líkama

J vi. epter

epter hui sem hañ vill.

Pad verdur sad forgeingeligt/eñ mun vpprysa oforgeingeligt.

Pad verdr sad j Breyskleika/ eñ mun vpp aptur rysa j Krapte/ 1. Cor. 15.

Pad er vilie mijns Fodr sem mig sendi hefur/ ad eg glate enguum af peim sem hañ gaf mier/ helldr ad eg vppi vekie hia sijdasta Deige/ Joh. 6.

Su stund kiemur/ad aller peir sem j Grofunum eru/ munu heyra hans Rausn ⁊ munu fram koma/ peir ed gott hafa giört til vpprisu Lyfsins/ Eñ peir sem illa hafa breytt/ til vpprisu Domsins/ Joh. 5.

Mijner elskanliger/ Vier erum nu Gudds Börn/ eñ pad siest eñ ecke/ huad vier munum verda/ Eñ vier vitum/ad pegar hañ birtest/ pad vier munum verda hönum lijker/ Puiad vier munum sia hann so sem hañ er/ 1. Joh. 3.

Nær Christur ydart Lyf mun sig openbera/ pa munu pier eirneñ med hönum openberast j Dyrdeñe/ Col. 3.

Hañ sem ad Christum hefur vppvakt ed fra Daudum/ hañ mun ⁊ lifande giöra ydar daudliga Lykame/ Vegna pess ad hann

hans Ande byr ſydur/ Rom. 8.

So ſem vier hofum bored Mynd þſſ Jardneſka/ ſo munum vier og berande verda mynd hins Himneſka/ 1. Cor. 15.

I Vppriſuñe munu þeir huorke kuongaſt nie giptaſt/ helldur munu þeir vera ſo ſem Einglar Guds a Himnum/ Matth. 22.

Vort Heimile er a Himnum/ þadan ad vier væntum Lausnarans Jesu Christi/ huor ed vorn faseingeligan Lykama mu forklæra/ t lata hañ lykañ verda ſynu forklarudum Lykama/ Phil. 4.

Vier hølldum þar fyrer/ ad Motlæte þeſſa tyma/ er ecke vert vid þa Dyrd/ ſem vid oſſ ſkal openber verda/ Rõ. 8.

Þad hefur huorke Auga ſied/ og ecke hefur þad Eyra heyrt/ t ecke er þad komed i nockurs mans Hiarta/ ſem Gud hefur fyrer bued ſynum/ þeim ſem hañ elſka.

Þa munu Riettlæter ſkyna ſem Solen i þeirra Fodurs Ryke/ Matth. 13.

Sæler eru þeir Framlidnu/ ſem andaſt i Drottne/ ſtrax epter þad/ Ja/ Andeñ ſeiger/ Þeir huylaſt af ſynu Erfide/ Openber. Johan. 14.

I vij. Alle

Aller skulũ vier openberast fyrer Dom
stole Christi / vppa þad ad huỏr og ein
hũ audlist þad a sijnum Lijkama / epte
þui sem hũ hefur adhafst / sie þad go
eda illt / 2. Cor. 5.

Huỏr vera vill Veralldariñar vinur
sa verdr Guds ovinur / Jacob 4.

Pier vited / ad Dagur Drottins mu
koma sem þiofur a Nottu / Þuiad þ
þeir segia so / Nu er Fridur / Nu er eing
eñ vode / þa mun fordiỏrfunen ovarlig
yfer þa koma / alijka so sem Jodsott y
er þungada Kỏnu / 1. Thess. 5.

Em huỏr siukur er / kalle hañ til sij
Aulldunga Safnadarins / og læte bidi
fyrer sier / ⁊ Bœnen Truareñar mun fre
sa hañ / og Drotteñ mun vardueita hũ
⁊ þo hañ hafe Synder giỏrt / þa mun
þœr hỏnum fyrergiefast / Jacob 5.

Siaed til þier sem seiged / J dag eỏ
ur a morgun munum vier ganga j þess
edur þa Borg / og vilium þar Ared
kring dueliast / Kaupskap fremia / og a
vinning hafa / þier sem þo ei vited hua
a morgun skie mun / Þui huad er ydar
Lijfs Ryk er þad / sem litla stund varer
og sijdan hiadnar þ / Jacob 4.

Lijka

Lyka sem Blomstr Grassens mun hñ forganga/ Solen geingur vpp med hita þa skrælest Grased/og Blomstred fellur og þess fagra alit fordiarfast/ lyka so mun audugur j Rykedæme sýnu vpp þorna/ Jacob 1.

Lyka sem þad er til skickad Mannanum einu sinne ad deyia/ og þar epter æ er Domureñ/ So er Christur einu sinne fornfærdur/ til ad burt taka margra Synder/ En j annad sinn mun hañ birtast fyrer vtan Synd/ öllum þm sem hñs væntа til Sæluhialpar/ Hebr. 9.

Týmeñ er/ad Domureñ take til a Guds Hwse/ En ef hñ tekur til fyrst a oss/ huör mun þa Ender vilia verda þeirra sem Euangelio ecke trua. Og ef hinn riettlæte frelsast valla/ huar vill þa hñ omillde ϸ synduge blýfa/ 1. Pet. 4.

Ef Hwssadereñ visse/a huörre stundu þiofureñ kiæme/ þa munde hañ vaka/ og læta hañ ecke grafa sitt Hws/ Fyrer þui vered og reidubuner/ Þuiad Mannsins Sonur mun koma a þeirre stundu sem þier meined ecke/ Matth. 24.

En lyka sin þad var a Dögum Noa so mun þad verda j tilkomu Mannsins

Sonar/ Peir ætu og drucku/ Peir kvon
guduſt og giptuſt/ allt til peſſ Dags
Noe gieck j Aurkena/ og peir ſættu pui
ecke/ par til ad Floded kom/ og tok pa
alla burt: Fyrer pui vaked/ puiad pier
vited ecke a huórre ſtundu Herrann mun
koma/ Matth. 24.

Og j peirre Epterlijkingu vm Mey
arnar þær fauijſu/ þa ſeiger Chriſtur/
Eg þecke ydur ecke/ Vaked þar fyrer/
þuiad þier vited ecke Dag og ſtund/ a
huórre Mannſins Son mun koma/
Matth. 25.

Sjaed til/ vaked ↄ bidied/ þuiad þier
vited ecke nær tijmeñ er: Þui vaked/ þie
er vited ecke nær Herrañ Hwſſins kiem
ur/ huórt hann kiemur ad Kuóllde/ eda
vm midnætte/ eda þa Hanen gielur/ eda
ad Morne/ ſo ad ei kome hañ ſkyndeliga
og finne ydur ſofande. Eñ huad eg ſeige
ydur þad ſeige eg óllum: Vake þier/
Marci 13.

Eñ vakted ydur/ ad ydar hiórtu þyng
eſt ecke af ofneytſlu Matar ↄ Dryckiar/
og af Sorgum þeſſarar Næringar/ ſo
ad ei kome þeſſe Dagur haſtarliga yfer
ydur/ Þuiad lijka ſem Talnſnara mun
þann

hañ koma yfer alla þa sem a Jörduñe
Byggia. Kostgiæfed þui vakãde ad vera/
alla tijma/ og bidied/ so ad þier mætt-
ud verdugier vera ad vmflyia allt þetta
huad koma skal/ t ad standa fraiñe fyr-
er Mañsins Syne/ Luc. 21

Vm þañ Ríka mañ/ sem safnade sier
Vijne og Vistum til margra Ara seiger
Christur: Þu Dare/ a þessare Nottu
verdur þijn Sal fra þier teken/ Huórs
skal þa verda allt þad þu hefr safn-
ad? Luc. 12.

Vier vilium ecke dylia fyrer ydur/ af
þeim sem sofa/ vppa þad þier sieud ecke
hryggiuer/ so sem þeir adrer ed ongua
Von hafa/ Þuiad fyrst vier vitum þad
ad Jesus er daen og vpp aptur risen/
So mun Gud og eirneñ/ þa sem sofnad
er eru fyrer Christum/ med hónum fraiñ
leida. Þui seigium vier ydr so sem Ord
Drottins/ Þad vier/ huórier lifum og
epter blijfum j Tilkomu Drottins/ vier
munum ei fyrer þeim koma sem sofa.
Þuiad Drotteñ sialfr mun med Hæroope
t Hófudeingelsins Raust/ t Guds Lud-
re ofan koma af Himnum/ Og hiner
Daudu j Christo munu fyrst vpp aptur

ryſsa/ Eptera vier/ vier ſem lifum
yfer blyſsum/ verdum til lyka vpp num
ner med peim ſömu/ j Skyen/ til mo
vid Drotten j Lopted/ ⁊ munum ſo h
Drottne vera alla tyma. So hugged
huor annan jmbyrdis med peſſum Or
um/ Theſſa. 4.

Huad ſtodar pad Manenum po h
eigneſt allan Heimen/ en giore glatan ſi
Salu? Eda huad kann Madurenn p
ad giefa/ ad han frelſe ſyna Aund m
Marc. 8.

Og eg ſa hina Daudu bæde ſtora o
ſma ſtanda fyrer Guds Auglite/ O
Bækurnar vrdu vpplatnar/ ⁊ onnur B
var opnud/ huor ad er Lyfſins/ og hi
er Daudu vrdu dæmder/ epter pui ſem
ſkrifad er a Bokonum/ epter peirra v
kum/ Og Storen gaf fram pa Daud
ſem j hönum voru/ og Daden og H
uſted gæfu vpp pa Daudu ſem j pei
voru/ og peir vrdu dæmder/ huor epte
ſynum verkum/ j Openberingar bok 20

Ef pu vaker ecke/ pa mun eg ko
yfer pig ſem Piofur: Og ei muntu vi
a huorre ſtundu ad eg mun koma: Leg
j Minne huad pu hefur heyrt/ og var

ueit þad/ᵗ giör jdran/ Apoc. 3.

Daudeñ mun ecke vera framar meir/ og ecke Harmur/ ecke Kueinan/ecke Hryggd/ Apocal. 21.

Epter þad leit eg/og sia: Ad Skare mikell/huórn eingeñ gat taled af öllum þiodum Folke ᵗ Tungumælum/ standa framűe fyrer Stolnum og framűe fyrer Lambenu/vm skryddder huitum Skruda og Pælma vidr j þeirra Hóndum/ᵗ þr kölludu hærre Róddu og sögdu: Heilsa sie þeim sem a Stolnum situr/ vorum Gude og Lambenu/ ᵗ ct. Þesser eru þr sem komner eru ur myklum Harmkuælum/ og sinn Skrwda þueiged hafa og huitfægad j Blode Lambsins/ af þui eru þeir framűe fyrer Stole Guds ᵗ þiona hónum Dag ᵗ Nott j hans Musteree: Og sa vppa Stolnum situr mun bwa yfer þeim: Ei mun þa hier epter hungra nie þyrsta/ᵗ ei mun yfer þa falla Solareñar edur nockurs konar Hite: Þuiad Lambed mitt a Stolnum mun stiorna þeim/ᵗ leida þad til lifande Vatzbrunna/ og Gud mun af þurka öll Tær af þeirra Augum.

Registur yfer þessar fim-
tan Lykpredikaner.

1.

Mitt j Lyfe erum vier / vmvafdr
med Dauda. A v. a.

2.

Og Drottenn liet Drepsott koma yf
er Israel j þria Daga. C ij. b.

3.

Madurenn af Kuinnuñe borenn life
skama stund. C vj. a.

4.

Daudans Dagur er betre enn Dag
ur Fædingarenar. D j. b.

5.

Madurenn veit ecke sinn tyma fyr
er. D v. b.

6.

So sem Eiken fellur/ falle hun j
sudur eda nordur/edur j husria aatt hun
fellur/þar liggur hun. C j. a.

7.

Minstu Madur a Skapara þinn/ j
æsku

æſku pinne/ ædur eñ þeir vondu Dag
arner kona/ z ct. E iiij. b.

8.

Eñ þo sa Rietklæte hañ deyie ofsn
ma/ þa er hañ þo j huſld. F j. a.

9.

Saler Rietklæta þar eru j Heind
Drottins. F iij. b.

10.

Sa Rietklæte verdur burtſuipfur,
so ad Nreckuñsen ſkule ecke snua han
Skilninge/ og ei fals Lærdomur han
Sælu. F v. a.

11.

So sannarliga sem eg life/ seige
Drotteñ/ Eg hef ecke þocknan a Dau
da hins Ogudliga. F vij. a.

12.

Daude/ Eg ſkal vera þinn Bane,
Neluſte eg vil þa þſn plæga. G iij. b

13.

Drag þu ecke vndan ed snua þier ti
Drottins/ og ſkiot þui ecke a freſt fr
einum Deige til añars. G viij. a.

14. K iij. Mars

Margur er sinkur og spa[illegible] og verdu
par fyrer rijkur/ z huxar ha[illegible] hafe nod
ad fyrer sig dreiged/ og seiger/ Nu vil
eg hafa goda Daga/ Mat og Dryck
af minnu Godze/ og han veit ecke ad so
nær er komed hüs tijma. H iij.

15.

Allt Holld slitnar sem Klæde/ pui
ad petta er sa gamle Sattmale/ pu
hlytur ad depia/ Lijka sem gren Lauf
fogru Trie/ sum falla af / sum vaxa
aptur/ so gengur og til Mannanna/
sumer depia/ er sumer fædast. H iij. a

a marker fyrre sijdu Bladsins/
6 pa seirne.

Ender pessa Registurs.
prentad a Holum Anno

Prentad a Holum.
ANNO.

M. D. XC. viij.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

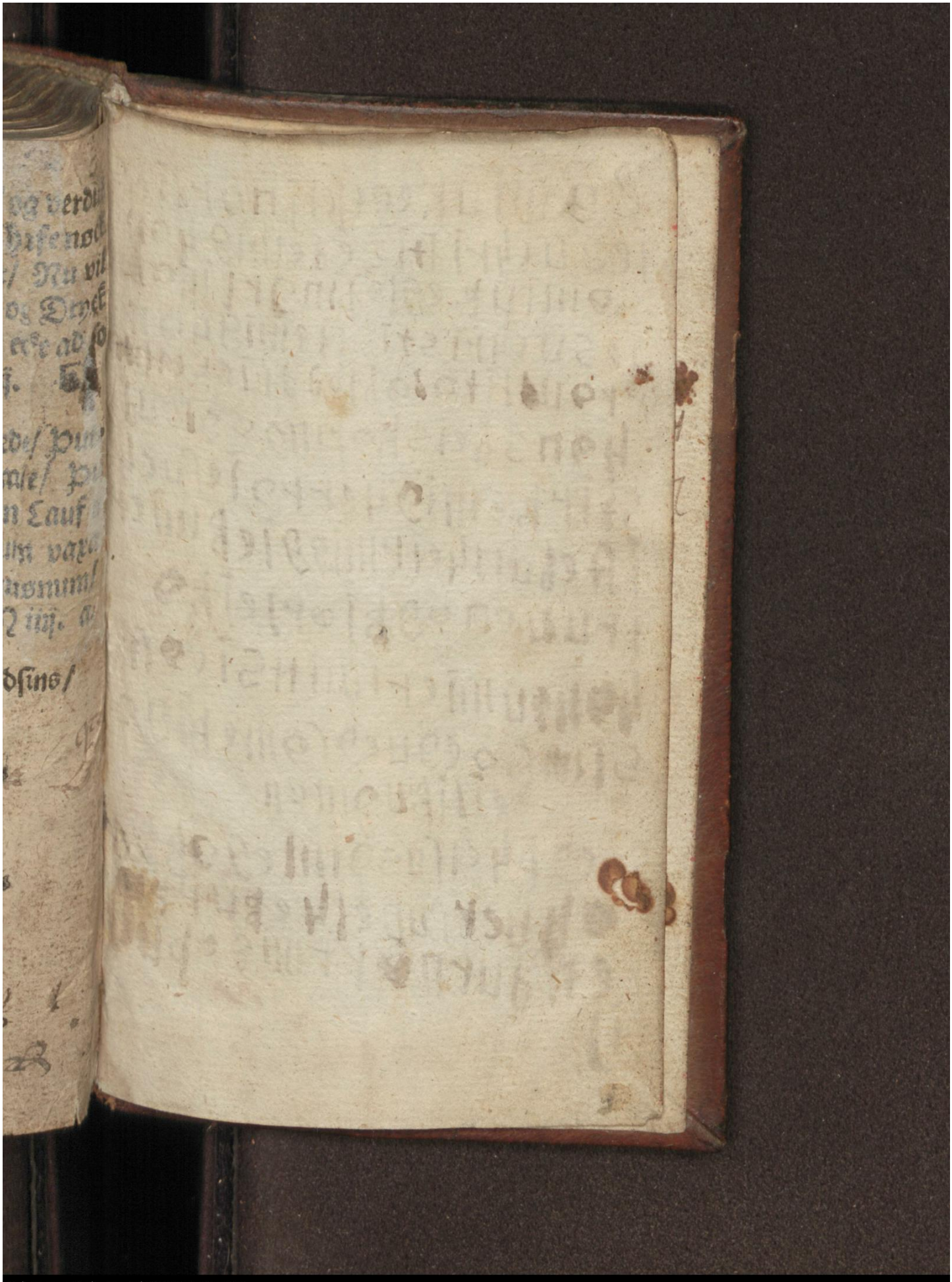

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]

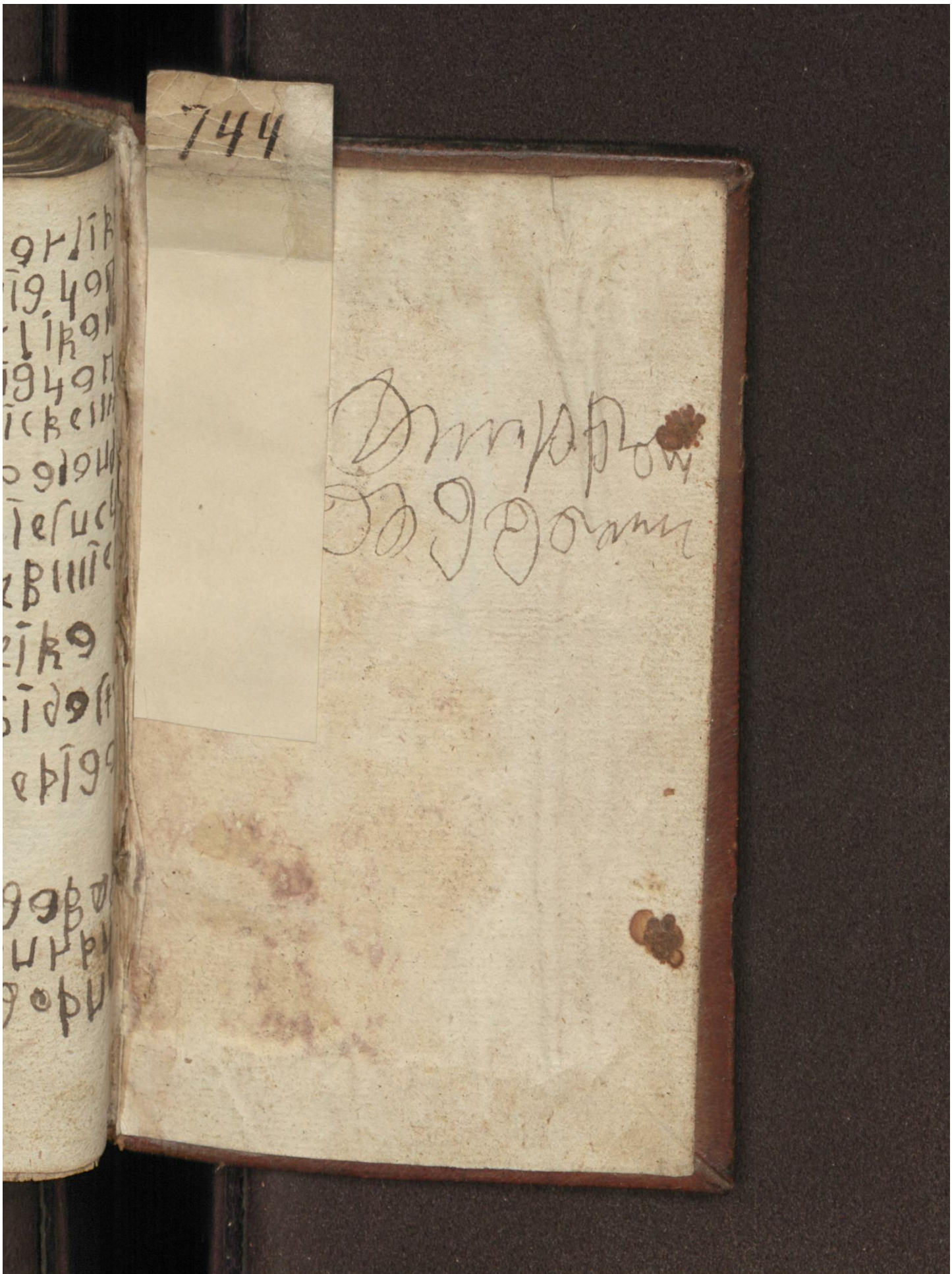
744

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 744 8° [5,-346]